

50-та

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 19 СЕПТЕМВРИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 214 (5424)

www.duma.bg

Евгения Живкова:

**Прекалено е едно
ново правителство
да се учи
цяла година**

**Кабинетът
даде заден
за пенсиите**

**И Москва
е готова
да се откаже
от ракетите**

► 10

► 2

► 7

— Няколко думи —

**Борба за
името**

БРАТЯ РУЖЕВИ

Коалиция за България напълно уместно излезе с декларация по повод на пресата върху съдебната система. Принципът "виновен до доказване на противното" е проява на манталитет, много мил на политическата пропаганда, но твърде долен от всякаква цивилизована гледна точка.

Тази декларация обаче изобщо не е достатъчна. Ако проблемът се осъзнава в цялата му сложност, трябва да е ясно, че твърде дълго продължилият черен пиар нанася страшен удар не просто върху няколко министри, а върху всичките 750 хил. души, които гласуваха за БСП. А това е недопустимо. Ето защо битката за честта и морала трябва да се води енергично и докрай.

Срещу всеки балон-клевета трябва да се възбуди насрещен съдебен процес - за нанесени морални вреди. Дупката в бюджета била 2 милиарда и отгоре... Хеликоптерите били далавера... Ремонтът в регионалното министерство... Асансьорите на Народното събрание... Балончета - пук, пук!

Били сбъркали? Да бъркат така, когато се разправят с жените си в кухнята. След като нанасяш публичен шамар, трябва да имаш дъно да отнесеш и ответен удар.

Другарите трябва да разберат, че днес за опозицията това е най-важното. Не програмите, не предконгресната канадска борба, а името... Ако не си чистиш името, верни могат да бъдат само две неща - или си изцапан, или си политически безотговорен.

КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ:

ГЕРБ ПРИТИСКА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Тактиката на непрекъснати разкрития е ежедневие и се оказва гола пропаганда, категорични са от левицата

Коалиция за България излезе вчера с декларация, в която от парламентарната трибуна обвини представителите на ГЕРБ, че притискат независимата съдебна власт. Повод за декларацията, прочетена от заместник-председателя на парламентарната група Михаил Миков е недоказани твърдения за злоупотреби при предишното пра-

вителство. От левицата подчертават, че правилото "виновен до доказване на противното" се превърна във "виновен при посочване от управляващите".

Според социалистите в момента сме свидетели на натиск върху съдебната власт, която ще се окаже виновна, когато "гръмките престъпления" на предишна-

та власт се окажат празен пропаганден балон. Миков информира, че през последните два месеца упорито се внушава, че управлението на държавата по времето на Тройната коалиция е далавера, корупция, незаконност, злоупотреба, комбина.

По думите му тактиката на непрекъснати разкрития е ежедневие и се оказва гола

пропаганда. Най-категоричен в прогнозите си за осъдени министри е премиерът и партиен лидер, какво, ако не пряк натиск, е това, заяви Миков. Отговорността на опозицията налага да заяви, че това е в разрез с принципите на разделението на властите, подчертават от Коалиция за България.

Стр. 3

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Вчера в НДК се проведе обсъждане на Четвъртия доклад за икономиката, изготвен от известни български учени по поръчка на президента Георги Първанов

Стр. 12

**Календар срещу
телефонни
измами
раздава МВР**

Стр. 2

Следващият брой на вестника ще излезе на 23 септември

ДУМА

38
6

ISSN 0861-1342
9 770861 134008

Кабинетът даде заден за пенсионната възраст

Няма да правим реформи до края на 2010 г. обеща социалният министър

Няма да има промени във възрастта за пенсиониране на мъжете и жените поне до края на 2010 година, бе категоричен вчера социалният министър Тотю Младенов. Той коментира обширно темата, която предизвика бурни реакции и дискусии сред обществото. Преди дни зам. социалният министър Христина Митрева лансира идеята възрастта за пенсиониране на мъжете и жените да се изравни, а след това да продължи да расте. Срещу мярката моментално се обявиха синдикатите, а на министър Младенов му се наложи да доизясни, че

в момент на криза правителството няма да прави подобни драстични реформи. Той изнесе лекция в рамките на конференция, организирана от Европейския икономически и социален комитет. По думите му пенсионната възраст все пак ще бъде променена и увеличена, но това не се планира в близко бъдеще. Както за тази, така и за следващата година приоритетите на правителството ще бъдат свързани с излизане от кризата и с антикризисни мерки, уточни Младенов. И добави, че още отсега трябвало да започне дискусията за социалната

политика в следващите 20 години. Идната седмица състоянието на пенсионната реформа ще бъде обсъдено на Консултативния съвет към Министерството на труда и социалната политика. На съвета ще присъстват представители на синдикатите, работодателите, неправителствени и пенсионерски организации, каза Младенов.

Спорът за пенсионната възраст е вече втори публично известен конфликт между представителите на правителството, свързан със социалната политика. Преди около месец финансовият министър Симеон Дянков и колегата му Тотю Младенов влязоха в задочен спор по темата замразяване на пенсии и заплати. Тогава премиерът Бойко Борисов обясни, че е забранил на министрите си думичката "замразяване" и им заръчал да

не спорят пред медиите.

Остра бе реакцията на идеята за пенсионната възраст от страна на КНСБ. Синдикатът обяви вчера, че въпросът за промяна на възрастовата граница не е обсъждан по време на конференцията за социално-осигурителната система, проведена на 16 септември. Ръководството на КНСБ заявява, че в условията на задълбочаваща се икономическа криза и растяща безработица въпросът за увеличаване на пенсионната възраст не може и не следва да бъде поставян, още по-малко пък като антикризисна мярка, се казва в съобщението до медиите. Синдикатът твърди, че ще използва всички законови мерки, за да се противопостави и да не допусне увеличаване на пенсионната възраст под каквото и да е предлог.

Календар срещу телефонни измами раздава МВР

Полицията в Ямбол ще се бори по необичаен начин срещу бума на телефонни измами. Календар за 2010 година, на който са описани схемите за изнудване, ще подаряват униформените на местните хора. Календарът се съгва лесно под формата на пирамида, за да може да се постави на видно място в домовете, уточниха от МВР.

Вече са отпечатани 3000 екземпляра, а средствата са по проект "Полицията в близост до обществото". Целта е всяко семейство в региона и най-вече възрастните хора да бъдат предупредени, че са потенциални жертви на телефонните измамници. Изписани са и пет основни съвета като например "Не се доверявайте на телефонни обаждания, колкото и логично да ви звучат!" и "При всяко съмнение търсете помощ от полицията на телефон 166 или 122!" На гърба на календара са описани и осем схеми на телефонни измами - "убит при катастрофа", "болен от свински грип", "печалби от големите търговски вериги", "колетите от чужбина", "зареждане на ваучери" и други.

С тържествена церемония в 61-ва механизирена бригада в Карлово бе разформирована петата българска рота след международна мисия в Афганистан

Борисов не искал Кунева заради Тройната коалиция

Меглена Кунева няма да запази поста си като еврокомисар, защото е премължавала колко пагубна е политиката на Тройната коалиция. Така премиерът Бойко Борисов коментира пред журналисти в Брюксел новината, че следващият еврокомисар на България ще е от ГЕРБ. Стана ясно, че председателят на ЕК Жозе Борозу вече е получил от премиера името на българското предложение, но официално Борисов ще го обяви в първите дни на октомври. Министър-председателят допълни, че еврокомисарят ни ще бъде избран на демократичен принцип от структурите на ГЕРБ, но пък той щял да се опита да наложи своята номинация.

Още преди около седмица от правителството имаше изказвания, че Бойко Борисов не смята да подкрепи Кунева и да предложи свой човек, въпреки че досегашният ни еврокомисар се ползваше с доверието на колегите си в ЕК, а и с това на самия Барозу. Премиерът уточни вчера, че не дава лоша оценка на Меглена Кунева. Тя била добър еврокомисар, но имала недостатък -

"когато виждаше, че правителството на Тройната коалиция е пагубно за България, тя си мълчеше", опита се да обясни позицията си Борисов.

Новият български еврокомисар ще е от ГЕРБ, каза премиерът, и даде да се разбере, че ще е жена. Би било прекрасно да имаме еврокомисар по енергетиката, но се съмняваме, че ще ни дадат поста, коментира по-късно премиерът. По думите му "ще поискаме и регионална политика".

По повод изказването на премиера, че е премълчала грешките на Тройната коалиция, Кунева се позова на действащия европейски договор, който задължава комисарите да бъдат независими, да не получават инструкции от своите правителства и по никакъв начин да не се намесват във вътрешната политика на държавите си.

Междувременно външният министър Румяна Желева обяви официално, че премиерът на Италия Силвио Берлускони ще пристигне на посещение у нас на 15 октомври. Първият ни дипломат бе в делегацията с премиера Борисов, който бе в Брюксел за извънредния Европейски съвет на лидерите на 27-те.

МЗ: Руските здравни власти не са ни търсили за грипа H1N1

АИДА ПАНИКЯН

Руските здравни власти не са потърсили българските си колеги от Министерството на здравеопазването във връзка с многократно тиражираната в руските медии информация за установени 12 случая на грип от щама А (H1N1) при деца, пребивавали в детски лагер у нас. Това съобщиха за ДУМА от здравното ведомство. В руските медии няма достатъчно и точна информация за мястото и времето на техния престой в страната. Споменава се лагер около Бургас, но такъв няма, има край Приморско. След проверка на МЗ в района на въпросния лагер, се установява,

че при никой лекар няма регистрирани случаи на пациент с оплаквания, наподобяващи симптоматиката на новия грип, още по-малко - на чужди туристи. Това коментира пред ДУМА д-р Ангел Кунчев, началник на отдел "Надзор на заразните болести" в здравното ведомство. До момента не е постъпвала официална информация от руските санитарни власти, касаещи посочените случаи, коментира от МЗ. Лабораторни изследвания потвърдиха заболяването свински грип при трима ученици от Красноярския край, завърнали се през август от България, предаде вчера Интерфакс.

Народно събрание

Председателят на Народното събрание Цецка Цачева ще участва на 22 септември 2009 г.

във Велико Търново в тържественото честване на 101-ата годишнина от обявяването на Независимостта на България. В 19.30 часа Цецка Цачева и народни представители ще присъстват на тържествената заря-проверка на площад "Цар Асен". Председателят на парламента ще приеме рапорта на командващия зарята и ще произнесе слово по повод годишнината от обявяването на Независимостта.

Министерски съвет

От 20 до 29 септември министърът на външните работи д-р Румяна Желева ще бъде в Ню Йорк, начело на българската правителствена делегация за 64-ата редовна сесия на Общото събрание на ООН. Изказването на д-р Желева в Общия дебат на високо равнище, в който от 23 до 30 септември т.г. ще участват държавни и правителствени ръководители и министри на външните работи на страните членки, е насрочено за 26 септември. Преди това, на 22 септември, д-р Желева ще участва в среща на най-високо равнище по въпросите на борбата с изменението на климата.

Министърът за българите в чужбина Божидар Димитров днес ще бъде награден с приз за особени заслуги в опазването и популяризирането на родното културно-историческо наследство. Министър Димитров ще бъде първият носител на наградата, учредена по инициатива на обществен комитет, председателстван от кмета на Свищов. Призът ще бъде връчен на тържествена церемония в дунавския град в рамките на фестивала "Орел на Дунав" като заслужено признание за работата му като учен.

На София й трябвал кмет от ГЕРБ

Кмет на ГЕРБ ще е голям шанс за София. Това заяви пред журналисти вчера образователният министър Йорданка Фандъкова, която официално вече е кандидатът на герберите за местния вот в столицата. По думите й през последните години общината е имала доста големи проблеми "с липсата на подкрепа от страна на правителството". Сега, с номинацията й за кмет тя поемала огромна отговорност. Тя подчерта, че премиерът продължава да се интересува от проблемите на София и че е обещал подкрепа за решаването им. За мен не е важен постът, а е важна работата, каза още Фандъкова.

Трябва да оправдаем доверието на всички хора, които ни гласуваха доверие, подчерта просветният министър. Според нея, който и да застане на поста й в министерството, ще продължи политиката, водена до момента. Според Фандъкова заместникът й Сергей Иванов е подходящ и за министерското кресло. Тя обаче отказа да даде конкретен отговор дали вече има номинация за наследника й в МОМН.

Водят се разговори с другите политически сили за евентуалната подкрепа на кандидата на ГЕРБ, стана ясно още от думите на Фандъкова.

Междувременно премиерът Борисов заяви, че засега не предвижда друга промяна в правителството, освен номинацията на Йорданка Фандъкова за кметския пост. Външният министър Румяна Желева обаче е едно имената, спрягани като евентуален еврокомисар, който да смени Меглена Кунева.

Русия поиска одит на АЕЦ „Белене“

Правим работни групи за реализацията на „Южен поток“

Русия е привлякла страни като Франция и Германия за реализацията на проекта АЕЦ „Белене“ и ще получи тяхната подкрепа. Това заяви вчера министърът на енергетиката на Русия Сергей Шматко, който бе на официално посещение у нас, посветено основно на реализацията на големите енергийни проекти. Шматко проведе срещи с министъра на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков, а по-късно и с премиера Бойко Борисов. Руснакът поиска да бъде извършен финансов одит на всичко, което е направено до момента по АЕЦ „Белене“, за да отпаднат всички съмнения. Според него в Белене се реализира един от най-добрите проекти и той ще демонстрира възможността на Русия да извършва дейност на територията на Европа.

Мислим по един и същи начин по необходимия подход към големите енергийни проекти, пък бе мнението на Трайков. Според него проектът за новата атомна централа се нуждае от ясна и прозрачна структура на финансиране. Започваме този процес, в края на който ще имаме ясна позиция за това, каква част искаме да задържим и каква част ще бъде дадена на инвеститори, където руската страна няма да бъде дискриминирана, допълни българският министър.

Относно „Южен поток“ двете страни са стигнали до мнението за създаване на две съвместни работни групи - едната ще работи по проектното споразумение за проекта, а другата за подготовката за търга за предпроектно проучване. Шматко е заявил, че не разглежда участието ни в „Набуко“, като проблем и несъвместим с „Южен поток“. По думите му в разговорите са разглеждани проектите и ходът на тяхното реализиране заедно с доставките на газ. По отношение на „Южен поток“ трябва да бъде постигната максимална ефективност по неговото реализиране, като се набележат и конкретни мерки за организирането му, каза Шматко.

Нямаме комплекси относно

Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков се среща с министъра на енергетиката на Русия Сергей Шматко и водената от него делегация

СНИМКА БНЕС

работата си с Русия, коментира на свой ред премиерът Бойко Борисов. Според него българското общество ще знае какви ползи в следващите десетилетия би имала България, ако участва в съвместни проекти с руската страна. Важното за нас беше да чуем, че проектът „Набуко“ и проектът „Южен поток“ не са конкурентни, точно обратното, ние еднакво участваме и в двата. Изгодата за нас е, че руският газ ще дойде на нашата граница, каза Борисов.

Преди срещите на Шматко в България руската агенция РИА „Новости“ разпространи изявление на финансовия министър Симеон Дянков, който обяви, че България може да продаде на Русия дял в проекта за АЕЦ „Белене“.

Левицата обвини Трайков в конфликт на интереси

Сигнал до Комисията за борба с корупцията, конфликта на интереси и парламентарната етика ще внесе депутатът от Коалиция за България Корнелия Нинова относно нарушения от страна на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Това обяви вчера тя на пресконференция в парламента и се аргументира, че за инвеститор на проекта е определена Хидроенергийната компания „Горна Арда“ АД, от която 30 процента от капитала й държат австрийските компании EVN и Alpine Bau. Тя подчерта, че по време на парла-

ментарния контрол е попитала министъра по този въпрос и Трайчо Трайков е признал, че три дни преди да бъде назначен за министър, е напуснал мястото на прокурист на EVN, което според него не означавало, че имал статут на управител на въпросното дружество. Той няма право нито да участва в обсъждането, нито във вземането на решения, нито да издава лицензи, удостоверения и документи, касаещи фирма, в която 12 месеца преди назначаването си за министър е бил орган на управление, обясни Нинова.

АЛЕКСЕЙ ПЕТРОВ УЧАСТВА В „ГАЛЕРИЯ“

Бившият съветник в ДАНС Алексей Петров има участие в оперативното дело „Галерия“, но не е ясно като какъв се е включил в него. Това обяви вчера председателят на парламентарната комисия за контрол на ДАНС Иван Костов пред журналисти в парламента при обявяването на първото становище на комисията относно междинния финансов отчет на ДАНС. Той добави, че при изслушването вчера в комисията бившият председател на ДАНС Петко Сертов е разпознал подписа си под предложението да бъдат подслушвани хора по оперативното дело. Костов посочи, че до този момент има данни, че разработката не е законосъобразна и целесъобразна.

АТАКИСТ СЕ ОПЛАКА, ЧЕ МУ ОТКРАДНАЛИ КАРТАТА

Депутатът от „Атака“ Павел Шопов съобщи, че му е открадната картата за гласуване. От парламентарната трибуна Шопов каза, че това е „постановка“. Той призна, че участвал в разкриването на гласуване с картите на Касим Дал и Румен Петков и смята, че това е отговорен удар от страна на Коалиция за България, така че самият той да бъде злепоставен. За това, че картата му е открадната умишлено, Шопов посочи и факта, че от телевизионен канал са му задали въпрос, свързан с гласуването с чужди карти, след което са го попитали дали неговата е у него. Тогава Шопов установил, че тя липсва. По думите на Шопов малцинството правело „евтини, мръсни номера“.

Ваклинова - почетен гражданин на Преслав

Директорката на НАИМ-БАН ст.н.с. Маргарита Ваклинова, ръководител на разкопките във Велики Преслав и координатор на проучванията на Втората българска столица, вчера стана почетен гражданин на града. Решението е на Общинския съвет на Велики Преслав. Ваклинова е отдала 45 години професионален живот на проучването на Дворцовия център в резервата „Велики Преслав“. Благодарение на нейния екип е разкрита голяма част от ансамбъла от представителни постройки от IX и особено X век, когато българската столица е била един от най-бляскавите европейски градове редом с Константинопол. Поредното голямо откритие е разкриването на Владетелската базилика.

Коалиция за България: Има натиск върху независимата съдебна власт

Правилото „невинен до доказване на противното“ се превърна във „виновен при посочване от управляващите“. Това заяви вчера от парламентарната трибуна зам.-председателят на ПГ на Коалиция за България Михаил Миков. По думите му в момента сме свидетели на натиск върху независимата съдебна власт, която ще се окаже виновна, когато „гръмките престъпления“ на предишната власт се окажат празен пропаганден балон. Той посочи, че през последните два месеца упорито се внушава, че управлението на държавата по времето на Тройната коалиция е далавера, корупция, незаконност, злоупотреба, комбина. По думите му тактиката на непрекъснати разкрития, които се оказват гола пропаганда, е ежедневие. Най-категоричен в прогнозите си за осъдени министри е премиерът и партийен лидер, какво, ако не пряк натиск, е това, заяви Миков. Според документа, отговорността на опозицията налага да заяви, че това е в разрез с принципите на разделението на властите, каза заместник-председателят на ПГ на левицата. По думите му подобни внушения за виновност нарушават имиджа на българските институции и пра-

вата на гражданите.

Управляващите залагат оправдания за собствената си несъстоятелност да решават големите проблеми на България - доходи, заетост, инвестиции, растеж, отбеляза депутатът. Според него тези дни се е заговорило за закона за амнистията с мотива, че е блокирана възможността да бъдат съдени министри и висши държавни ръководители. Той определи това като опит да се отклонят досегашните твърдения за възможността за осъдени министри. Ако в началото се говореше за корумпираните министри, днес вече се говори за безотговорност по непредпазливост, отбеляза той. В документа се сочат редица примери за недоказани обвинения срещу бивши министри като сделката хеликоптери, която в крайна сметка се оказа необходима по Шенген. Същата е била съдбата на доказателствата за уж скъпоструващия ремонт на МРРБ. Претенциите са да има посочени, а не доказано виновни, подчерта депутатът. В този хор се включил и председателят на парламентарната комисия, която трябва да направи ревизия на правителството от последната година, което е обезпокоително. Миков посочи, че се прилага схема на политическо кадруване.

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Одобрявате ли сегашния вид на българското Черноморие?

номер 1914

ДУМА

да или НЕ с SMS

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с ДА или НЕ на нашия въпрос на седмицата на кратък номер 1914 за всички мобилни оператори. Според изборания от вас отговор напишете **DUMA DA** или **DUMA NE**.

ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

86% от читателите на ДУМА не одобряват директивата на ЕС за спиране продажбите на 100 ватите електрически крушки.

Фамилиарното отношение между властта и медиите играе лоша шега на премиера, твърдят експерти

Бойко Борисов остава безспорен фаворит като медийно присъствие след изборите в летните месеци, издигайки се над политическите играчи и партии. Борисов е едноличен и неоспорим лидер по присъствие в традиционните и онлайн медиите. Това констатира по време на пресконференция вчера Орлин Спасов - ръководител проекти на фондация "Медийна демокрация". И отделни фигури на ГЕРБ влизат в топпубличността - Симеон Дянков и Цветан Цветанов, но присъствието на Борисов "детронира" възможността на всички други за публична изява. Спасов подчерта, че Азговоренето и самоцентрирането около собствената си личност на премиера продължава "да набира скорост" поради увеличаване достъп до власт.

Спасов заяви, че е изчезнала фигурата на опонента в публичното пространство и Бойко Борисов няма опоненти нито в

Борисов „мачка“ публичните изяви на своите

опозицията, нито в медиите, общественото мнение и собствената му партия. Той обясни, че сега Борисов разполага с виновни, вместо с опоненти.

Премиерът продължава да прави политиката като спектакъл. За Борисов медиите са нещо, което непрекъснато трябва да бъде запълвано с присъствие, заяви Спасов. Според него се стига до фамилиарно отношение между властта и журналистите. Получава се така, че Борисов упражнява властта си директно чрез медиите. Медиите започнаха да подменят някои от традиционните институции, където се прави политика - например парламента, категоричен бе Спасов.

Бойко Борисов трябва да излезе от ролята на централен ръководител в държавата. Това пък каза управителят на фондацията доц. Георги Лозанов. Според него публичната среда у нас мени демократичния си

профил и това не е резултат на цензура, а на вътрешно прегрупироване на медиите и на посланията в тях. Лозанов посочи, че се е променила самата характеристика на медийната среда и се получава йерархическа, пирамидална структура на политическото говорене, като на върха стои само гласът на премиера, каза медийният експерт. Според него 100-те дни "медийен комфорт" започват да играят лоша шега на премиера.

Липсва дистанция между медиите и властта, наблюдава се проява на фамилиарност. Такова е мнението на проф. Нели Огнянова. От отделни факти медиите си позволяват да преминават в обобщена оценка, смята тя. Проблемът не е просто престъпност или стандарт на живот, а дефицит на справедливост в прилагането на законите, обясни Огнянова. Според преподавателката в СУ едва сега медиите виждат, че

това, което се е случвало при предишното управление и приетите от него закони, сега продължават да обслужват обръчите, посочи Огнянова. Според нея приоритет на правителството е не връщането на парите по еврофондовете, а възстановяването на доверието между България и ЕС.

Социалният антрополог доц. Харалан Александров посочи, че медиите не се съпротивляват, а се отдават на властовите жестове. В публичното пространство се разгръща привидната власт на новите управляващи, а медиите имат умилително отношение към властта. Бойко Борисов играе ролята на мъдрия бащица, който се произнася, а всички останали го повтарят.

Публицистът д-р Георги Господинов допълни, че трите ключови имена в медиите през август са били Бойко Борисов, Сергей Станишев и Мадона. Той подчерта, че постизборното оттегляне на медиите показва, че "имаме кампанияно гражданско общество без памет, което се събира само за определена кауза".

НЕЗРЯЩИ ОТ БУРГАС ПОКОРИХА АСЕНОВА КРЕПОСТ

Две жени с остаточно зрение на 73 и 75 години от Организацията на слепите в Бургас изкачиха Асенова крепост, съобщиха БГНЕС. Туристките са част от група от 15 души, които в рамките на три дни ще посетят и изкачат крепости и върхове в Родопите. Днес възрастните дами ще покорят и местността Перперикон.

ПЛОВДИВСКИ ОБЩИНИ ПОДОБРЯВАТ ГРАДСКИЯ КЛИМАТ

Пловдив, Карлово, Първомай, Раковски, Асеновград и Куклен се регистрираха на страницата на Европейската седмица на мобилността, като подкрепящи я с различни инициативи. Европейската седмица на мобилността се провежда от 16 до 22 септември, организирана от ЕК, за да насочени вниманието на гражданите, институциите и НПО към градската среда и подобряване на качеството на живот в европейските градове.

ДЕЦА ОТ ИНТЕРНАТ ПРЕБИХА ТРИМА НАДЗОРНИЦИ

Цецо Баев е името на тежко пострадалия охранител на Социално-педагогическия интернат в с. Лик. Баев е със счупени ръце и ребра, настанен в болница във Враца. Мъжът проверявал стаите, заради съмнения за липсващи ученици след полунощ. Скандала предизвикал 18-годишният Валентин Маринов, а при сбиване между охранителя и 7-8 от присъстващите момчета са пострадали и притеклите се на помощ Ваня Петрова, възпитателка в интерната и другият охранител Валентин Вътов.

ВОЙНАТА НА ПЪТЯ

Един загинал и двама ранени край Гурково

Един е загинал, а двама са пострадали в петък при тежка катастрофа близо до град Гурково, станала между лек и товарен автомобил.

25-годишна пътничка е с опасност за живота, фрактура на гръдна кост, фрактура на тазобедрена става и вътрешни увреждания след катастрофа на пътя Перуцица-Брестовица.

Пострадал при катастрофата край село Смолянски е 43-годишен мъж. В района на Смолянски са се сблъскали влекач "Мерцедес Актрос" със сръбска регистрация, управляван от сръбския гражданин С. П., и товарен автомобил "Газ 66" с молтанска регистрация, управляван от 43-годишния П. И. от с. Белотинци.

Супер леки оръжия показва „Наслука“

ВАСИЛ ПОПОВ

Пистолет и револвер за самоотбрана с тегло 266 и 368 грама ще бъдат представени на изложението "Наслука - лов, риболов и спорт". Пистолетът "Рюгер" с калибър 9 мм е дълъг само 13 см, поема 6+1 патрона и притежава титлата "Пистолет на 2008 г." в САЩ. Револверът на същата фирма е дълъг 16,5 см и побира в барабана си 5 патрона от респектираща калибър 38. Малкото тегло е постигнато чрез използване на композитни материали, обясни пред журналисти вчера управителят на ВИП-комплекс Десислав Делев. Според него на изложението цените на оръжията, облеклата и аксесоарите ще отговарят на акцията "Антикризисна зона", т. е. пониски. На щандовете за риболовците премиера у нас ще направят най-новите примамки, разработени от американците. Най-модерните такъми напълно имитират звука от движението на рибките и привличат неминуемо хищните щуки, костури, бяла риба и прочие. Оптиката за ловни оръжия е взимствана от военни разработки, подчерта шефът на Ай Ес Ди Николай Чавдаров. Според него предлаганите ловни ножове са изработени от специална стомана. Традиционният есенен оръжен салон с участието на 42 фирми се открива в четвъртък, 24 септември, в НДК и ще продължи до 27 септември. За три и половина дни се очакват между 12 и 16 хиляди посетители, много от които ще получат интересни печалби от специалната томбола.

На пресконференцията за пореден път бяха демонстрирани различни оръжия

В Града под тепетата се чудят за парите от софийския боклук

В Пловдив се опасават да не бъдат излъгани за размера на компенсациите, които правителството обеща като обезщетение, ако на сметниците в Цалапица бъдат депонирани 100 000 тона софийски боклук. Това заяви еколожката Лилия Таскова и предупреди, че община Силистра вече е била излъгана. Според нея правителството е обсъждало компенсации в размер на 25-35 млн. лв, а на края са получили само 15, 6 млн. лв.

Зам.-министърката на МОСВ Евдокия Манева обвини в интервю за Радио Пловдив кмета Славчо Атанасов в рекет - заради исканата цена от 25 лв. на тон боклук.

Таскова обясни вчера, че депонирането на столичния боклук се оскъпява и от факта, че софийските гондоли, с които се извозва сметта до Пловдив, са двойно по-големи от сметовозите, които ползват под тепетата. По тази причина се налагало да се създава нова организация на разтоварването им.

Всичко това оскъпява двойно разходите за община Пловдив. Цената от 25 лв. е изчис-

лена дори без разходите, необходими за рекултивация, поясни Лилия Таскова. Община Пловдив е изпратила предложението за цената преди 20 дни, но отговор от правителството няма. Славчо Атанасов няколко пъти повтори и на сесия на ОбС на 17 септември, и пред журналисти в петък, че не е изнудвач, а защитава интересите на Пловдив.

Стана ясно още, че у нас не е приета методика за формиране цената на такса депониране. Очаква се в промените на Закона за управление на отпадъците това да стане факт. Съобразно изискванията на ЕС и директивите, свързани с управлението на отпадъците, тази такса трябва да включва максимален брой компоненти.

Община Пловдив единствена досега в България е предприела мерки да прави рециклиране, сепариране на отпадъците и от технологичните да прави компост, обясни еколожката Таскова, визирайки екозавода в Шишманци.

ЗАХАРИ ГЕОРГИЕВ:

В Пловдив БСП вече има младежко обединение

РАЛИЦА ТАБАКОВА

В пловдивската организация на БСП няма хора, които да са против младежкото обединение в партията. Това коментира за ДУМА лидерът на БСП под тепетата Захари Георгиев във връзка с твърденията на областния координатор Явор Гечев, че "има несъгласия". По-точно е да се каже, че младежки обединения има учредени във всички районни структури на пловдивската организация преди повече от 4-5 месеца, заяви Георгиев. По думите му там отдавна са проведени учредителните събрания, на които са избрани легитимни ръководства за тази структура. Сега се прави нещо

неясно, решено от група хора от централното ръководство - сбирки, на които някой някога издига и посочва, коментира още лидерът на БСП-Пловдив.

Според него не е коректно пред заседания на градския пленум да се явяват хора и да твърдят, че са посочени за координатори, без това да е съгласувано предварително с ръководството на Градския съвет на БСП - Пловдив. Това показва, че комуникацията и координацията между структурите в партията е нарушена. Подобен подход е нарушение на устава на БСП и в разрез с принципите, на които е изградена партията, каза още Захари Георгиев.

СЪВЕТ НАВРЕМЕ

Срещу остри инфекции сред децата

ЕВА КОСТОВА

Добра хигиена, чист въздух и пълноценно хранене препоръчват педиатрите от болница "Токуда" за предпазване на децата от остри инфекции. Малките са една от рисковите групи за развитие на вирусни инфекции през есенно-зимния сезон след откриването на учебната година. Началникът на клиниката доц. Маруся Лилова, д.м. препоръчва в следващите месеци децата да бъдат пазени от контакт със заразно болни хора, а при симптоми на остра инфекция да останат вкъщи до оздравяването си, а в най-добрия случай - седмица след това. Доц. Лилова допълва, че противогрипна ваксина трябва да се поставя след консултация с лекуващия педиатър, а за често боледувачите деца - да се обмисли ваксинирането срещу пневмококи. Пълноценното дневно меню на всяко дете трябва да включва млечни и месни продукти, много пресни плодове и зеленчуци, които са основен източник на витамини. Най-ценен за профилактиката на острите респираторни заболявания и грипа е витамин С заради мощния му антиоксидантен ефект и протекцията, която осигурява на всички органи и системи.

СНИМКА БГНЕС

Състезание за хора с двигателни нарушения се проведе в Морската градина на Варна вчера

Шест пъти повече работещи у нас европейци

В същото време 10 страни на общността все още не са отворили пазара си за българи

От януари 2007 г. до края на 2008 г. броят на гражданите на ЕС, работещи на българския пазар на труда, се е увеличил над шест пъти, което показва, че България успешно прилага принципа на свободното движение на хора в своята политика. Това каза вчера министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов. Той представи данните в речта си пред форума, организиран от Европейския икономически и социален комитет на тема "България в единния па-

зар на ЕС - констатации на гражданското общество". Страните трябва да продължат своите усилия и да се адаптират към изискванията на ЕС в тази насока, каза Младенов. Не бива да пропускате факта, че 10 от останалите 26 страни от ЕС все още не са отворили своя пазар на труда към българските работници, отбеляза Младенов. В близко бъдеще е много малко вероятно тези разпоредби да бъдат премахнати, особено в условията на криза, добави той. Младе-

нов съобщи, че България е създала мрежа от служби по социални и трудови въпроси към посолства на страни от ЕС - в Мадрид, Атина, Берлин, Лондон, Дъблин и Никозия.

Намаляването на административната тежест и облекчаването на условията за развиване на бизнес са залежали в програмата за по-добро регулиране, която България прилага за периода 2008-2010 г. Сред приоритетите на програмата са премахване на излишните административни режими

и укрепването на капацитета на институциите, посочи Младенов. В условията на криза мерките за създаване на работни места са сред приоритетите на България, каза министърът. Хората в неравнопоставено положение също не бива да губят шансове за реализация, добави той. МТСП ще предприеме мерки за създаване на работни места след анализ на използваните досега активни мерки на пазара на труда. Анализът ще бъде изготвен до края на месеца от Икономическия и социален съвет, заяви министърът. Той добави, че на база на този анализ ще се извърши реструктуриране на

активната политика на пазара на труда. Ще продължи и сътрудничеството между службите по заетост в ЕС и в България. Нашата страна ще кандидатства за 5 млн. лева от Европейския фонд за преодоляване на глобализацията първо за 1507 служители и работници, съкратени от дружеството "Кремиковци" и за 30 съкратени от пристанищния комплекс в Лом. Пред журналисти Младенов уточни, че документите за това вече са подготвени. На по-късен етап ще се кандидатства за финансиране на мерки и за съкратени работници след реструктурирането на БДЖ, каза Младенов.

Обучават диабетици в специален център

АИДА ПАНИКЯН

В новооткрития диабетен център в Клиниката по ендокринология Военно медицинска академия (ВМА) ще бъдат обучавани по един час дневно в 5-дневен курс на хоспитализираните със захарна болест пациенти. Обучението в центъра е основано на специална програма на Европейската асоциация за изучаване на диабета и адаптирана към българските условия на живот. Доказано е, че обучените диабетици получават многократно по-рядко усложнения от болестта, поясни доц. Ивон Даскалова, началник на клиниката. У нас около 350 хил. души страдат от захарен диабет тип 1 и тип 2, но вероятно още толкова са хората, които дори не знаят, че имат висока кръвна захар, а поради късното откриване на болестта усложненията й настъпват много бързо. Въпреки съществуващите различни лекарства и инсулини, хранителният и двигателният режим, както и самоконтролът са от особена важност за лечението на болестта, категорична е доц. Даскалова.

Допреди 7-8 години в страната бяха създадени специални центрове за обучение на диабетици по българо-датска програма. Според ендокринолози по време на действието на центрове стойностите на кръвната захар на диабетиците са били под добър контрол. Тъй като програмата не е била продължена, центрове са престанали да функционират. В момента всеки ендокринолог провежда обучение на всеки пациент, но според специалистите това не е достатъчно.

Редовен секс пази простатата

Уролизите в страната настояват да бъдат въведени задължителни годишни профилактични прегледи на простатата за мъжете над 45 г. Това съобщи вчера доц. Лидия Петкова, национален консултант за Североизточна България преди започването на 21-ия национален симпозиум по урология във Варна. По думите ѝ е най-добре разходите за задължителните прегледи да бъдат по-

ети от здравната каса. През последните години карциномът на простата излезе на челна позиция сред раковите заболявания, посочи Петкова. Според нея увеличението на броя на болните се дължи основно на по-добрата диагностика на заболяването. Въвеждането на задължителна профилактика ще помогне пациентите да търсят помощ при първи или втори стадий от болест-

та, когато тя е абсолютно лечима. От рак на простата заболяват най-вече мъжете между 40 и 60 години, посочи Петкова. Според лекарите основните фактори са наследствена обремененост и хормоналните промени в резултат от напредването на възрастта. Петкова посочи, че има основания в твърдението, че редовният секс е профилактика против това заболяване.

За инвестиция в хората настояват от НПО

ЕВА АСЕНОВА

Инвестиция в хората, а не в сградите на социалните домове препоръчват водещи неправителствени организации (НПО), работещи в сферата на децата и семейството, в писмо до министъра на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевналиев и министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов. Пет са ключовите препоръки за правилното усвояване на европейските пари за деинституционализация, които организациите отправят до новото правителство. 20 милиона евро от европейските структурни фондове ще бъдат дадени в подкрепа

на процеса на деинституционализация на деца. Препоръките включват разработката на планове за закриване на домовете за деца и развиване на алтернативни социални услуги, като за целта се насочат всички 20 млн. евро. В същото време да се изготви цялостна оценка на съществуващите услуги - здравни, образователни и социални, във всяка една община, преди да се започне финансирането и дейностите по проектите, които да следват индивидуалните нужди на всяко настанено в дом дете. Успешна реформа се прави от добре обучени и адекватно заплатени специалисти, напомнят авторите на писмото.

През август безработицата е 7,88%

Равнището на безработица в страната през август т.г. е 7,88%, съобщиха от Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта. В сравнение с юли то е по-високо с 0,26%, а спрямо август 2008 г. - с 1,99%. Средномесечното равнище на безработица от началото на годината е 7,12%. По последни данни на Евростат средното равнище на безработица за Европейския съюз за юли е 9%. В бюрата по труда са регистрирани 291 852 безработни - с 9641 повече спрямо предходния месец. Най-голям е дялът на новорегистрираните безработни от "Преработваща промишленост" (20,4%), "Търговия" (16,2%), "Държавно управление и отбрана" (15,4%) и "Строителство" (7,1%). От аграрния сектор безработните са 3,5%. В 20 области равнището на безработица е над средното за страната и най-високите му стойности продължават да се отчитат в областите Смолян (14,45%), Търговище (13,69%), Монтана (13,46%), Шумен (12,92%) и др. През месеца заявените работни места в бюрата по труда в цялата страна са 11 666 - с 1516 по-малко от юли, като на първичния пазар на труда са заявени 10 992 места. Преобладаващата част от тях са от частния сектор. В програми и мерки за заетост и обучение през август са включени нови 1383 безработни и заети лица.

ЧЕЗ с готовност за едномесечно отчитане на тока след съдебно решение

Няма да начисляваме лихви, ако се запазят тримесечните сметки, съобщиха от дружеството

Имаме готовност, ако съдът се произнесе за едномесечно отчитане, да преминем незабавно към него, каза Радослав Димитров, мениджър "Обслужване на клиенти" в ЧЕЗ, предаде агенция "Фокус". "При едномесечно отчитане всеки един потребител може да бъде прекъсван 12 пъти в годината, а при тримесечно - максимум 4 пъти. Готови сме да не начисляваме лихви, ако се запази тримесечното отчитане", обясни Димитров.

Кремена Стоянова, изпълнителен директор на ЧЕЗ-Електро-България посочи, че не е насрочено заседание на Върховния административен съд и няма яснота кога ще има решение за отчитането. Но ако съдът реши да се премине към едномесечно отчитане, ЧЕЗ ще спазва закона

и ще приложи възможно най-бързо предписанията.

Ако общото задължение към ЧЕЗ след изтичане на тримесечието надвишава 40 лева, тогава компанията пристъпва към прекъсване на електрозахранването, каза Димитров, мениджър "Обслужване на клиенти" в ЧЕЗ. Понастоящем ЧЕЗ има над 300 хил. абоната с месечни сметки под 40 лева. На тези абонати чешката компания не спира тока при просрочени задължения при сегашното тримесечно отчитане. Те са финансирани от ЧЕЗ и не плащат лихви за това. Според Димитров при сегашното тримесечно отчитане на абонатите им е гарантирано, че няма да им бъде спряна токът за 110 дни по никакъв период.

При връщане към едномесечното отчитане на електроенергията от ЧЕЗ над 14 млн. лв. няма да бъдат инвестирани в мрежата за повишаване на качеството. При едномесечно отчитане, когато клиентите забавят своите плащания, електрозахранването им ще бъде прекъсвано всеки месец. Според ЧЕЗ за над 80% от клиентите месечното отчитане ще означава по-високи разходи за ток месечно, заради липсата на възможност да бъдат кредитирани от доставчика на енергията при извършването на редовен отчет всеки месец.

Данните на ЧЕЗ сочат, че голяма част от българските домакинства изпитват затруднения да покриват месечните си разходи за електроенергия. Причината за това е финансовата и икономическа криза, която се отразява сериозно на доходите на домакинствата.

Нова фактура за електроенергия

ЧЕЗ е изготвила нова фактура за отчитане на електроенергия, която се нарича *Обобщена информация за идентификационен номер*. Информацията в нея е в четири раздела. Първият раздел представлява задълженията за плащане - колко дължи абонатът и кога трябва да плати сумата. Вторият раздел включва подробна информация за фактурираната електроенергия. Третият раздел е за препоръчителните суми за плащане през следващи периоди, т.е. за следващите 2 месеца от тримесечния период. В четвъртия раздел се посочва кога ще бъде извършено следващо отчитане, информира се клиентът кога ще бъде издадена следващата фактура и кога може да бъде прекратено захранването.

2 млн. жалби в ЕК от български потребители

За последната година в Европейската комисия са постъпили 2 милиона жалби от българи. От тях 800 000 жалби все още чакат своя отговор, заяви вчера Джон Бел, началник на кабинета на комисаря по защита на потребителите Меглена Кунева, по време на конференция под наслов: "Превенция - потребителската конференция", съобщи "Econ.bg". Форумът беше организиран от създателите на онлайн центъра за оплаквания IZluga.com и Превент холдинг и с подкрепата на еврокомисаря по въпросите на потребителите Меглена Кунева.

Около 800 хил. са недоволстворените българи от доставчика си на услуги, каза Джон Бел, който в рамките на форума отговори на въпроси на участ-

ници. През миналата година са подадени 50 млн. жалби от европейските потребители във всички 27 държави-членки, каза той.

Радко Миланов от Превент холдинг представи по време на форума сайта IZluga.com, на който до момента са подадени над 500 сигнала от недоволни потребители. Подаването на сигнали на сайта е изключително лесно, каза той.

Джон Бел изтъкна че, еврокомисарят ни Меглена Кунева е започнала изработването на индекс за развитието на пазарите на дребно. Чрез него се следи "здравословното състояние" на икономиките на страните-членки. Индексът обхваща 5 показателя, които следят как се развива дадена икономика с оглед защитата на потребителите.

Следващият сезон ще е по-тежък за туризма

ДАНА РУСЕВА

"Тазгодишният летен сезон беше определено много труден и ни предостави доста изпитания. Кризата се отрази особено на западните туристически пазари, където курортът "Албена" АД отбелязва спад между 20 и 30 на сто. На руския пазар, който имаше най-голям дял миналата година, има спад от 23%, заради процедурата за издаването на визи, заяви зам. търговският директор на дружеството Йовка Страшилова.

Общият спад на нощувките е с около 13 на сто за сезона, а намалението е от всички пазари, с изключение на българския. Увеличението на нощувките на български гости в Албена това лято е 45% и компенсира в известна степен спада на западните пазари. Насочихме усилията си към българския пазар, тъй като той реагира бързо на оферти в последния момент и не зависи от чартърен транспорт, заяви Страшилова. Излязохме с атрактивни цени за доста добър продукт. Спадът е от всички пазари - германският с около 25%, френският и руският - със също толкова, на скандинавския пазар - повече. Българският пазар е бил изненада, но той е спасил сезона, казват от "Албена" АД.

Прогнозите за следващия сезон са по-мрачни, съобщиха от курорта. Вече са сключени по-голяма част от договорите със западните фирми. Намалени са цените с 5, 7 до 10%. Дават се и по-големи отстъпки за ранни записвания. Според оценката на бранша обаче ни очаква по-труден сезон. Между 13-15% е очакваният спад на приходите на основни услуги заради по малкото туристи в "Албена" АД.

Милена Николова отглежда в личната си градина от 2,5 дка различни сортове ябълки. Според нея реколтата тази година е добра за производителите

Пчелари искат по 20 евро на кошер

МАРИЕЛА ИЛИЕВА

Всяко пчелно семейство да се подпомага с по 20 евро годишно заради това, че опрашва растенията. Такова предложение ще бъде внесено в Министерството на земеделието и храните на 23 септември, съобщи вчера председателят Столичния браншови пчеларски съюз инж. Михаил Стефанов. Решението да се иска субсидия бе взето и на традиционната пчеларска среща "Север - Юг", която се проведе на Беклемето в края на август, както и на състоялите се в Царев, Несебър, Стара Загора и София, припомни инж. Стефанов. Според българските пчелари отсасълът ще има нужда от субсидии в размер на 10 млн. лв., за да оцелее. Па-

рите трябвало да се разпределят от нов фонд - "Пчеларство, който да бъде дъщерна структура на фонд "Земеделие". По думите на участниците в срещите българското пчеларство вече страда заради сполетялата и нашата страна миграция на пчелите. През последните години те изчезват, измират или бягат на много места по света, аламирят от бранша. Териториите на половината американски щати и цели страни в Азия вече са останали без изключително важните за размножаването на растенията пчели. Затова Европарламентът излезе със специална директива, задължаваща страните производителки на мед да осигурят държавна помощ на пчеларите. В света 760 млрд. евро е продукцията, която се реализира благо-

дарение на труда на пчелите. В България по думите на индийски йога, посетил скоро страната ни, билките по лечебна сила са след тибетските, а без пчелите, извършващи опрашването им, развитието им е немислимо.

В същото време пчелиният мед, е най-пълноценната храна, на 100% усвояема от организма, алармира д-р Боян Драгулов. Затова пък българите все

още нямат културата и съзнанието да го консумират. За година те изяждат не повече от 250-300 г мед, докато в Германия, без да е производител, консумацията на пълноценната храна е 1,5-2 кг годишно. Не само липсата на навик, но и недоверието в качеството и автентичността на продавания мед в супермаркети и от лъжетьрговци, вероятно ни отказва от ценната храна.

Истинските стари производители на мед приканват потребителите да купуват еликсира директно от тях на специализираните изложения. От 21 до 26 септември за седми пореден път на площад "Бански" срещу Халите в София ще се състои Софийският фестивал на меда. На него ще бъдат 35 производители от различни краища на страната, които гарантират с труда, опита и съветите си, че предлагат немислима храна, която е и доказано лекарство, профилактика и енергия за човека.

СНИМКА БГНЕС

Иранските власти са задържали най-малко 10 участници в опозиционния митинг в подкрепа на Мир Хосейн Мусави в центъра на столицата Техеран. По данни на очевидци на митинга са избухнали сблъсъци между опозиционните активисти и полицията

И Русия се отказва от ракетите

Вашингтон може да разгърне ПРО в България и Румъния, допуска Москва

Русия се отказва от плановете си за разполагане на ракети "Искандер" в Калининградска област, след като САЩ изоставиха идеята за ракетен щит в Източна Европа. Това съобщи АФП, като се позова на руски военен източник.

Руският президент Дмитрий Медведев обяви през ноември 2008 г., че Москва би разположила ракети в Калининград в отговор на американските плановете за ПРО в Полша и Чехия. В първото си обръщение към нацията той заяви, че от територията, която граничи със страните членки на НАТО Полша и Литва, ще се извършва и радиоелектронно заглушаване на елементите на американската ПРО.

В четвъртък президентът на САЩ Барак Обама обяви, че до 2015 г. страната няма да разполага в Европа наземни обекти от системата за про-

тиворакетна отбрана. През този период в Северна и Южна Европа ще бъдат разположени ракети-прехващачи и радар с морско базиране. Обама заяви, че основава хода си на нови данни от разузнаването.

Руските власти са били предварително информирани за корекцията в подхода на САЩ, съобщи говорителят на Държавния департамент Иън Кели. Той посочи, че служители в Съвета за национална сигурност към Белия дом са организирали брифинг за руското посолство в четвъртък сутринта, още преди изказването на Обама, предаде ИТАР-ТАСС. От руското посолство потвърдиха, че на брифинга е присъствал руският посланик Сергей Кисляк.

Решението на Барак Обама беше сериозно критикувано от републиканската опозиция във Вашингтон. Обикнове-

ните американци обаче подкрепят плана на Обама, съобщава Си Ен ЕН. Според 73% от зрителите на тв канала страната е постъпила правилно.

Редица европейски лидери приветстваха стъпката. От своя страна руският премиер Владимир Путин определи като "правилно и смело" решението на САЩ, предаде АФП. Останки от предходна епоха вредят на деловото сътрудничество между Русия и САЩ, допълни той.

Бившият началник на Генщаба на руските ракетни войски със стратегическо предназначение Виктор Есин обаче отбеляза, че оценява решението на администрацията на Обама с предпазлив оптимизъм. Според него не е изключено нов противоракетен комплекс "ТНААД" да бъде разгърнат в България и Румъния. "Това е по-съвършен зенитно-ракетен комплекс. Мор-

ският компонент на регионалната система ще се състои от кораби, въоръжени със системата "Иджис", и с комплекси "Стандарт-3" от втората им модификация. Това ще позволи да се създаде ефективна система на ПРО в регионите на Черно и Средиземно море, способна да се противопостави на иранските ракети със среден и по-малък обхват", смята Виктор Есин.

Междувременно генералният секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен предложи Алиансът и Русия да свържат системите си за противоракетна отбрана.

"Нашите страни и силите ни ще стават все по-уязвими за ракетни атаки от трети страни", аргументира се той. В тази връзка Расмусен призова, когато му дойде времето, да бъде проучен потенциалът за свързване на системите за ПРО на САЩ, НАТО и Русия. Генералният секретар на НАТО се обяви също за засилено сътрудничество с Русия във всички области и за съживяване на диалога в рамките на Съвета НАТО-Русия.

ЗЕЛЕНА СВЕТЛИНА ЗА ЛИСАБОНСКИЯ ДОГОВОР

Горната камара на германския парламент одобри новите законодателни текстове, които ще позволят на страната да ратифицира Лисабонския договор. Вотът в Бундесрата, съставен от представители на федералните провинции, разчисти пътя за президента Хорст Кьолер да подпише ратификационните документи - финалната стъпка за германското одобряване на новия Европейски договор.

КАРЗАЙ НЕ ПРИЕМА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ВТОРИ ТУР

Афганистанският президент Хамид Карзай отхвърли възможността за провеждане на втори тур на изборите поради обвиненията за измами. Предварителните резултати от вторите в Афганистан президентски избори дават на Карзай всички шансове да победи съперника си Абдула без провеждане на втори кръг, въпреки че ЕС казва, че до една четвърт от гласовете може да са недействителни.

НА ВСЕКИ 12 МИНУТИ ЕДНА ЖЕРТВА

Почти 45 хил. души умират в САЩ всяка година, средно един на 12 минути, до голяма степен, защото нямат здравни осигуровки и не могат да получат добри грижи. Анализът на харвардското медицинско училище показва, че "губим повече американци всеки ден поради бездействие, отколкото от пияно шофиране и убийства, взети заедно", заяви д-р Девид Химелщайн, съавтор на изследването.

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Севернокорейският ръководител Ким Чен Ир заяви вчера пред китайски пратеник, че "иска да разреши" въпроса с ядрената програма на своята страна "чрез двустранни и многостранни разговори"

ЯПОНСКИЯТ КОРАБ СЕ СКАЧИ С МКС

Първият японски безпилотен космически кораб се закачи към американския модул "Хармония" на Международната космическа станция (МКС). Поради това, че корабът няма собствена система за скачване, той се приближи до американския сегмент от МКС и беше захванат от ръка-манипулатор на станцията.

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Двадесет и пет души загинаха при самоубийствен атентат с кола бомба в Кохат, Северозападен Пакистан

Бокова засега е втора

Дания възнамерява да блокира кандидатурата на египетския министър на културата Фарук Хосни за генерален директор на Организацията на ООН по въпросите на образованието, науката и културата (ЮНЕСКО), предаде ИТАР-ТАСС. Датският министър на образованието Бертел Хордер се аргументира, че Хосни "заплашва репутацията на ЮНЕСКО на бастион на свободата на словото и информацията".

Египтянинът получи в четвъртък

22 гласа, при 30 необходими, на първия тур от процедурата за избор на нов генерален директор на ЮНЕСКО. На второ място с 8 гласа остана българката Ирина Бокова - посланик на страната ни в Париж. За предстоящия втори тур се класираха също австрийката Бенита Фереро-Валднер - европейски комисар за външните отношения, руският заместник-министър на външните работи Александър Яковенко и еквадорката Ивон Баки.

Иран не се отказва от атома

Президентът на Иран Махмуд Ахмадинежад заяви, че страната му няма нужда от ядрени оръжия, но беше категоричен, че Техеран ще продължи с разработването на ядрени технологии. В интервю за американската телевизия Ен

Би Си иранският държавен глава посочи, че подобен тип оръжия не представляват част от програмата и плановете на страната. Ахмадинежад обаче подчерта, че Иран няма да се поддаде на натиска относно спорната си ядрена про-

грама. "Ако говорите за обогатяването на уран за мирни цели, това е нещо, което никога няма да спре тук, в Иран", заяви той. По думите му обаче тези проучвания няма да бъдат използвани за създаване на ядрени оръжия.

Папандреу смути Москва

"Москва се смути от изказването на лидера на Общогръцкото социалистическо движение ПАСОК Георгиос Папандреу, че проектът "Бургас-Александруполис" отговаря само на интересите на Русия." Това коментира гръцкият в. "Апогевматини".

Вестникът изтъква, че даже официално Москва вече не криела своето смущение от това изявление на Папандреу за бъдещето на петролопровода. Руското външно министерство чрез своя говорител обяви, че изявлението на лидера на ПАСОК е било "регистрирано в Москва" и че Андрей Нестеренко казал, че "инициативата за този проект е била подета, когато партия-

та ПАСОК е била на власт", изтъква в. "Апогевматини".

"Москва скърца със зъби за петролопровода. Руската дипломация отправи предупреждение за Бургас-Александруполис", отбелязва на свой ред солунският в. "Македония". Според изданието Нестеренко изразил надежда, че работата по този проект ще продължи съгласно споразуменията, постигнати на високо ниво.

Венецуела остана без газ

Колумбия спряла доставките на синьо гориво по технически причини

Колумбия отмени газовите доставки към Венецуела по технически причини, заявиха от държавната петролна компания на страната, цитирана от АФП.

“Оригиналният договор с Венецуела позволяваше спирането на доставките, когато това се налага за извършване на работа по поддръжката и точно това се случва”, заяви представител на “Екопетрол”. “Доставките на колумбийски газ за венецуелското пристанище Маракайбо ще бъдат възстановени не по-късно от 22 септември”, добави той, като подчерта, че спирането на износа “няма нищо общо с текущата дипломатическа криза, през която преминават двете страни”.

През октомври 2007 г. венецуелският президент Уго Чавес и колумбийският му колега Алваро Урибе откриха 225-километровия газопровод, по който в момента се доставят 7 млн. кубични метра газ на ден от Колумбия към Венецуела. Газовите доставки ще продължат до 2011 г., след което Венецуела трябва да започне да доставя около 5 млн. кубични метра газ на Колумбия.

Венецуела, Еквадор, Боливия, Бразилия и Ар-

жентина се противопоставят на плана на Вашингтон да използва седем колумбийски бази, като твърдят, че американското военно присъствие е подозрително голямо за официално заявената цел - борба с колумбийските наркотрафиканти и бунтовници.

Колумбия и САЩ планират да подпишат в скоро време двустранен договор за сътрудничество в областта на отбраната и сигурността за срок от 10 години. Предвижда се също така САЩ да инвестират 5 млрд. долара в инфраструктурата на Колумбия. За ползването на базите САЩ няма да заплащат, защото в документа не става дума за отдаване на територия под наем.

Максимално допустимият брой американски военнорслужещи на колумбийска територия няма да превишава 800 души, както е предвидено в действащия от 2000 г. “План Колумбия” (в момента в Колумбия има 300 военни от САЩ). За последните 10 години в хода на реализацията на плана САЩ са отделили за южноамериканската страна близо 6 млрд. долара.

Чавес стигна още подалеч, като замрази през юли отношенията с Ко-

лумбия. Според него основната мишена на Вашингтон в региона е именно Венецуела. Венецуелският президент твърди, че САЩ се опитват да обградят страната му и предупреди за предстояща военна ескалация заради венецуелския петрол и големите водни ресурси на страната.

В четвъртък венецуелският лидер призова венецуелците и латиноамериканците да са готови за война. “Обама витае в облаците. Смятам, че той навлезе в ужасен лабиринт. Той не разбира какво се случва в Латинска Америка. Трябва да учи повече. Той е млад мъж, пълен с добри намерения. Обама, ние не искаме да се намесваш в Хондурас. Дори напротив, искаме империята да махне ръцете си от Хондурас и ноктите си от Латинска Америка”, подчерта Чавес по време на седмичното си радио- и телевизионно предаване.

Още масло в огъня налива и фактът, че при посещенията си в Москва миналата седмица Чавес подписа договори за закупуване на руско оръжие, включително 92 танка и 300 ракети земя-въздух. Общата стойност на сделката възлиза на над 6 милиарда долара.

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Пекин се подготвя за честването на 60 години от идването на комунизма. На 1 октомври ще се състои първият военен парад от 10 г., както и манифестации на стотици хиляди участници

Италия напуска Афганистан

Италия иска възможно най-скоро да изтегли своите войници от Афганистан, заявил премиерът Берлускони. Той обаче уточнил, че трябва да корординира действията си със съюзниците от НАТО.

Шестима италиански военнорслужещи и десет цивилни афганистанци загинаха в четвъртък при самоубийствен атентат срещу италиански военен конвой в афганистанската столица Кабул. Ранени бяха над 50 цивилни и четири италиански войници.

Италианският министър на отбраната също посочи, че ролята на италианската мисия трябва да бъде преразгледана, съобщиха Асошиейтед прес.

Македония маха петолъчката

Македонското правителство реши да махне петолъчката от държавния герб на страната, предадоха македонските медии. Предложението на правителството за промяна в държавния символ тези дни ще бъде внесено за обсъждане в парламента. Тъй като за приемането на промяната е нужно мнозинство от две трети, предварително е известно, че предложението на правителството ще бъде одобрено, защото то има мнозинство и без гласовете на опозицията.

Както обясниха представители на правителството, намерението е да се подаде сигнал, че Македония скъсва с бивша-

та си политическа матрица. Македония е една от редките бивши социалистически страни, които още употребяват стария социалистически символ.

Сегашният герб, на който са изобразени слънце, вода и планини, лента с народни шевци и петолъчка на върха, датира от 1946 година и както се обяснява, представя “пейзажните характеристики” на Македония. След обявяването на независимостта на Македония през 1991 г. бяха направени няколко опита за промяна в герба.

Специалистите по хералдика смятат, че трябва да се промени цялата концепция на герба, а не само петолъчката.

Чавес национализира и... кафето

Правителството на Венецуела възнамерява да национализира най-големите производители на кафе в страната заради отказа на компаниите да приведат цените си в съответствие с държавните изисквания, съобщиха АП. Според министъра на търговията Едуардо Саман става дума за компаниите “Fama de America” и “Cafe Madrid”. Министърът не уточни кога ще започне национализацията, но отбеляза, че с молба за национализация към държавата са се обърнали работници от предприятията, недоволни от уволненията. През август подобно изявление направи и президентът на страната Уго Чавес. Тогава той каза, че компаниите ще преминат в ръцете на държавата в продължение на 3 месеца.

През последните няколко години Чавес национализира на най-големите икономически активи на страната - нефтодобивния, циментовия и телекомуникационния отрасли.

След фермерите в Белгия и Франция и германски млекопроизводители се вдигнаха на протест. В демонстрацията участваха около 200 фермери от цяла Германия, които изляха 14 000 литра мляко на улицата. Селскостопанските производители настояват Еврокомисията и националните правителства да се намесят, за да преодолеят кризата, обхванала млечния сектор в страните членки на ЕС

27-те от ЕС се споразумяха

Френският президент Никола Саркози заяви пред репортери, че всички страни от ЕС са единни, че светът не може да преживее отново скандала с банковите бонуси. На срещата си в Брюксел лидерите от Евросъюза са се споразумели да наложат таван на банковите заплати. Никола Саркози заплаши, че ще напусне срещата на Г-20, ако САЩ и други страни не подкрепят споразумение за ограничаване на банковите премии.

Какво е да си беден в Германия

Всяко шесто дете в Германия минава за бедно. До този извод стига Организацията за стопанско сътрудничество и развитие, съобщиха “Дойче веле”. Тези изводи обаче учудват на фона на факта, че в сравнение с други индустриални държави Германия изразходва до 20% повече пари за подкрепа на бедни семейства. Коя е тогава причината за високия процент на детска бедност в страната?

За дете в Германия може да се разчита на държавна подкрепа и на подкрепата на други ин-

ституции. 40% от парите се предоставят пряко на родителите, а останалите средства отиват за проекти за грижи за децата, като например детски градини.

Надбавката за дете от момента на неговото раждане е 164 евро на месец, като след третото дете сумата е по-голяма. Работещи майки получават от здравната осигуровка т.нар. пари по майчинство. Тяхното трудово възнаграждение се изплаща шест седмици преди и осем седмици след раждането на детето. Освен това може да се подаде

заявка и за т.нар. родителски пари. В продължение на 14 месеца държавата плаща две трети от последната нетна заплата, максимално 1800 евро на месец и минимум 300 евро, ако не е налице редовно трудово възнаграждение.

За справка - средната брутна заплата в Германия е около 3300 евро на месец. Като се приспаднат данъци и други такси, нето остават 1800 евро. Следователно максималните родителски пари възлизат на средната нетна заплата.

ТОЧНИТЕ НОВИНИ

Абонирай се през мобилния телефон на <http://live.mtel.bg>

Двадесет и четири часа в реално време

Най - важното в едно изречение от всяка точка на света

Подробна информация и снимка в портала Vodafone live

Абонамент за всички рубрики - 2,40 лв. на месец с ДДС

БТА SMS Новини

bta bta bg

Последна новина: 12:56|23-07| Грузия - САЩ - Байлън - Русия

Рубрики: България, Светът, Водка, Спорт, Словесни, Забавни, Мисли

12:58

live

Последна новина: 12:56|23-07| Грузия - САЩ - Байлън - Русия

Абонамент за всички рубрики - 2,40 лв. на месец с ДДС

Options Select Back

Приятен апетит

Пет мита за вредната и полезната храна

ИГОР ЦАРЕВ

Имало е време, когато и домати са се смятали за отровни. В книгата "Пълно ръководство по градинарство" (XVIII век) се казва: "Доматите са изключително вредни, тъй като подлудяват тези, които ги ядат." Времето развенча този мит. Но народната мъдрина продължава да ражда нови и нови митове за вредната и здравословната храна. Ще се опитам да развенча някои от тях.

1. Картофите. Смята се, че от картофите (както и от макароните) бързо се пълнее. Това не е така.

Диетолозите настояват, че хората напълняват не заради макароните и картофите, а заради мазните подправки, с които поливане ястията от тези продукти. А картофеното нишесте, точно обратното, спомага за по-доброто храносмилане и ускорява обмяната.

В картофените грудки се съдържа много витамин С (аскорбинова киселина), а по съдържанието на калий, помагач при сърдечносъдови заболявания, картофите отстъпват само на магданоза и бобовите растения.

Сокът от пресни картофи се използва за лечение на щито-

видната жлеза. Наличието в него на витамините В и Р го правят ефективен и при борбата с депресията и безсънието.

2. Черното кафе. Смята се, че употребата на тази напитка е почти толкова пагубна, колкото и пушенето. Кафето уж предизвиква безсъние, повишава кръвното налягане, влияе лошо на сърцето, прави костите чупливи. Новите изследвания обаче

че откриха в кафето маса учудващо полезни свойства:

- умерената употреба на кафе успокоява при стрес, понижава риска от възникване на инфаркт;
- стимулира дихателния център на мозъка, което об-

лекчава дишането при астма-тиците;

- понижава риска (повече от два пъти!) от възникване на рак на черния дроб, някои форми на диабет, болестта на Паркинсон.

Кафето (при това сладкото) дори прави човек по-строен! Датски учени установили, че рискът да напълнеят хора, пиещи кафето си с две бучки захар, е по-малък с 40%, отколкото при хора, пиещи кафето си горчиво.

Колкото до лошия сън - тези, които пият кафе регулярно, дори няколко чаши преди сън само ще успокоят нервите, а това означава, че и ще помогнат за по-лесно заспиване.

3.

Солта. В древна Русия се е смятало, че "този, който започва храната със сол и я завършва със сол, се предава от 72 болести, сред които безумие и проказа". Днес това мнение е сменено с диаметрално противоположно: "Солта е бяла отрова." Всъщност проблемът не е в са-

мата сол, а в количеството, което се употребява.

Дневната норма от сол за възрастни е приблизително 5-6 грама. А ние средно използваме 9,5 грама. Заради тази прекаленост издигнахме солта в ранг на отрова. А прекалената употреба е свързана преди всичко с това, че хората не знаят колко сол се съдържа в природните продукти. Смята се, че ако скриете солницата по-надалеч - проблемът е решен. Но само 10-15% от солта попадат на масата едва след приготвянето на храната. Останалата част се съдържа в натуралните продукти.

4.

Маслото. Смята се, че растителното олио е по-малко калорично и затова е по-подходящо за тези, които искат да отслабнат.

Нещата обаче са малко по-различни. Всичко, разбира се, зависи от сорта. Често рас-

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

тителните мазнини съдържат дори повече калории, отколкото животните. Така например в 100 г растително олио има 900 ккал, а в същото количество масло - те са само 750 ккал.

Но пък растителните мазнини са много полезни заради съдържащите се в тях полиненаситени мастни киселини. Това е т. нар. витамин F - уникално вещество, което пречи на "застиването" на съдовете.

Смята се, че възрастният човек трябва всекидневно да използва не по-малко от 20-30 г растителни мазнини.

5. Шоколадът. Твърди се, че от него се пълнее, той предизвиква кариес, влияе лошо на сърцето. Всичко това обаче е далеч от истината.

Да, в един шоколад се съдържат до 500 килокалории (при положение че всекидневната ни норма е 1800-2000 ккал). Ами не яжте шоколад с килограми! И дупките в зъбите се появяват не заради сладостите, а защото лошо си чистите зъбите след ядене... А шоколадът, точно обратното, е много полезен за зъбите. Направени наскоро изследвания показаха, че каквото съдържа антибактериални ком-

поненти, които се борят със зъбния кариес, а танините, съдържащи се в шоколада, пречат на развитието на денталните бактерии.

Изследванията, представени в Европейската асоциация на кардиолозите, показват, че съдържащите се в какаото полифеноли оказват благоприятно въздействие върху сърдечно-съдовата система. Те спомагат за по-ефективно кръвообращение, намалявайки по-този начин натоварването на сърцето.

Изследванията, направени в Харвардския университет (САЩ), доказали, че хората, които ядат шоколад, живеят по-дълго.

Шоколадът съдържа химическо съединение, което има стимулиращо действие. Става въпрос за същото вещество, което изработва мозъкът ни, когато сме щастливи или "влюбени". Така че тази сладост наистина носи на хората радост.

Най-полезен е горчивият черен шоколад без всякакви добавки. В него има два пъти повече антиоксиданти, които защитават клетките на организма ни от повреди, предизвикани от "свободните радикали". Средната употреба на антиоксиданти трябва да е 23 мг на ден.

- 100 грама черен шоколад съдържат 90 мг антиоксиданти

- 40 грама шоколад съдържат също толкова антиоксиданти, колкото и чаша червено вино.

Където се заговаря отново за „демократичен дефицит“

АН-СЕСИЛ РОБЕР

Белязан от първородния грях - заобикалянето на всеобщото гласуване, Лисабонският договор претърпя ново неочаквано поражение. След ирландския отрицателен вот на 12 юни 2008 г. този път Германският конституционен съд бие тревога в решение от 30 юни по иск на депутати от Левицата и Християнско-социалния съюз (ХСС). Макар да отсъди, че договорот е съвместим с основния закон, той направи особено привлекателен портрет на европейските институции. Констатира по-специално, че съюзът страда от "структурен демократичен дефицит", на който Лисабонският договор не дава достатъчно решения. За да подкрепят изложението си, висшите магистрати изтъкват, че "Европейският парламент не е орган, представляващ европейския народ, депутатите в който да са негови представители". Следователно политическите мнозинства, които се формират там, не биха могли да изразят "волята на мнозинството" от европейските народи. С цел "спазване вота на гражданите" на Германия съдиите

МОНД дипломатик

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

от Карлсруе изтъкват, че Берлин ще може да ратифицира договора само ако закон гарантира привилегиите на националния парламент и контрола му върху всяко прехвърляне на суверенитет към Европейския съюз. На 18 август Християндемократическият съюз (ХДС), Социалдемократическата партия (СДП) и ХСС постигнаха съгласие по текст, който трябва да бъде приет в средата на септември.

Още през 1992 г., когато беше сезиран по повод Договора от Маастрихт, съдът в Карлсруе подчерта, че поради липсата на европейска демокрация Германия трябва да запази средства за упражняване на суверенитета си в ключовите области от компетенции. В решението си от 2009 г. той стига и по-далеч, предупреждавайки за "пълзяща федерализация" на Европейския съюз и

припомня, че всяка промяна на настоящото политическо статукво трябва да бъде одобрена от народните представители на германския народ. Съдът припомня, че гражданите и следователно парламентът притежават учредителната власт и суверенитета на страната.

Макар това съдебно решение да не възпрепятства ратификацията на Лисабонския договор, то определя границите на европейската интеграция такава, каквато я възприема Германия. Повдига и въпроса за поведението на другите конституционни съдилища, които не са забелязали онова, което много юристи критикуват от дълго време: липсата на демократична легитимност на съюза. Хвърля също така светлина върху поведението на

Превод
ПАВЛИНА ДАНКОВА

политическите класи на Стария континент, стремящи се да наложат идеята, че "демократичният дефицит" е ораторски аргумент. Така например според социалиста Пиер Московиси "Съюзът е първият успешен

опит на наднационална демокрация" (1). Мишел Барние, европейски комисар навремето, е по-предпазлив: "Европейската демокрация, разбира се, винаги ще бъде една особена демокрация" (2). Демокрация

без народ навярно...

(1) На блого му, 27 юни 2007, <http://moscovici.typepad.fr>

(2) Проект за бъдещето на ЕВРОПА, Варшава, 27 юни 2002.

Застраховка ИМУЩЕСТВО

от ДЗИ

на цената
на кофа латекс

10=12
МЕСЕЦА

www.dzi.bg

пожар земетресение природни бедствия кражба чрез вълон

Част от KBC group

KBC

ЕВГЕНИЯ ЖИВКОВА:

Оттеглям се, обаче следа политиката

Не може да се разчита само на медийни „бомби“, които уличават едва ли не всички в корупция, смята бившата народна представителка

Интервю на АЛЪОНА НЕЙКОВА

■ Г-жо Живкова, вие сте дизайнер, който пръв представя пред публика своята нова колекция за сезона есен-зима 2009/2010. Целенасочено ли е това?

- Не, аз винаги правя есенно-зимните колекции малко след 15 септември, в зависимост от моите възможности за завършването на моделите и свободните дати за резервиране на залата. Но средата на септември е оптималният вариант за представянето на сезонната колекция. После става късно.

■ Замислихте ли се, преди да създадете новата си дизайнерска колекция, дали да я направите в условията на глобална криза?

- Замислих се, но при всички случаи се налагаше да я направя. Нови колекции трябва да се създават, да се зареждат с нови модели магазините, да се удовлетворяват желанията на клиентите, да се върви напред... Въпросът по-скоро бе дали да представя облеклата с ревю, защото всичко зависи от възможностите. Реализацията на едно подобно събитие никак не е лесна.

■ В ревюто ви за втори път се изяви като модел вашата по-малка дъщеря Андреа. Насърчавате ли я за това или просто няма как да я спрете?

- Вече няма как да я спра. Винаги е искала да участва, въпреки че след предишното ревю каза, че никога повече няма да дефилира - нещо не беше довольна от себе си. Но сега пак в последния момент пожела да участва в представянето на новата ми колекция "Екстравагантна зима". Аз се опитах да я разубея, защото нямаше готовност да изработим дрехи специално за нея. Тя още е по-малка от манекенките и не може да облече техните облекла. Но все пак се справихме. Надявам се, да е довольна и да изглежда добре.

■ От дъщерите ви само Андреа ли има влечение към дизайнерството?

- И двете ги влече. Голямата ми дъщеря Людмила от тази година учи вътрешен дизайн. Андреа иска да се насочи към модата. Ще видим, тя е само в осми клас.

■ След като вече не сте народен представител, чувствате ли се напълно извън политиката? Какво ви костваше това?

- Трудно ми беше да взема подобно решение, защото

след 8 години в политиката не е никак лесно човек да направи такава стъпка. Още повече че аз бях и до края на септември съм заместник-председател на Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа. Докато новата делегация застъпи, оставам член на комисията по мониторинг, на социалната комисия, докладчик съм за Азербайджан. Това са едни отговорности, които не е лесно човек да изостави. Но изборът е личен и няма нищо общо с някакви търкания вътре в БСП. Въпреки че ми беше предложено избираемо място на народен представител за 41-ото НС в 24-ти район в София, в последния момент се отказах. Може би в някаква степен го направих и заради собствения бизнес, и заради фондацията ми. Просто реших, че на този етап трябва да им отделя малко повече внимание.

■ Как оценявате първите месеци на новото българско правителство и на премиера Бойко Борисов? Все пак не може да не ги следите...

- Да, следя ги. Аз лично смятам, че като че ли прекалено много се говори. Вадят се различни факти, случки - кои доказани, кои недоказани, от различни министерства, различни сделки - защо, кой, как... Обаче още е рано да се каже нещо конкретно, защото наистина това са първите стъпки на новото правителство. На мен, и на хората, и на политиките все пак ще е нужно още време, за да се ориентират дали ще се прави нещо реално в посока подобряване състоянието на всеки и на държавата, как ще се излезе от икономическата криза, която безспорно вече се усеща и в България, и какви ще бъдат мерките или само ще се приказва.

■ Обикновено се дават 100 дни толеранс към всяко ново правителство. Някои обаче смятат, че е необходимо да мине поне година-две, за да се усетят резултатите от новото управление. Вие лично на какво мнение сте?

- Мисля, че цяла година да се учи едно правителство - което и да е то, е прекалено много. Смятам, че когато човек тръгва с идеята да управлява, за да се случи това наистина, трябва да има програма и виждания за развитието на страната. Не може да се разчита само на медийни изяви, вадене на различни "бомби", които уличават едва ли не всички в корупция.

■ Мислите ли, че Бойко Борисов наистина е получил първите си "управленски уроци" от Тодор Живков? Какво си спомняте от периода, в който фирмата на сегашния премиер бе поела охраната на дядо ви?

- Аз не мога да кажа подобно нещо. Това го е казал Бойко Борисов и той трябва да посочи какво точно е научил от Тодор Живков. Така че този въпрос трябва да бъде отправен към сегашния премиер. Това, което аз си спомням, е, че той си вършеше добре работата като представител на фирма, която охраняваше дядо ми. Самият Бойко Борисов лично го е придружавал, когато Тодор Живков е напускал къщата ни в Бояна и ходеше най-вече в следствието и на делата в съда. Имаше възможност да пътува няколко пъти извън София - до Правец и до Юндола, което според мен беше един коректен ангажимент от страна на Бойко Борисов лично да отговаря за сигурността на човека, когото е поел да охранява. Нямам никакви забележки в това отношение. А кой, какво, от кого е научил, трябва да си каже сам.

■ В началото на август се навършиха 11 години от смъртта на вашия дядо Тодор Живков. Мислите ли, че днес българите имат ярна и обективна оценка за управлението му на страната, продължило почти три десетилетия (между 1962 и 1989 г.)?

- Не съвсем, въпреки че все по-често започват по-обективно да се представят събитията от най-новата ни история. Но при положение че този период е изкривен при представянето му и в учебниците по история в училище или дори не е отразен по никакъв начин, трудно може да се каже каква представа имат младите хора за периода на управлението на Тодор Живков. Мое то поколение и по-възрастните хора имат по-обективна представа, но не и младите.

■ Какво мислите за евентуалната смяна на сегашния лидер на БСП? Би ли определило това една нова посока за партията или за цялостната ѝ политика?

- Не бих могла да коментирам смяната на лидера на БСП, тъй като аз не съм член на партията. Освен това в момента не съм и в парламентарната група на Коалиция за България. Не смятам, че е редно да давам мнение по този въпрос. Членовете на БСП трябва да решат своите проблеми вътре в самата партия. Там има различни конфликти, различни течения - това всички го знаят. Но все пак трябва да се излезе с обединено мнение по отношение на бъдещето на БСП, защото това е най-голямата партия в България с най-много структури, които се запазиха, независимо че последните парламентарни избори бяха загубени.

■ Никога не сте била член на БСП, но два мандата сте работили като народен пред-

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

ЕВГЕНИЯ ЖИВКОВА е българска модна дизайнерка, внучка на Тодор Живков и дъщеря на Людмила Живкова и Любомир Стойчев. Завършва Националното експериментално училище в Горна баня и история в СУ. Специализира древна индийска култура в Англия и Индия. Народен представител е от Коалиция за България в 39-ото и 40-ото народно събрание. Създава модната си къща "Жени стил" през 1991 г. Започва с ръчно плетиво, част от което изнася в Япония, Италия и Австрия. От 1993 г. редовно провежда по две модни ревюта годишно - пролет-лято и есен-зима, които демонстрират най-новите тенденции в българската мода. Преди няколко дни представи в зала 3 на НДК колекцията си "Екстравагантна зима".

ставител от Коалиция за България. Получавали ли сте предложения за членство от други партии?

- Да, получавала съм предложения от различни партии, които са в рамките на левицата - за членство и за лидерство.

■ Даже?

- Даже! (Усмивха се) И от БСП съм получавала.

■ Сега успявате ли да се посветите повече на семейството си, или сте изцяло ангажирана с модния бизнес?

- От приключването на 40-ото народно събрание малко време имах за почивка и много бързо влязох отново в ритъм на работата. Но все пак успявам да отделям повече време на семейството си. Може би след няколко месеца ще мога по-конкретно да отговоря на този въпрос, защото все още не съм се освободила мисловно абсолютно от всички ангажименти, които имах като политик.

■ Преди няколко дни започна новата учебна година. Какво е отношението ви към униформите в училищата. Зная, че сте създавали дизайнерски фирмени облекла за някои специализирани институции у нас...

- Точно за това си мислих, когато гледах в новините репортажите за началото на учебната година. Когато голямата ми дъщеря беше в първи клас, всички родители се чудеха дали ще има униформи. Тогава директорката на лицето в Горна баня попита: "А вие искате ли?" Но никой не каза нито "да", нито "не". И униформи нямаше. Но сега си давам сметка, че децата като че ли обръщат по-голямо внимание на модата и обличат дрехи, които, според мен, не са за училище. Така че аз смятам, че униформи за ученици трябва да има. А и определено е по-лесно и за родителите.

■ Помните ли отношението си към униформите, когато навремето те бяха задължителни в училището и вие самата носихте такава?

- Да, аз ходих с униформа до четвърти клас. След това се преместих в училището в Горна баня и там нямаше униформи. Ние, ученичките, сами си купихме престилки с бели якички и си ги носехме в училище. Имало е периоди, в които искахме униформи, и време, когато не ги искахме. Тогава децата в повечето случаи не си харесваха униформите - бяха прекалено еднотипни. Да се направят хубави, смислени, дизайнерски дрехи за училище не е чак толкова сложно в крайна сметка. Стига да има кой да ги произведе. И да са достъпни, разбира се.

■ Преди няколко години се заехте да възродите "Знаме на мира" - инициатива, започната от майка ви - Людмила Живкова. Докъде стигнаха нещата през 2009-а?

- "Знаме на мира" си работи, традиционно провеждаме всяка година детска асамблея. Само тази година пропуснахме, тъй като съвпадна с провеждането на избори за евродепутати и за национален парламент. Догодина, живот и здраве, ако всичко е наред, се надявам да успеем да организираме поредната асамблея.

■ Мислите ли, че днешните деца наистина имат нужда от подобни прояви?

- Да, определено. Мисля, че имат нужда. И самите асамблеи го показват. Миналата година, например, асамблеята се проведе в Казанлък и валеше проливен дъжд. Обаче бяха дошли деца от цяла България и много хора от самия град. И всички седяха на откриването пред сцената с чадърите. Но това показва, че и децата, и техните родители имат нужда от подобни събития.

”

Младите нямат обективна представа за предишното време

ЯНКО ДОЛАПЧИЕВ

На обсъждането на Четвъртия годишен доклад, изготвен за президента, посветен на икономическата криза, томахавките бяха заровени. Яростните критичите сега си мереха думите. А само преди два дни, когато неспойно как докладът "изтече" в публичното пространство, Симеон Дянков говореше за "малоумна" идея, Мартин Димитров от пиедестала на недоказан се икономисти и политик го квалифицира, че "в него било всичко, което не трябва да се прави". Разнобой имаше и сред икономистите.

Вчера критичите из-

Антикризисна програма на кабинета

„Оня“ доклад май се оказа не лош

казваха най-вече одобрението си - политичите ги нямаше. Защото не са силни в научните диспути.

На фона на първоначалните груби оценки, изненадващо прозвучаха думите на финансовия министър, че подкрепя доклада като цяло. Той изрази несъгласие с някои раздели - преди всичко за данъчните предложения. Кое е нормално. Но бе казано високомерно, като истина от последна инстанция: всяка от шестте мерки е лоша по време на криза, а половината -

за извън кризата. Въпреки че в залата нямаше един, който да твърди, че предложените от авторите антикризисни мерки трябва да се задействат на момента. Президентът достатъчно ясно бе казал: те са само база за размисъл. Антикризисният план трябва да е дело на правителството. А той още не е готов.

С въвеждането на плоския данък обаче бе премахнат необлагаемият минимум, което удари бедните, а облагодетелства богатите. Това бе премълчано от министър

Дянков, не стана ясно и ще има ли компенсация за бедните. Затова бе справедливо напомнянето на президента: Подкрепям ви, но високомерието е лош съветник. В управлението ще има много хора, които ще мислят различно от вас. Трябва да свикнете с това.

На обсъждането не се чува и конкретни мерки срещу кризата. Президентът Първанов попита финансовия министър как точно ще накара бизнеса да открие нови 150 хил. работни места? Припомни му, че и Жан Виденов

е искал същото. В отговор чухме обявените вече антикризисни мерки: ускорено връщане на ДДС, намаляване на осигурителния праг. Срещу последното обаче бяха скочили синдикатите, опасявайки се с основание от разрастване на дефицит в НОИ. Тогава те изказаха съмнение защо работодателят да не си купи "Бентли", вместо да назначава работници.

Май че накрая всеки ще си остане при своето мнение кои са пътищата на държавата за излизане от кризата.

Иманяри ли си, зюмбюл ли си, гюл ли си...

Иманяри обжалват пред Варненския апелативен съд условната присъда, наложена им от съда в Търговище заради изтежени им над археологическия комплекс с могила и укрепление в местността "Попски чаир", съобщиха вчера агенциите. Полицаяте хванали двамата брата иманяри барабар с металотърсачите им направо на могилата. Ала, виждате ли, паметникът не бил маркиран, та те не знаели за културната му стойност. Иначе се знаело, че се препитават с иманярство.

Това прилича на абсурдните медийни съобщения за едн-кого си, който бил известен наркобос. Ами като е известен, защо е на свобода? Та и в случая - знае се, че вандалите се хранят от унищожени културни паметници, принадлежащи на нацията, хванати са дори на местопрестъпнието, а

трябвало още нещо да им се доказва! Ето затова България е страната в Европа с най-обилното престъпно продаване и изнасяне на културни паметници. Никоя страна не се е спасила от иманяри, особено такива богати на древни паметници страни като тези на Балканите. Но никъде размерите на безобразията не са така безмерни като у нас.

Колко години трябва да напомняме какви са законите на съседите ни срещу посегателства върху паметници? В Турция, ако те хванат с металотърсач на могила, директно отиваш в затвора по бързата процедура. Няма хър-мър! А у нас иманярите, пипнати на място, оправдание им се търси. Преди години така бяха хванати едни престъпници, посекли известния шлем с пластините от Сатовча в Гоцеделчевско, после цяло десетилетие видни уче-

ни бяха разкарвани до изнемощение из съдилищата да доказват, че древният шлем е по-ценен от гюл за мляко. И нищо. А колко години се влачи знаменитото дело за кражбите във вилата Армира? Единствените потърпевши пак бяха експертите, които всуе бяха мъкнати из съдебните зали с години. Няма такава държава.

Отгоре на всичко депутати от ГЕРБ внесоха поправки в Закона за наследството, приет през пролетта, които отменят правилото колекционерите, купувачи предметите, изровени от иманяри, да доказват произхода им. Е, какво се чудим тогава защо нямаме осъдени иманяри при 300 000 вандали, ровещи земите ни? Ясно е, че те имат съучастници горе във властта, обслужващи онези, заради които ги има иманярите - прекупвачите и събирачите на крадени ценности.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

1881 - Честър Артър (1829-1886) става 21-ия президент на САЩ, след убийството на **ДЖЕЙМС ГАРФИЙЛД** (1831-1881). Джеймс Гарфийлд, е двадесетият президент на САЩ и вторият президент, срещу когото е извършено успешно покушение на живота му. Неговият мандат е вторият най-кратък в американската история след този на Уилям Хенри Харисън. Той е в офиса от март до септември 1881 г. или общо шест месеца и петнадесет дни. Гарфийлд е прострелян от Шарл Гето на 2 юли 1881 г., когато президентът преминава през Юниън Стейшън във Вашингтон, придружаван от държавния секретар Джеймс Блайн. Джеймс Гарфийлд умира от отравяне на кръвта и бронхиална пневмония вследствие на раните си.

1883 - съставено е осмото правителство на България, начело с **ДРАГАН ЦАНКОВ** (1828-1911). Той е български политик, почетен член на Българското книжовно дружество. Трети министър-председател на България, изпълнявал тази длъжност от 7 април до 10 декември 1880 г., и осми министър-председател на България от 19 септември 1883 г. до 11 юли 1884 г.

1911 - в Нюки, Англия, се ражда **УИЛЯМ ГОЛДИНГ** (1911-1993). Той е английски романист и поет. Носител на Нобелова награда за литература (1983). През 1930 г. започва следване на естествени науки и английски език в Оксфордския университет. Първата му книга - стихосбирка, излиза година преди получаването на бакалавърска степен по изкуства. Преподава английски език и философия в Сейлсбъри. По време на Втората световна война служи на Британската кралска флота и участва в потопяването на немския военен кораб "Бисмарк". Участва и в завладяването на Нормандия. След края на войната се завръща към преподаването и писането. Посветен е в рицарство през 1988 г. от кралица Елизабет II. Някои от най-известните му романи са: "Повелителя на мухите", "Наследниците", "Извънреден пратеник" и др. Умира на 19 юни 1993 г. в Корнуел, Англия.

1918 - части на Българската армия спират настъплението на английската армия в битката при Доуран. В резултат на двудневните ожесточени боеве Съгласието губи 11 673 убити и ранени и 547 пленени срещу 1736 убити и 1000 ранени българи. Цели английски полкове оставят костите си в подножието на върховете Дуб и Каха тепе. В същото време обаче е избвършен пробивът при Добро поле и командващият Девета дивизия **генерал-майор ВЛАДИМИР ВАЗОВ** получава заповед за отстъпление. Английският премиер Лойд Джордж пише по-късно: "В никоя война англичаните не са давали наведнъж толкова много жертви, както при Доуран." През 1936 г. в Лондон се организира честване за края на войната. От българска страна делегацията ръководи ген. Владимир Вазов. Когато слеза от влака на гара Виктория, на перона е подгреден блок на английската армия, а командващият церемонията дава заповед: "Сведете знамената! Преминат победител при Доуран!"

1946 - в Швейцария Уинстън Черчил (1874-1965) издига идеята за създаването на **СЪВЕТ НА ЕВРОПА** за държавите от Западна Европа, който е учреден 3 години по-късно в Страсбург. Съветът на Европа е международна организация на страните от Европа (т.нар. Голяма Европа - 47 страни членки срещу 27 страни членки на Европейски съюз), която работи за целите на европейската интеграция. Официалните негови езици са английски и френски. Комитетът на министрите и Парламентарната асамблея използват също за работни езици немски, италиански и руски.

1991 - семейство туристи от Германия откриват в Алпите на границата между Италия и Австрия замразена мумия на човек, умрял около 3300 пр.н.е. и го наричат **ЮЦИ**. Откриването му дава на науката поглед върху човека от времето на халколита (медната епоха). Тялото е високо 165 см, като към смъртта си е бил на 45 години. Първоначално се е смятало, че е труп от нашата епоха. Истинската му възраст е установена в мургата в Инсбрук. Тялото му е намерено на стотина метра от италианско-австрийската граница, на италианска територия. Днес той е изложен в археологически музей в Болцано, Италия.

ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ:

Ще подкрепям непопулярни мерки, стига да е ясна цената им

В доклада няма консерватизъм, а балансиран подход, каза президентът

ЯНКО ДОЛАПЧИЕВ

След първата крайна реакция срещу този последен анализ за състоянието и перспективите пред българската икономика, изготвен за президента, на официалното му представяне в НДК цареше "професионален" мир. Нямахме го противопоставянето от преди два дни, след като докладът бе разпространен неофициално в интернет. Влог за добрия тон може би бе въведението на президента. Той в прав текст заяви, че идеята за анализа била решена на среща с учени от БАН. Причината - пасивната позиция на българската наука в намирания на средства за противодействие на кризата. За разлика от колегите им на Запад, нашите икономисти и икономическата наука подцениха задаващата се криза, каза Георги Първанов - добавяйки: Може и да греша - това не е най-важното, но смятам, че докладът ускори обявяването на правителствените антикризисни мерки.

Най-важното, което се цели с него, е да се отговори на въпроса

от какъв модел на икономическа политика имаме нужда? Как да се реструктурират секторите, за да бъде икономиката ефективна и високотехнологична?

Признанието му: Трудно да се намери консенсус по икономическата и социалната политика. Но може да се върви към един общоприемлив програмен инструментариум. Цената, която трябва да бъде платена за излизане от кризата: По-склонен съм да приема, че новият модел трябва да бъде изграден с непопулярни мерки, стига да е ясно колко ще струват и защо са нужни.

Президентът изтъкна, че и в предишните три доклада, писани по негова поръчка, е защитава същата позиция, независимо от партиите, които са управлявали държавата.

Как бяха обяснени от Георги Първанов противоречията в доклада, които преди разделиха цялата гилдия на два лагера "за" и "против" него. Често доводите са дори взаимно изключващи се, но не трябва да се гледа на това като на недостатък. Доброто в него е, че не се стреми към консерватив-

ЧИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Член-кор. проф. Васил Проданов, директор на Философския институт при БАН, вдясно, проф. Чавдар Николов - Югозападен университет, и чл.-кор. проф. Иван Ангелов - Икономически институт при БАН - вляво, на вчерашното обсъждане на Четвъртия икономически доклад за президента в НДК

ност, а към балансиран подход. Той трябва да послужи за основа за дискусии, а не някои да виждат в него сигнали, че искал да узурпира изпълнителната власт.

Най-важното обаче в него е: да се дадат практически отговори какво ще платим за антикризисните мерки. А те трябва да са част от правителствената програ-

ма за управление. Няма смисъл да пишем 20 или сто идеи за справяне с кризата, ако не са ясни ресурсът и механизмът, бе коментарът на президента.

Доц. Маргарита Атанасова - автор на доклада в частта му за социалната политика: Водеща да е заетостта

Социалните последици от кризата са вече факт: заетостта се свива, безработицата нараства, намаляват приходите в осигурителната и данъчната система, забавя се ръстът на доходите, повече са групите от населението, които са зависими от социалната защита. През 2008 г. в страните от ЕС започнаха да се разработват и сега се актуализират конкретни пакети от мерки за ограничаване на отрицателното й влияние върху социалната сфера. Водещите са тези в заетостта. Тя е основа за положителните ефекти: по-големи доходи за хората и повече приходи в дънъчната и осигурителната система.

Някои от предложенията за социалната сфера от доклада изискват широк обществен консенсус. Кризата ще стимулира

реструктурирането на заетостта, пренасочвайки хора от нискоконкурентни производства към съществуващи и нововъзникващи конкурентни производства. Това ще е съпроводено с придвижване на работната сила към нови професии, реструктуриране на заетостта. Ще трябва да се търсят възможности за оптимизиране на нужните значителни инвестиции в програми и мерки за намаляване на безработицата. Приоритетни трябва да са ключови за България сектори: високи технологии, с висока добавена стойност, екологична икономика и др. Това ще донесе дългосрочни ползи за страната ни.

Не бива да се отказваме от дългосрочните цели за развитие на човешкия капитал: програми за неговото формиране и защитата му, за оптимизиране на разходите на труд съобразно производителността.

Иван Искров - управител на БНБ: С Пламен Орешарски взехме мерки още през октомври

Изготвеният по поръчение на президента Георги Първанов икономически доклад е много добър и интересен. В него критиките към Българската народна банка обаче са най-слабата му част.

БНБ не е подценила финансовата криза и не е стояла безучастно, а е реагирала навреме. Взехме мерки заедно с предишния финансов министър още през октомври миналата година. Обсъждахме кои биха могли да се приложат в критични ситуации, но това не се е наложило.

Що се отнася до предложението в доклада за понижаването на ставката за минималните задължителни резерви на банките, това би било ненавременна реакция. Тогава в търговските банки би останал ресурс от 3 млрд. лв. Към юли капиталовата адекватност на българската банкова система е най-добрата в ЕС - 17,6%, а ликвидността е 21%, рекордна за ЕС за покриване на рисковете. У нас към момента няма банки с проблеми, нито

банки, чиито майки имат проблеми.

Що се отнася до предложението за намаляване на лихвените проценти, това не е в прерогативите на Централната банка. Трябва да се има предвид, че например в Румъния няма лихви по кредитите под 15%, а в Полша, която се смята, че е в сравнително добро състояние, лихвите са 8-9% колкото нашите. Така че не би могло в България да станат 4%, както се препоръчва в доклада.

Одържавяване на банки не може да има, защото не е нужно, както стана на Запад. Там държавата изхвърли акционерите. При нас ситуацията не е такава - затруднени банки няма. Трябва да се пазим много от свръхактивност във финансовата сфера и наливане на много пари в икономиката, независимо че това беше направено в много западни държави. Нашата икономика не е като германската, която осигурява 82% от БВП. Нашата е малка и много отворена към външния пазар.

Пламен Орешарски: Има увлечение към десен популизъм

■Как оценявате представения доклад? Бяха изказани мнения, че в него има вътрешни противоречия?

- Давам му висока оценка. Този определен е по-добър от предходните. Имам база за сравнение, защото аз бях участник в първия. В настоящия има отправени критики, но те са от гледна точка на позициите на авторите.

■Данъчният раздел предизвика доста спорове?

- Смятам, че е допуснато увлечение към т.нар. десен популизъм. Това, което се предлага - въвеждането на прогресивния данък - всъщност ще донесе на бюджета значително по-малко приходи от сегашните. Мисля, че действащата данъчна система е добра на фона на конкретната социално-икономическа обстановка, а не по принцип. Данъчната система трябва да служи на икономиката, а не обратното.

■Подкрепяте ли изказаното мнение от г-н Симеон Дянков, че бързото връщане на ДДС ще е ускорител за икономиката?

- Стъпката е в правилната посока. Ние също се стараехме да не бавим изкуствено връщането на ДДС. Обаче границата между бързото му връщане и гаранциите срещу източването му е доста тънка и всеки екип я тълкува различно. Аз бих подкрепил такава мярка, но ако не допуснат по-ниска събираемост на приходите.

■Може ли намаляването на осигуровките да стимулира работодателя да открива нови работни места?

- Тази мярка сега коментираме като антикризисна, поради това, че сме в криза. Ще припомним, че от началото на годината действа намаление на осигуровките с 2,4%. Но ние дори не го обявихме като антикризисна мярка, а като насърчаваща капиталобразуването. Стъпката е в правилна посока, ако успеят да балансират бюджета, което ще стане ясно след 1-2 месеца, когато го обсъждаме в Народното събрание. Ако допуснем дефицит, съчетан с намаляване на пряката данъчно-осигурителна тежест, не бих подкрепил такава мярка.

Симеон Дянков - министър на финансите: Направена е решителна крачка

Докладът е решителна крачка напред. Одобрявам посочените в него като важни антикризисни мерки и заключението, че излизането от кризата зависи най-много от макроикономиката и фискалната политика. Тези раздели са разработени много добре. Подкрепям и приоритетите: балансиран бюджет, запазване силата на българския лев, защита от безработица, нови работни места.

Критикувам сектора енергетика - не са споменати целите и мерките за развитие на отрасъла. Не споделям и написаното за данъчната политика: кога например може да се приеме намаляване на ДДС и премахване на плоския данък? Ако стане не навреме, икономиката ще изпадне в дълбока криза. По тия въпроси може да се водят дебати едва след излизането от кризата.

Изключително важна е реформата в здравната система. Този сектор е единственият, който не е променен през последните 20 години - мерките тук трябва да са преосмисляне на броя на болниците и ново ценообразуване на здравните пътеки.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
19 СЕПТЕМВРИ 2009

ДУМА

МИЛА РОДИНО

Задавени от пурпур, шарени, та прешарени

Килими, черги,
китеници, халища,
козяци - старите
тетевенски тъкани
греят с цветовете
на небесната дъга

МИЛЪО ПАВЛОВ

Захтан в планината, Тетевен е съхранил през вековете и старите килими. В Градския исторически музей и по миндерите на къщите от време оно още пъстрят шарени черги, тъкани на домашен стан. Направени са с познатите тъкани "литяно", "четворка", "лозови листа"...

Шарени, та прешарени са те, задавени от пурпур. А дойде ли по-голям празник, стари жени ще се сетят за някогашната премяна и ще украсят чардаците с китеници, но и с възглавници, тъкани в "мечи" и "кози" стъпки.

Тук, в Балкана, някога са били на мода сукнените дрехи. Кафтанджиите (едновременно шивачи) ги правели по мерак. Първо потапяли вълната и преждата в корита с различна боя, за да им предадат всички цветове на небесната дъга. Изкуството заигравало в чудни шарки, коя от коя по-хубави.

Много къщи си имали дарак, чакрък, мотовилка и сновило. За хубавата тъкан са помагали и хурката с пухкава къделя, и шареното вретено.

Докато през лятото домакинята била с мотика на нивата, през зимата надявала хурката и завъртала чакръка, а домашният стан запявал познатата си песен. Тъкани шапчи, шиени дрехи. Мъжките потури обточвали с гайтани, а сукманът бил най-популярната женска дреха.

Момите увисвали на шиите си герданчета с цветни седефени мъниста. Някои от тях били едри като дренки. Забраждали се с разноцветни бариши. А по-заможните жени си позволявали лукса да се закичат с огърлици от златни пендари. За украса на ръцете си поставяли гривни и пръсте-

ни с мъниста. Много от тях допълвали гиздосията си с обеци, гердани и посребрени чапрази. А на хорото се понасяли с гиздави фустанелки.

За най-хубаво обличената мома казвали, че се е натруфила, нагиздила. А при раждания и сватби обичали да даряват с пешкири.

Една от най-талантливите тъкачки - Мария Енчева, подарила на Рилския манастир 24 възглавници. Всички били с различни изображения, символизиращи исторически събития от живота на Тетевен.

Зачитайки народното творчество в облеклото, в читалище "Съгласие" в Тетевен бе уредена изложбата "Багри от миналото". В нея организаторите представиха 27 оригинални носии от различни райони на страната. И най-важното - за пръв път бе показана етнографска карта на народните носии в България. Тя е изработена от изтъкнатия български етнограф проф. Христо Вакарелски. Ценен културен символ на Тетевенския край, картата напомня за традицията, за онова, което ни е оставено от миналото. Минало-незабравимо!

Над триста кучешки „народи“ живеят на земята

Те ни обичат - всички заедно и всекиго от нас - поотделно. Безхитростно и безкористно, както за жалост рядко се случва между човеците

Кой на кого прилича - хлапетата на кучаците или обратното? Но - всички са щастливи!

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Никой до днес не е изчислил и не е обявявал точно колко кучешки народи живеят по света.

Всъщност не това е важното, защото връзката между лаещите ни приятели и нас е древна като самото човечество. Породите са над 300, пра-пра-пра (и т.н.) бабите и дядовците на днешните кучета са били, разбира се, опитомени вълчета.

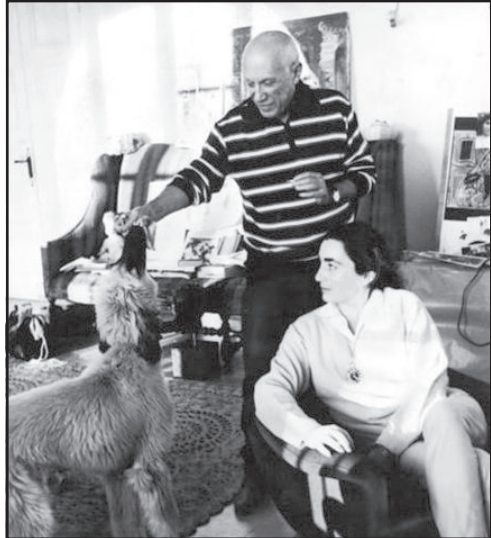
Какво ушине Кони на Владимир Путин? Сигурно му се обяснява в любов и вяност...

Опитомени, но не само по волята на човека, а и по тяхно влечение - за съпричастност и полезност, както и да звучи това на тези, които отказват да се замислят по въпроса. Защото психолози с голям опит твърдят, че който в големия град гледа отвисоко към кучетата - домашни и безпородни, и нарича последните "помияри", просто бяга от комплексите си за своя "селски произход". Но, както се шегуваше по друг повод Ст. Л. Костов - "Криворазбрана цивилизация"...

А тези над триста и курсур кучешки народа не са само "компаньони", както ги наричат доста закони в европейските страни. Те са и пазачи, и спасители, и водачи на незрящи хора, и верни помощници на ловците, и охранители (наравно с полицаите), и водни спасители, и "митничари", при това - съвършено неподкупни, които с безпогрешния си нюх откриват, например, наркотици. Да не говорим пък за хъскитата и мейлмутите, които теглят шейни - главно "превозно средство" в северните части на Аляска и Канада. Рошавите дружелюбни колита пък са отлични пазачи на овцете от набезите

на прародителите си - вълците. Да не говорим колко много обичат децата и колко верни приятели са - и не само те...

Защото дете, отраснало с животно, е просто друго дете, най-малкото е по-отговорно, категорични са и кинолозите, и родителите, решили се да си турят още "един дерт" в домовете и да вземат домашен любимец. Защото той става член на семейството, при това - най-добрият.

Великият Пикасо, съпругата му и най-добрият член на семейството

Е, как да не го обичам - с неизменното си чувство за хумор сподели за ДУМА, отглеждащ прибрано от улицата рошава животноче - винаги ме посреща с любов, не я крие, напротив, лае от радост, като ме види, не ми се кара, няма капризи, а и не разнася клюки. Та -

как да не го обичам?

Всъщност съвсем не случайно точно кучето е едно от 12-те животни в годишния цикъл на китайския традиционен календар и в астрологията. Психолозите знаят - не всеки, измъчвал животно, става убиец, но всеки убиец в детството си е измъчвал животно. За много самотни хора то е и единствената радост, често - и една от малкото причини да излязат извън дома си, да завържат социални контакти, да си спомнят, ако са забравили, както се случва понякога, че животът е хубав. Да не забравят, че са родени добри и милостиви. И че няма причини да не останат такива до края на дните си.

Не вярвате в чудото на дружбата човек - животинче? Ами защо не опитате, пък после ще си говорим...

А, и още нещо - не вярвайте на приказката "Обичаше се като куче и котка". Всъщност това са човешките ни обременности. Живеят прекрасно едно с друго и, честна дума - жалят се и си помагат. Дори те! Пак повод за размисъл...

Чудните превъплъщения на нашите приятели

Стражар

Доберман-пинчерът Зауер през 1925 г., обучен от детектива сержант Херберт Крюгер, преследвал крадец на едър рогат добитък по целия Голям Кар - Южна Африка, изминавайки 160 км и ръководейки се само от обонянието си, твърдят очевидци.

(Почти) светец

Още се носи мълвата за чудните изцеления, които ставали на гроба на френското куче Сент-Гинефорт, което загинало още през тринадесети век, спасявайки момченце от змия. Как да не го провъзгласят хората за светец? Но църквата така и не канонизирала четириногото...

Войниче

Малкото кученце Джуди, любимо за екипажа на английския кораб "Щурец", било пленено от японците заедно с целия екипаж и изпратено в лагер за военнопленници. Не е известно по време на коя война се случва това, но е сигурно, че Джуди е единственото куче, признато за военнопленник.

Чистофайник

Бултериерът Били (тегло 11, 8 кг) за 17 часа успял да убие 4 хиляди пълха. Това се случва, според легендата (и доказано от писмени източници), на 23 април 1825 г. Тогава Били за 5 мин. и 30 сек. унищожава 100 пълха на Тафтон-стрийт, Уестминсър - Лондон, Великобритания.

Ловец-скачач

Ловният пес Стъг, питомец на семейство Матюз от Редрут, Корнуел, на 27 септември 1993 г. е скочил на височина цели 3 метра и 72 см, свидетелстват очевидци, цитирани от медите. Това е рекорд по висок скок.

Гончето Бънг пък (момиче!) скача на 9 метра и 14 см дължина... гонейки зайче в Брекън Лодж, Глочестър, Великобритания. Това се случва през 1849 г., разказват легендите. По-добре е да им повярваме, и без това твърдението не подлежи на проверка...

Враговете на наркопласъорите

Ритрийвърът Тръопа от Флорида вече е "арестуван" над 100 наркопласъори и е помогнал да се конфискува дрога за над 63 милиона долара. Немска полицейска овчарка открила в град Есекс, Великобритания, цели 2 тона коноп на стойност 6 милиона британски паунда.

Ще криеш наркотици в камiona? Е, няма да стане!

Наднормените

Айкома Зарба от Лондон, неаполитанска мастифка пък е най-дебелото куче в света. Височината ѝ в хълбоците достига 94 см, а тежи цели 155 и половина кг.

Най-висок в света засега си остава датският дог Шамгрет Данзас, и той англичанин. Височината му е 105 см, а килограмите - 108.

В средата на август Асошиеитед прес предаде, че е починал Гибсън, най-високото куче в света, жител на Калифорния. Влязъл в рекордите на Гинес, 7-годишният датски дог е бил висок 2,16 м, изправен на задните си крака!

Олигарсите

Стопанинът на овчарката Уилям му открил банкова сметка със 100 хиляди долара. Но най-голямото наследство, оставяно някога на куче, е сумата от 15 млн. щ.д. Завещанието е направено през 1931 г. на пуделчето Тоби Елла Вендел от Ню Йорк. Шпрингер-шпаньолът Милдред Кер, по-известен като Мили, през 1991 г. пък спечелва четири пъти повече от своя стопанин (и президент на САЩ) Джордж Буш. Биографията на Мили е разпространена и продадена в цели 400 хиляди тираж. "Книгата на Мили", която той "диктува на стопанката си", е всъщност поглед под масата за фамилията Буш. По непотвърдени, но достоверни данни Мили е получил за творбата си над 900 хиляди долара.

Кони, "черната перла", лабрадорката на Владимир Путин, посрещаше гостите му съвсем по западнашки, докато

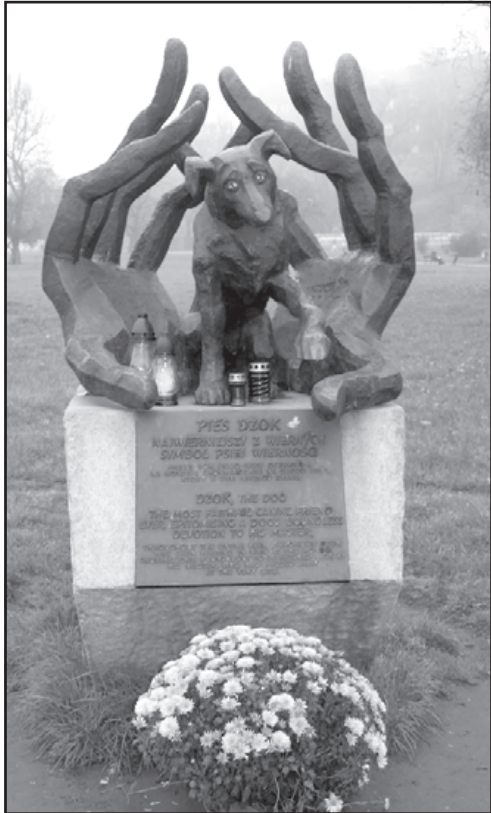
Към звездите

На 22 юли т.г. се навършиха 58 години от полета на първите космонавти. Не, не посягайте към телефона да се обадите в ДУМА, че "нещо сме сбъркали" - грешка няма. Не става дума за полета на Гагарин на 12 април 1961 г. - него мнозина помнят. Говорим за обитаемия космически кораб с двама членове на екипажа - Циган, т.е. Циганин, или, ако ще сме "в крак с новите моди" - Ром, и Дезик. Безпородни, четириноги, лаещи приятели на хората. Защото малко от нас знаят, но цели 30, както биха се изразили българските кучкомразци, "помияри",

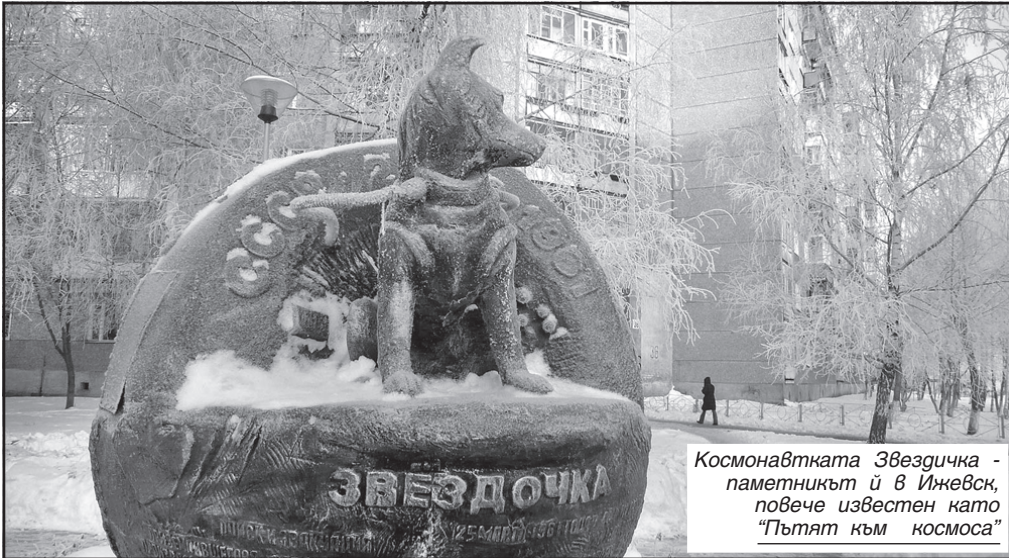
проправят пътя на съветските космонавти

Лаещите първопроходци излитат през 1951 г., а подготвилият ги за подвига д-р Александър Серяпин през декември м.г. навърши 90 години. Голям учен и дълголетник, може би защото просто е добър човек. Един от тези, чиито имена не са особено известни сред обикновените хора. А именно той избира кучетата за "предшественици" на хората в космоса. Преди години в свръхсекретния съветски институт по авиационна и космическа медицина към Министерството на отбраната е създадена група за медико-биологични изследвания. От първите, започнали работа в нея, днес е жив само полковникът от медицинските служби Александър Серяпин - всъщност, някогашен кандидат за пръв космонавт на земята и почетен доктор на Руската академия по космонавтика.

С какво се занимавахме в изследователската група дори в института знаеха малко хора. Веднаж ме извикаха при директора А. В. Покровски, той извади от шкафа

Верният Джок от Краков

Космонавтката Звездичка - паметникът ѝ в Ижевск, повече известен като "Пътят към космоса"

не е никаква тайна, че американците също правят опити да изстрелят в атмосферата животинка, знае се и че готвят за това шимпанзе. Руснаците пък "си поръчват" маймунки от Сухуми, но разведката донася, че американците не са могли да опитомят истински нито една подобна павлавица - неспокойни са, не се задържат на едно място, късат житице. Това решава кой ще полети пръв. Кучетата, разбира се. Тези, които днес продължават да наричат "помияри". Учените са категорични-

безпородните са най-умни

и най-общилви, а за това, че са и най-признателни, отдавна няма спор. Правят им специални скафандри, и шест години преди полета на всеизвестната по света Лайка на полигона Капустин Яр в Астраханска област е изстреляна съветска височинна геофизическа ракета с две "помиярчета" на борда - Дезик и Циган. На височина 100 км кабината с животните се отделя и пада до 7 км височина, след което се разтваря парашутът. Полетът е успешен, кучетата - живи и здрави.

той беше президент на Русия. Продължава и днес - като любимка на руския премиер, на съпругата и на черките му.

Спасителят в... снега

Санбернарът Бари, по време на 12-годишния си трудов стаж в швейцарските Алпи, спасява повече от 40 души. Покъртително е, че н а м и р а ѝ к и замръзнало под лавина момче, Бари ляга с цялото си тяло върху него и го ближе с топлия си език, за да го свести. След което успява буквално да го довлече до близкия заслон. За този си, а и за всички други човеколюбиви дела, в Париж е издигнат паметник на Бари.

Точно такъв спасител на хора, затрупани от лавини, днес е изоставен на тенискортовете в Борисовата градина в столицата

Апропо, космонавтката Звездичка също има паметник - в столицата на Удмуртия, град Ижевск. Звездичка е летяла на петия поред космически кораб, изведен в орбита на 25 март 1961 г.

Паметник има и Лайка, съветската космонавтка, в мемориалния музей по космонавтика на Москва. В Швейцария също има паметник на кучето-спасител, изведен в орбита на 25 март 1961 г.

Паметник има и Лайка, съветската космонавтка, в мемориалния музей по космонавтика на Москва. В Швейцария също има паметник на кучето-спасител, изведен в орбита на 25 март 1961 г.

През 2001 г. в Краков е издигнат паметник на кучешката вяност. Джок цяла година чакал на Грюнвалдското копело (rondo Grunwaldskie) стопанина си. Най-вероятно "човекът на Джок" е починал от инфаркт, подозират приятелите на животните в полския град, които, заедно с малчуганите, го хранят и обгрижват. След година Джок си избира все пак нова стопанка - учителката по география Мария Мюлер. А когато и тя умира, Джок се хвърля, според очевидци - съвсем умишлено, под влака, където намира смъртта си. Паметникът е дело на Бронислав Хромой и представлява протягащо лапа кученце, оградено от грижливи човешки ръце.

Водачи на слепи хора

Само в България има около 18 хиляди незрящи граждани, на Балканите те са над 200 хиляди. А с уменията си и безграничната си любов им помагат - по 24 часа в денонощието, пак кучета, обучени да помагат на хора и с други увреждания. Дипломираните четириноги водачи спасяват стотици слепи хора от затвора на самотата, превеждат ги през улиците, помагат им на протояорите. Във фондация "Очи на четири лапи" са убедени - лоши кучета няма, има лоши (или недобре обучени да общуват и с четиринозите, а и един с друг) стопани!

Най-дълго е водил слеп човек ритрийвърът Синди-Клио от Тел Авив. Той служил предано и с много обич и разбиране на Арон Борн 14 години и 8 месеца! Първото куче-водач на глухи хора пък е Донна от Пирмонт-Пойнт, Австралия. Донна получава лиценз, след като през 1985 г. в Австралия се приема специален закон за това.

УСПЕШНИЯТ КАРИЕРИСТ

Защо понякога на добро работно място назначават човек, който няма нито необходимата за длъжността квалификация, нито достатъчно опит, а в същото време отхвърлят кандидатурата на много опитен и доказал се професионалист? Най-изненадващите случаи дори показват, че понякога определени хора се предпочитат дори пред връзкарите. Как става този номер?

Мистерията е разбулена от германския икономически вестник Wirtschafts Woche.

Данните, публикувани във вестника, доказват, че върху успеха в кариерата оказват влияние определени вътрешни и външни характеристики на човека. Най-накрая формулата на успеха е разкрита и е построен моделът на човека, който гарантирано ще има успех в кариерата си. Изненадващо е, че върху постиженията в кариерата оказват влияние дори такива дребни фактори, като белината на усмивката, формата на брадичката и ръстът.

Добрата новина е

че вече можем да ви запознаем с някои от характеристиките на идеалния кариерист и идеалната кариеристка. Лошата новина е, че далеч не всеки от нас притежава тези качества. Но нищо не ни пречи да се стремим да ги придобием...

Какъв е мъжът, крачещ бързо по стълбичката на успеха:

ИДЕАЛНИЯТ МЪЖ, КОЙТО СЕ ИЗДИГА

Сън

84 на сто от мъжете, които се насипват добре, правят поне една стъпка нагоре в кариерата си на всеки 5 години. От мъжете, които редовно не си доспиват, този процент е само 67,9%. Освен това тъмните кръгове под очите не украсяват мъжа и дори се подчертават от цвета на тъмните офисни костюми.

Коса

Доказано е, че HR-специалисти предпочитат кандидатите с кафява коса и не обичат тези с рижкава. Но цветът на косата не е толкова важен, колкото самото наличие на коса. Учените още не са успели да обяснят защо гологлавите по-рядко се канят на интервю за работа и по-често получават откази при кандидатстването си, но това е доказан факт.

Формата на лицето

Повечето успешни мъже-кариеристи имат трапчинка на добре изразената си брадичка, високо чело и тънки устни. Най-компетентно изглеждат мъжете с добре подчертани скули.

Репутация

Само 10 на сто от успеха на събеседването се определя от професионалните познания

Има ли идеален образ?

на кандидата, 30% зависят от доброто му име и цели 60% от степента на неговата известност в професионалните кръгове.

Ръст

Колкото по-висок е мъжът, толкова повече той печели. Тук се наблюдава следната зависимост: всеки 10 см от ръста на мъжа добавят 5% към неговата заплата. Зависимост съществува дори между ръста на кариериста и неговото образование: студентите в европейските университети са средно с 3 см по-високи от своите работещи връстници.

Връзки и познати

Всеки трети съвременен млад човек на

подходящи, се отхвърлят въз основа на информацията, която се намира за тях в мрежата.

Портрет на идеалния кариерист, според учените:

Двуметров мъж с кафява коса и квадратно чене, имащ щастлив брак, и то с жена. Той прекарва доста време в интернет, но не по време на работа, затова има много добра репутация, но не и по нощите, защото води здравословен начин на живот и добре се насипва. Той има широк кръг от познати и поддържа много добри отношения със своите колеги, като не отбягва да участва в служебните партита.

ИДЕАЛНАТА ЖЕНА, КОЯТО СЕ ИЗДИГА

Коса

Най-големите успехи в кариерата постигат блондинките и жените с кафява коса. Рижавите и тези с черна коса не са толкова "популярни" за работодателите. По-голям шанс да заемат висока мениджърска позиция имат кандидатките с къса подстрижка, а не тези с дълга коса. Мъжките подстрижи и прибраната коса сигнализират за наличието на интелект и самочувствие при кариеристката, докато притежателките на чуплива пусната коса често се възприемат като наивни и нерешителни. Жените с пусната черна дълга коса на практика нямат шансове да направят кариера.

Име

Въпреки факта, че София, Анжелина и Маргарита звучат много привлекателно за мъжките уши, в работната среда най-добре може да се реализира, например, Елена, защото притежателката на такова име изглежда по-умна.

Фигура

Работодателите предпочитат здрави кандидати за работа. А при жената най-явните признаци на здравето са приятният цвят на лицето, леко зачервените бузи и добрата фигура. Идеалното съотношение на талията към ханша е 1:0,7.

Облекло

Повече шансове за кариера имат жените, ползващи елементите на мъжественост в облеклото си като сако и закопчана догоре блуза. Чисто женските ат-

рибути, като изрязаните рокли и късите поли, не внушават достатъчно респект. Но жените, които смятат, че само костюмите с панталони могат да им покажат авторитета в мъжки колектив, грешат. Много по-добър резултат се постига, ако жената използва в офисното си облекло "ефектът на прав ъгъл". Този ефект се постига чрез използването на правоъгълна делова чанта, мобилния телефон с правоъгълна форма или чрез скъп часовник с квадратен циферблат.

Токчета

Всеки сантиметър от токчетата на кариеристката добавя 0,6% към заплата й. Тук действа същото правило, както и при мъжете - хората смятат, че по-високият човек е по-умен.

Образование

Повечето топмениджъри, около 80 на сто, имат висше икономическо или техническо образование. Но само 25 процента от дипломантите на съответните факултети са жени.

Глас

Мъжете най-често използват три тона на гласа си, когато искат речта им да изглежда авторитетно. По този начин гласът им изглежда монотонен и спокоен и по-лесно се възприема от слушателите. Жените обаче в речта си ползват до 5 тона, затова казаното от тях изглежда

да поемат по-отговорно. Успешната кариеристка успява да владее гласа си добре и да не преминава към високите тонове.

Семейство

Въпреки опасенията на повечето работещи жени, работодателите предпочитат да наемат на високи длъжности омъжените жени. Защо? Защото точно те могат да се разпоредят с времето си най-ефективно.

Каква е идеалната кариеристка, според учените:

Омъжена жена с кафява, късо подстригана коса. Тя има добро образование. При цялата си заетост тя е успяла да се омъжи и дори да роди няколко деца, при това си е запазила хубавата фигура. Името ѝ е Елена. Тя с лекота съчетава деловото си облекло, с мъжка кройка с високи токчета. Когато звъни GSM-ът ѝ с идеалната квадратна форма, тя го поднася към ухото си и отговаря със спокоен монотонен глас.

възраст от 16 до 29 години намира мечтаната работа с помощта на своите добри познати.

Интернет

76 на сто от успешните мъже активно ползват интернет, а 43,6 на сто от тях дори отделят голямо внимание върху информацията за себе си, която се разпространява из мрежата. Това е много мъдро, защото 34 процента от HR-специалистите точно в интернет търсят информация за поредния кандидат за работа. Най-интересното е, че 54 на сто от кандидатите за работа, които на пръв поглед изглеждат много

Най-грейните схващания за

ПРОТИВОЗАЧАТЪЧНИТЕ СРЕДСТВА

Наистина ли противозачатъчните таблетки предизвикват рак? Може ли спиралата да е причина за болезнен полов акт? Дали диафрагмата може да предпази от болести, предавани по полов път? Изследванията сочат, че много от дамите или не знаят отговора, или са наясно по-скоро с митовите, които съпътстват всеки метод за предпазване от бременност, отколкото с фактите. Жалкото е, че погрешната информация относно контрацептивите е толкова много, че дори и лекарите признават, че често са объркани дали нещо е вярно, или не е.

Таблетките

“Понякога чувам едно нещо толкова много пъти и от толкова много различни пациенти, че ми се налага да правя справка, за да съм сигурен, че фактите не са се променили”, споделя американският професор по акушерство и гинекология Стивън Голдстейн.

Един от най-притеснителните митове, казва професорът, е страхът от връзката между противозачатъчните таблетки и рака. Често срещано погрешно схващане, което спира много жени от използването на този високоефективен метод за предпазване от бременност.

Добрата новина: “Таблетките не предизвикват рак, а намаляват риска от рак и има достатъчно научни данни, които доказват, че продължителната употреба на противозачатъчни таблетки драматично редуцира риска от заболяване на рак на яйчниците и дори от рак на матката.”

Гинекологът Маргарет Поланежки отхвърля притесненията относно връзката между противозачатъчните и рака на гърдата: “Принципното заключение е, че таблетките не повлияват риска от рак на гърдата при повечето жени” - казва тя. Друго притеснение, свързано с употребата на противозачатъчни, е рискът от образуване на тромби. Този въпрос е малко по-комплициран, но отново, казват лекарите, не е проблем за повечето жени. Рискът от образуването на тромби, като например тромби в краката или белите дробове, е около 1 на 1000 за всички жени. Този риск се увеличава до 3 на 1000 при жените, които вземат таблетки, така че е ясно, че този проблем не е нещо, за което болшинството може да се тревожи, подчертава проф. Голдстейн. Тази статистика може да се промени с възрастта или ако пушите - докторите твърдят, че тези два фактора могат да увеличат риска. Маргарет Поланежки добавя още, че жени, които страдат от тежка мигрена и особено тези, при които се проявяват неврологични симптоми като нумоз в краката или ръцете по време на пристъпа, може също да са изложени на увеличен риск от усложнения с тромбите, ако приемат таблетки. Гинекологът казва, че за тези жени е добре да помислят за друга форма за предпазване от бременност. “Но това не трябва да ви притеснява, ако мигрената ви е свързана с менструалния цикъл, а само при наличие на неврологични усложнения”, заявява тя.

Какво трябва да знаете

ако използвате спирала? Митове съществуват не само относно използването на противозачатъчни таблетки. Употребата на спирала против забременяване също е свързана с много погрешни схващания. Първоначално спиралата е била изтеглена от пазара заради притесненията относно безопасността на един определен модел, който се е използвал между 1971-1974 г. Всички съвременни спирали са еднакво безопасни и ефективни. Въпреки това някои от най-често изказваните притеснения относно приложението им са, че пречат на употребата на тампони, че могат да се извадят по време на секс или да причинят болка, че могат да бъдат усетени от партньора. Експертите казват, че

отговорът на всички тези твърдения е “НЕ”.

“Спиралата не пречи на употребата на тампони и когато е поставена правилно, не би могла да се извади по време на секс, да причини болка или да се усееща от партньора” - казва Ерика Банкс, директор по акушерство и гинекология на медицински център в Ню Йорк. Ако някое от тези неща все пак се случи, е много по-вероятно спиралата да не е поставена правилно, така че по-добре посетете лекаря си, съветва Банкс. Ако женският организъм изхвърли спиралата от само себе си, казват експерти, то това се случва много рядко и обикновено при жени, които все още не са раждали. “Това е една от причините, поради която повечето лекари продължават да препоръчват спиралата само на жени, които вече са родили. По принцип тяхната матка е по-голяма и не само че задържа спиралата по-добре, но е и по-лесно да се сложи правилно”, казва д-р Банкс.

Друго често притеснение

относно употребата на спирала е митът, че тя увеличава риска от заразяване с болести, предавани по полов път. Лекарите казват, че това не е вярно - единствено контакт без предпазни мерки със заразен партньор може да е причина за това. Трябва да се знае обаче, че заразяването с болест, предавана по полов път, докато сте със спирала, може да ви изложи на по-голям риск от инфекция на репродуктивните органи и възпалителни заболявания на бъбреците.

“Спиралата позволява на бактерията да проникне по-дълбоко в тялото, достигайки матката и яйчниците”, казва д-р Голдстейн. По тази причина лекарите не препоръчват спиралата като средство против забременяване на жени, които не са в гарантирана моногамна връзка. Ето още няколко неща, които трябва да знаете за предпазването от бременност:

За да съдействат за развенчаването на митовите, експертите се произнасят и по следните въпроси, свързани с контрацепцията:

Първи мит

Ако пропусна една таблетка, рискът от забременяване се увеличава.

Факт

Не е вярно. Просто вземете две таблетки следващия ден. Препоръчително е да вземате таблетките си по едно и също време всеки ден. По този начин се намалява рискът от внезапно кръвотечение. Таблетките, базирани единствено на прогестерон, е необходимо да се вземат по едно и също време всеки ден. В противен случай ефективността им като противозачатъчно средство намалява.

Втори мит

Антибиотиците намаляват ефективността на таблетките.

Факт

Въпреки че е имало индивидуални случаи на жени, при които такава връзка е забелязана, докторите казват, че на-

правените медицински проучвания не са успели да го докажат. Единствените антибиотици, които доказано влияят на действието на противозачатъчните таблетки, са тези, съдържащи рифампицин - активно вещество, използвано при лечение на туберкулоза. Това означава, че ако приемате антибиотик, за да лекувате акне, например, може да имате повече внезапни кръвотечения от нормалното. За да решите проблема, увеличете дозата на противозачатъчните.

Трети мит

От противозачатъчните таблетки се напълнява.

Факт

Повечето жени не напълняват, докато вземат таблетки. Но ако това се случва на вас, по-вероятно е да задържате вода. Въпреки всичко, някои жени забелязват, че таблетките увеличават апетита им, което ги кара да ядат много и да пълнеят. Ако таблетките, които вземате, увеличават апетита ви, сменете ги с други.

Четвърти мит

Колкото по-стегнат е презервативът на моя партньор, толкова съм по-защитена.

Факт

Презерватив, който е твърде стегнат, е по-вероятно да се спуква по време на полов акт. Важно е също да има определено свободно пространство на върха на презерватива, за да може безопасно да поеме еякулацията, без да се опъга.

Пети мит

Безопасно е да се махне диафрагмата веднага след приключване на полов акт.

Факт

Ако патньорът ви е еякулирал, трябва да оставите диафрагмата на мястото ѝ от 6 до 8 часа след това - това е времето, което е необходимо на спермидът да убие сперматозоидите. Освен това всеки път, когато имате полов контакт, трябва да слагате нова доза спермид - без това сте почти незащитена.

Шести мит

Тялото ми се нуждае от почивка от всички видове противозачатъчни средства поне веднъж годишно.

Факт

Независимо от вида на използваното средство, организмът ви не се нуждае от прекъсване на контрацепцията. Спирала, която не съдържа хормони, трябва да се сменя веднъж на 10 години, а тези, които съдържат хормони, трябва да се сменят на период, по-

малък от 10 години.

Ако отслабнете или напълнеете значително, може да се наложи да промените размера на диафрагмата.

Жените, приемащи противозачатъчни таблетки продължително време, обикновено го правят за 3-месечен период с удължен промеждутък между отделните периоди.

Седми мит

Използването на противозачатъчни средства може да означава, че когато реша да забременея, ще имам затруднения.

Факт

Таблетките не водят до безплодие, не са причина за нередовен цикъл и не биха попречили да забременеете в бъдещ период. Също така не е необходимо да чакате някакво подходящо и безопасно за забременяване време, след като сте прекратили употребата им. Причината, поради която някои лекари препоръчват да не се приемат противозачатъчни 3 месеца преди зачеване, е, че толкова време би могло да е необходимо за регулиране на цикъла. По принцип не е вредно да се опита по-рано.

Осми мит

Не е безопасно да се употребяват противозачатъчни таблетки за изместване на цикъла.

Факт

Абсолютно безопасно е и лекарите от десетилетия ги използват по този начин. Всъщност тъй като липсва овулация, докато приемате таблетки, няма и необходимост от “изчистване” на матката с менструация. На практика кървенето, което получавате, докато вземате таблетки, не е менструален цикъл изобщо, а реакция на тялото срещу намаляване на хормоналното ниво, което се предизвиква от приемането на седмте “плацебо” таблетки от блистера ви в края на всеки месец. Не съществува никаква опасност за вашето здраве, дори ако прескочите плацебо-таблетките и продължите да вземате останалите, без да изчаквате месечното кървене.

Девети мит

Всички противозачатъчни таблетки са еднакви, само дозата е различна.

Факт

Всички противозачатъчни таблетки използват същия вид естроген, но може да се различават във формулата на прогестерона. Ако имате проблеми след приемането на някои таблетки, като например внезапно кървене, засилено чувство на глад или намалено желание за секс, смяна на марката таблетки или формулата на прием често е решението на проблема.

АКО ПРОЧЕТЕТЕ
НЕЩО ТАКОВА
В УТРЕШНИТЕ
ВЕСТНИЦИ, НЕ
СЕ УЧУДВАЙТЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

НЕДОЗРЯЛО
УЧЕНИЧЕ УБИ
СЪУЧЕНИЧКА,
ЗАБРЕМЕНЯЛА ОТ НЕГО,
И УЗРЯ, ЗА ДА НЕ СЕ
САМОУБИЕ!

ЗА ЕДИН МЕСЕЦ МОЕТО
ПРАВИТЕЛСТВО
ПОСТИГНА В ЕВРОПА
ВСИЧКО, КОЕТО
ПРЕДИШНИТЕ НЕ
ПОСТИГНАХА ЗА 4, ЗА
20, ЗА 45, ЗА 1300
ГОДИНИ!

ПОСЛАНИЕ ДО МЕДИИТЕ
НА СВ. ЙОАН ЗЛАТОУСТ,
ПРЕСАТАШЕ ГОСПОДНЕ:
АКО БОГ ИСКАШЕ ДА
НАКАЖЕ МАДОНА,
ЩЕШЕ ДА ИЗЛЕЕ
ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО
ВЪРХУ КОНЦЕРТА Й!

АНЕЛИЯ КРУШКОВА:
КОГАТО ВОЗИМ
ТОАЛЕТНА ХАРТИЯ, НИЕ
Я ЗАСТРАХОВАМЕ,
КОГАТО ВОЗИМ
ХОРА - НЕ?!
МОРЕТО СВЪРШИ,
ДОГОДИНА - ОКЕАН!

Б.Б.: БЛАГОДАРЯ НА
ПРЕЗИДЕНТА ЗА
РАЗБИРАЕМАТА
ЧОВЕШКА ЗАВИСТ КЪМ
УСПЕХИТЕ НА ПРАВИ-
ТЕЛСТВОТО. ИНАЧЕ
ТРЯБВАШЕ ДА СИ
ЗАВИЖДАМЕ САМИ!

СИДЕРОВ: ПОДКРЕПЯМЕ
БЕЗРЕЗЕРВНО
ПРАВИТЕЛСТВОТО И
ЧАКАМЕ ДА НЕ
ИЗПЪЛНИ ПОНЕ ЕДНО
ОТ ОБЕЩАНИЯТА СИ,
ЗА ДА ПОЕМЕМ ВСИЧКО
В СВОИ РЪЦЕ!

УПЛАШЕН ОТ ЕНЕРГИЙ-
НИТЕ ПРОЕКТИ НА
БЪЛГАРИЯ, ОБАМА
ПОИСКА ОТ КОНГРЕСА
"ГАЗИРАН ДАНЪК" ПОД
БЛАГОВИДНИЯ ПРЕД-
ЛОГ, ЧЕ АМЕРИКАНЧЕ-
ТАТА ПИЕЛИ ПРЕКАЛЕНО
КОКА-КОЛА!

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

НОВИТЕ УЧИЛИЩНИ УНИФОРМИ -
ОДУХОТВОРЕНИ, МЛАДИ, КРАСИВИ...

ЕСЕННИ ФЕЙЛЕТОНИ

ЕСЕННИ ФЕЙЛЕТОНИ

ЕСЕННИ ФЕЙЛЕТОНИ

ЕСЕННИ ФЕЙЛЕТОНИ

Щастиеето на Пешо Чушконоека

ПЕТЪР ПОПОВ

Седнал е Пешо на трикрако столче край блока, опънал е тенекия между две тухли, направил е под тенекията жар, а над нея пече чушки. Цял чувал го чака до лявото му коляно. Отдясно стои бутилка гроздова, която да му бъде утеха в тягостното занимание. От балкона съпругата на Пешо, Цветана, следи всяко движение на половинката си и от време на време дава кратки, но точни инструкции.

Кахърен е Пешо. Първо пресмята колко му струват чушките, заради които е ходил поне двацет пъти до родното си село с шкодата. Пресмята и колко пари е дал за поливане с най-скъпата вода в страната. Към сметката прибавя и стойността на препаратите, с които е пръскал пипера. Накрая установява, че чушките са му излезли на цената на авокадо, докарано от Бразилия.

След това Пешо се сеща, че Ангелчо, синът му, е седмокласник, учебната година е започнала и детето ще трябва на частни уроци да ходи, та престижна гимназия да атакува следващото лято. Сивото надвиснало над него небе напомня на Пешо, че скоро ще свият студовите и ще започнат да пристигат зловещите сметки за ток и парно. В такива моменти живият чушконок Пешо не може да разбере какво й намират

красиво на есента. Локвите ли, калта ли, острият и влажен вятър ли.

Слага вяло опечените чушки в огромна тенджера Пешо и продължава с кахърните си размисли. Жената ще иска нов шлифер, Ангелчо ще пожелае скъпи маратонки, а за шкодата ще трябва зимни гуми. И утехата отново ще бъде в туршията от бурканите. С гроздовата ракия, която Пешо собствено-норъчно си сътвори от тиквите на село, плюс спирт с неизяснен произход, но евтин.

Плаче му се от мъка на Пешо, но ето - в един момент край Пешо минава съседът Григор.

- Добре си ти, Пешо! - казва му вместо „добър ден“.- Таванът ти не тече, а аз, нали съм под покрива в гарсонирата, десет години поред изолация слагам, керемиди подменям и нищо. Ето, утре ще завали и аз отново ще слагам легени из цялото жилище, водата да събирам. Това не е живот!

За първи път, откакто е край тенекията, Пешо се усмихва. Мисълта, че има и по-зле от него топли душата му и в нея изгрява слънце.

- Значи между легени ще ходиш?! - развеселява се Пешо, вдига бутилката до себе си и щастливо, като никои друг път примижавя от удоволствие...

Бе не е пък чак толкова мрачен сезон есента! Има си и тя своята красота...

Навикът да послъгвам

БОЖИДАР ТОМОВ

Деца, каза веднъж учителката, Божидарчо е измислил най-хубаво съчинение: как е хванал диверсант на границата. Тогава на границата ловяха диверсанти и аз си бях измислил такова съчинение, наистина. Другарчетата ми го даваха по-скромно: един превел бабичка през булеварда, друг намерил джобен часовник и го занесъл на бай Брайко Пресушибуре, който целунал другарчето ми по челото и рекъл: толко го търших, търших, хвала и чест на такива пионершета като тебека... Трети пренесъл въглищата на комшийката Стаматова... А аз - бил съм хванал диверсант!

Голямо осмиване падна. Веднага се защитих - първо, казах, бабичката съвсем не искаше да пресича улицата, а отиваше в друга посока и онова момченце насила я влачи през булеварда. Второ, бай Брайко изобщо никога не е имал часовник. Трето - Митето пренесе въглищата на Стаматова в собственото си мазе и баща му и майка му взеха да се съдят със Стаматова на другарски съд в ОФ-то...

И тогава почнаха да ме бият. На мен и сега, щом дойде есента, все ми правят разни гадости. Нещо не си спомням през този сезон да не са ми качвали я цените, я кръвното или едното и другото едновременно. Качвали са ми и колата на паяк. И нищо, дето

са я качвали, лошото е, че са я изпуснали. Добре, че я бях продам два дни преди това. Па като дойде при мене купувачът - бой, бой...

Но това - сега, пък ако нещо ми е останало от детството, това е есенният навик да послъгвам. За всичко обаче е виновно всеобщото образование и народната просвета. Я си представете, че в онези тоталитарни години седнех да опиша истинските си чувства и впечатление. В традиционното съчинение „Как прекарах ваканцията“:

„Ваканцията си прекарах тъпо - влачих бабичка през булеварда, за да ми пишат червена точка в стенвестника. Синът на бабичката ме би. Откраднах един часовник и го подарих на бай Брайко Пресушибуре, няколко души ме бяха. Нашите после също. Заради въглищата на госпожа Стаматова бяха Митето, че ги е пренесъл в нашето мазе. Мене също ме бяха - семейства Стаматови, Митеви, а също и нашите, макар че бяха иначе първоначално доволни от дошлите въглища. На училище не ми се ходи, защото е гадно, отвратително и няма защо.“

Такова едно съчинение. Затова обикновено както си зяпах през прозореца и гледах птичките да отлитат, мечтаех да отлитна заедно с тях в някои топли или студени страни, а дотогава да хвана някой диверсант. Ако може. Ако оня пък е чак дотолкова къпав, че баш на мене да ми се падне.

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ Някои особености на българския характер

РОДИТЕЛИТЕ СЕ
ГРИЖАТ за детето си,
докато навърши пълно-
летие на 48 години.

МАЙКА ТИ ВЛИЗА
в стаята, докато правиш
секс с жена си, за да
провери дали си добре
завит.

ЯДЕШ ЧЕСЪН, ДО-
КАТО ТИ ИЗТРЪПНЕ
езикът и всички около
тебе се разплачат.
Нека мре мръсната гад!

МИСЛИШ СИ, че
като имаш бирено
шкембе задължително
развиращ и от футбол.

СОФИЯНЕЦ СИ, но
с нетърпение чакаш да
дойдат празниците, за
да си се прибереш във
Вълчедръм.

ДОКАТО ЧАКАШ С
ПЛАТНЕНИТЕ пазарски

торби на светофара, край
теб профучава SL600 ка-
брио със супермоделка
вътре и ти казваш: „Аз тая
съм я чукал в шести клас!“

НА ВСЕКИ ВИЦ ОТ-
ГОВАРЯШ с „Аз тоя го
знам, ама по друг начин“.

В ЗАВЕДЕНИЕ, В
КОЕТО е заета само
една маса, задължител-
но сядаш на съседната и
вместо в менюто гледаш
в чинията на другия.

ТВЪРДО СИ УБЕ-
ДЕН, че всеки спял чо-
век задължително е
връзка / мошеник / мут-
ра / курва / а теб съдба-
та те е прецакала, но
въпреки това играеш
двадесета година на
тото с една и съща ком-
бинация от рождените
дни на децата.

ЧЕРГИТЕ СЕ ТУПАТ
най-вече през балкона
към улицата, за пред-
почитане, ако съседът е
проснал прането си от-
долу.

ЮЛИАН ПЕТКОВ

ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 19 СЕПТЕМВРИ 2009, БРОЙ 214

От писателя

Защо се чувствам европейец?

ДИМИТЪР ТОМОВ

Аз съм европейец, защото прагядо ми е хан Аспарух. Аз също бих избрал днешните български земи, за да заселя своя народ, дори ако не идвах от изток, а от запад; също от север или от юг.

Аз съм европейец, защото съм праправнук на Кирил и Методий. Ако нямахме азбука, щях да я сътворя, защото обичам езика си и не бих могъл да си представя, че освен да говоря, няма да пиша.

Аз съм европейец, защото съм потомък на Асен и Петър. Бих вдигнал отново въстанието на двамата братя, ако данъците ми продължават да

бъдат непосилни.

Аз съм европейец, защото никога не съм се срамувал от произхода и рода си. И затова Паусий Хилендарски е мой по-стар роднина.

Аз съм европейец, защото обичам нашите планини зелени, а не желая зелена карта за Америка.

Аз съм европейец и се гордея, че най-сетне, освен министър по европейските въпроси, имаме и министър на българите в чужбина.

Аз се гордея, че съм европейец, защото за 1300 години се видя, че България е могла и без Европа, но Европа без България - НЕ!

ПАЛИТРА

Лъчезар Ошавков - в галерия „Класика“

“Отиване - завръщане” е озаглавил своята втора изложба в България известният български (и френски) художник Лъчезар Ошавков. Преди по-малко от месец той гостува на престижната варненска галерия “Кавалет” със своя внушителна експозиция, за която ДУМА писа в един от предишните си броеве.

Новата изложба на Ошавков в “Класика” е негово първо представяне в София. Тя включва 25 платна от различни периоди на творчеството си. “Това е първата ми изложба в софийска галерия, откакто през 1967 г. съм завършил Националната художествена академия - сподели художникът специално за ДУМА. - Правил съм самостоятелна изложба преди три години, но на територията на Френския културен институт в София. Така че тази експозиция е първото ми представяне в столицата.”

В показаните творби преобладават пейзажите от Париж, с живописните улици и романтични видения край Сена (“Парижките павета”, “Спомен от Мулен Руж и Сирано”, “Къде отиде Париж”, “Сутрешно кафе” и др.). В други случаи (“Пясъчни замъци II”) екзотичният пустинен ландшафт по-скоро е колоритен фон за едно философско прозрение. В трети - персонажите доизграждат внушенията на художника и неговите препратки към древността и съвременето (“В памет на Демостен” и “Явната вечеря”).

Ошавков учи рисуване при Илия Бешков, а

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Лъчезар Ошавков по време на откриването на изложбата в галерия “Класика”

живопис - при Рафаел Михайлов и Боян Петров. След завършването на НХА през 1967 г. известно време работи в Берлинската кинематография, а от 1968 г. се установява за постоянно във Франция. Следва история на изкуството и археология в Сорбоната; фрески и мозайка - във Венеция и Флоренция. Завършва Висшата школа по обществени науки в Париж, доктор е по социология и семиология; автор на десетки самостоятелни изложби в България, Франция, Германия, Англия, Швейцария, Австрия, Канада, САЩ, Япония и др. Член е на Френската академия на културата (1981), носител на множество престижни награди.

Изложбата “Отиване - завръщане” ще бъде отворена за посещения в галерия “Класика” до 8 октомври т. г.

РЕЙД

Иван Гранитски с литературна бригада в 12 града

ДАНА РУСЕВА

В 12 града ще “спрат” тази година поредните Национални културни празници “Албена-2009”, които започнаха тази седмица - събитието директорът на издателство “Захарий Стоянов” Иван Гранитски. Това са Силистра, Добрич, Варна, Балчик, Каварна, Търговище, Шумен, Русе, Ген. Тошево, Тупракан, Велики Преслав, Велико Търново. Обмисля се дали да не се възстанови името на тези празници, които бяха под наслов “Бялата лясковица”, добави той. “В този рейд сме си поставили две задачи - да влезем в по-

Иван Гранитски

малките градове и да уточним имена на местни творци, чието творчество издателството ще издаде” - събщи ИВ. Гранитски. Той каза още, че до четвъртия ден на празници-

те, които започнаха на 14-и и продължават до 23-и септември, са проведени над 120 срещи.

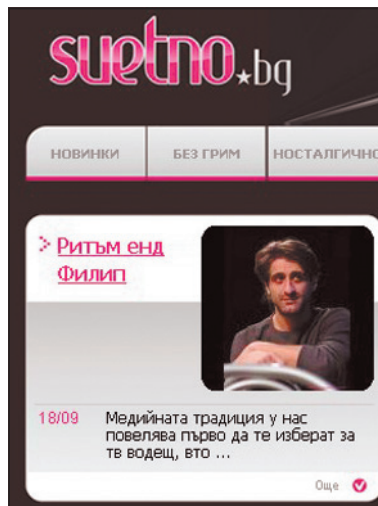
“Аз съм суеверен и не разказвам плановете си. Но в новата си книга, която пиша, става дума за сблъсък между Лизмах и Сефт - т.е. за сблъсък между елинската и тракийската цивилизация, между материализма и идеализма. Не знам кога ще завърша книгата. Обикновено се затварям да пиша в Бачковския манастир” - разкри творческите си планове акад. Антон Дончев, който участва в литературния рейд от самото начало.

МРЕЖА

Тръгна интернет-сайт за артисти

Нов интернет-сайт за артисти тръгна от вчера във виртуалното пространство. Това е онлайн-спектакълът на екипа от суетни и претенциозни фенове на театралното и филмовото изкуство. Поне така се представят в отпратката към новия сайт неговите амбициозни създатели.

Целта на новата виртуална сцена, според тях, е българските актьори да се превъплъщават “в образите на самите себе си”, да се даде повече информация за техните нови роли и идеи, замисли и пр. Съдържанието на сайта се очертава от неговите основни рубрики. В “Новинки” ще намерят място последните вести за

участията и премиерите на родните актьори. “Без грим” е рубрика за техните истински истории. “Ностал-

гично” ще ни връща към старите ленти и роли в театъра. В “Заг кулисите” ще бъдат представени хората, които правят филма и спектакъла. В “Критично” се предвижда за излизан критики по злободневни теми, свързани с театъра и киното.

В сайта вече “върви” портрет на актьора Филип Аврамов, за неговите най-нови театрални и филмови роли. В “Носталгично” са включени любопитни щрихи от биографията на Апостол Карамитев. “Заг кулисите” съдържа творчески профил на Никола Тороманов - Фичо. Адресът на новата сцена е: www.suetno.bg. Честито! И на добър час!

ДИАЛОГ

Предлагат млади писатели да учат безплатно в Москва

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Млади български писатели да се обучават безплатно в литературния институт “Максим Горки” в Москва, както е било в миналото, поискаха в началото на тази седмица в руската столица участниците в “Руско-българския диалог на писатели и представители на средствата за масово осведомяване”. Предложението на руските и българските събратя по перо бе огласено от председателя на Съюза на българските писатели Николай Петев пред местни журналисти и пред ръководителя на федералната агенция “Росотрудничество” Фарит Мухаметшин. Творците предложиха още СБП, съвместно със Съюза на преводачите в България, и съответните руски институ-

ции да организират ежегодното издаване в двете страни на произведенията на 7-8 писатели и поети.

Руско-българският писателски диалог се проведе на борда на речния круизен кораб “Иля Репин”, който от 3 до 13 септември извърши плаване по река Волга от Москва до Самара. Няколко десетки български и руски писатели проведоха редица семинари, на които обсъдиха различни аспекти на двустранните отношения - от икономиката и политиката до връзките между славянските народи. Бяха взети решения за създаването на руско-български интернет вестник, който в перспектива да стане печатно издание, за възстановяването на известното от миналото списание “Дружба”, което да излиза двуетично.

Част от участниците в руско-българския диалог на писатели и представители на средствата за масово осведомяване

Който казва нова дума - никога не остарява

Петко Братинов - на 70. За много години!

ЕВТИМ ЕВТИМОВ

Седемдесетгодишнината на поета Петко Братинов е добър повод да кажа с ръка на сърцето си, че тази поезия, която той създава, не е само голяма, но е и много самобитна. Тя има златно покритие. При него гумите имат магически внушения, той знае тяхната сила и точното им място. Той може и сега - след толкова години - да каже за себе си:

**“Аз търся
по-активни светлини.
Аз търся
по-действителни поети.
И сигурно ще ги намеря!...”**

Един от тези действителни поети е самият мой. Неговото слово е изваяно и дори аз, който познавам добре написаното от него, още се затруднявам да кажа кое е най-характерното, написано от Петко Братинов. Стиховете, които сътворява толкова талантливо, не са просто стихотворения, а личности, които имат не само собствени имена, но и собствени лица. Те не могат да се сбъркат с други, защото винаги казват нещо предизвикателно. Те не могат да бъдат опитомени, те не заслужават да живеят в някоя зоологическа градина, а в една истинска АНТОЛОГИЯ на днешната българска поезия и най-вече в сърцата на тези, които имат сети за поезия. От първата му стихосбирка “Движение” до най-новата, оза-

главена “Преди сълзата да застине”, неговата поезия, а и самият му живот е едно вечно движение, което се съизмерва само с таланта на един голям поет, който знае какво да ни каже в това твърде безсъдържателно време. Затова, докато творбите на някои негови връстници миришат на мухъл, творчеството на Петко Братинов носи духа на Преображението, на нещо възвишено, има прозрения, които обогатяват. Отделни негови стихотворения както някога, така и сега - възрихват студентските аудитории и истинските почитатели на песните за любовта, когато пише за двата карамфила:

**“Аз ги взех.
Не птах паметта си
кой ги е захвърлил
през нощта.
Стига прегразсъдъци за щастие!
Взимат се и хвърлени цветя!”**

Понякога някои литературни сноби се опитват да подминават с мълчание явлението Петко Братинов в българската поезия, но напразно - при него и мълчанието говори. Най-добрата защита на този нестандартен поет е неговата талантлива поезия. При Петко Братинов няма стари или нови стихотворения. При него всичко е необичайно силно, защото винаги казва нещо ново на тези, които търсят истинската поезия.

Който казва нова дума, той никога не остарява.

Крайт на мълчанието

**Където залезът се слива с хоризонта
и сенките се влюбват
помежду си -**

**изгряваш ти,
последно възвишение**

на моята притихнала чувствителност.

**По теб застиват белези от сълзи.
Кървят следи от нокти и светкавици.**

**И още
върху змейското дърво**

един сокол стои на честна стража.

**Соколе мой,
защо се заблуждаваш?...**

**Наивна птицо!
Няма да премине**

царицата на всички самодиви.

**И няма ти за мен да я отнемеш
от ласките на знатните джуджета.**

Соколе мой!... Послушай ме!... Соколе!...

**Ти трябва вече сам да се откажеш
от страшната си обич
към съдбата ми.**

**Ти трябва през нощта да отлетиш
към други планини, към други нрави.**

**Нарочно тъмнината ще те спира
с вълните си безмилостни от гибел.**

**Но костите на моите войници
по пътя ще ти светят, рожбо свята.**

**И тази светлина ще оправдава
безумството на нашето изгнание.**

Под северния залез

**То беше от големите дървета
по тези плодородни брегове.**

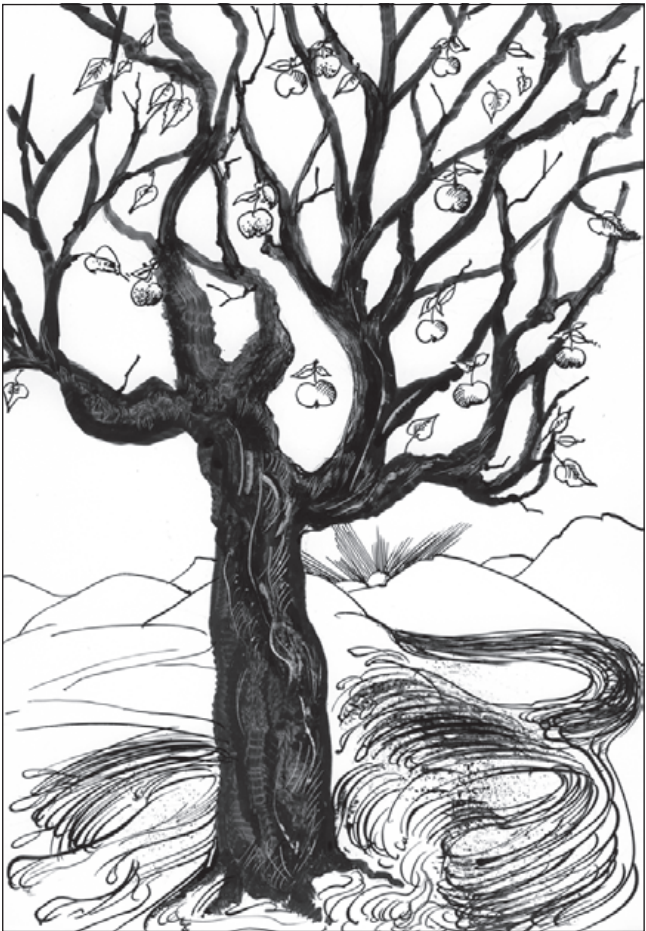
Но вече бреговете се превръщат

**във дъно
на планински язовир.**

**А то остава тук!...
Остава живо
след пропуска случаен
на секачите,
заминали
с последната кола.**

И ето го в момента пред очите ми!...

**Водата постепенно го залива.
Водата е достигнала почти
до неговата
пролетна корона.**

**А храстите по околните хълмове
шумят от самочувствие трънливо,**

когато забелязват с изумление,

**че стават по-високи
от удавника.**

...И аз вървя по мостика бетонен.

**Вървя и моля
бавната река**

внезапно да придойде с мътна сила

**и тази страшна гледка
да покрие.**

**Голямото дърво не заслужава
такава оскърбителна съдба.**

Мода

**Жената безразсъдно се разголява.
И всички нейни прелести излъчват.**

Излъчват нетърпение!... Опасно е.

**Окото мъжко свиква с голотата.
Момчето свиква още от дете.**

ПЕТКО БРАТИНОВ е роден на 13 септември 1939 г. в село Горна Росица, Севлиево. Известно време следва право, а след това завършва българска филология в СУ “Св. Климент Охридски”.

Петко Братинов започва да печата стихотворения и журналистически материали още като ученик. Автор е на 13 книги със стихотворения и поеми. По-известни от тях са: “Движение”, “Предимство”, “Самозащита”, “Гнездо над пропастта”, “Небето в мене”, “Смъртта на огъня”, “Вкусът на пепелта”, “Почти без изход”. Четири пъти е издавал избрани стихове. Негови творби са превеждани на руски, френски, английски, испански, арабски, унгарски, полски, чешки, монголски и гр.

Работил е във вестниците “Народна младеж”, “Пулс” и “Литературен форум”, в радио София, списание “Български воин”. Бил е директор на Националния литературен музей, а също така и дългогодишен директор на издателство “Български писател”.

Носител е на престижни литературни награди. Понастоящем е председател на Творческия фонд на Съюза на българските писатели.

И залезът на тайнството погубва

**оная нежна лудост
на плътта.**

**И няма изненади.
Няма стръв.**

Преситен е мъжът от яснота.

Изкачване

**И ето ме
най-последно върху хребета.**

Принават го за връх... Дали е вярно?...

**Под мен шумят реки претенциозни.
Подскачат зайци с чувство за летеж.**

**И толкова е храмна тишината,
че почвам да си мисля за смъртта.**

**Нататък планината е безлюдна.
Мирише ми на сняг и страхове.**

**И все по-често
въздухът не стига.**

Победата е капка в пепелта.

Верижни екшъни в бездънния пролом

Три книги на писателя Николай Тодоров, които правят безпощадна дисекция на посттоталитарните размествания и глобалистичните безумия, сполетели ни в началото на XXI век

ПЕТКО ТОТЕВ

През първото десетилетие на XXI век Николай Тодоров с три книги - "Човекът с черните кози минава", "Снеговете на забравата", "Между първи и трети петли" - постига трайни резултати. Казват си думата щастливо съчетание на остро чувство за съвременност и специфични възможности на класическия български разказ, подценявани при модернизма и постмодернизма.

... На един селянин от Искърския пролом открадват кравата. Човекът намира главата ѝ, закачена на едно дърво, завързана за толкова познатия на стопанина синджир. Тази верига придобива значение в развитието на многопосочни търсения на корена на злото.

Местният полицай не се трогва кой знае колко от драмата на селянина. Местната власт е претрупана с произшествия - много по-тежки. Предстои да се разследва убийство в съседно село. Неочаквано сякаш е натиснат спусък. За една нощ ограбеният става грабител, открадва крава, въвлеча в съучастничество своята кротка и безропотна женица.

Какво всъщност се случва

с потайните гънки на дефилето между първи и трети петли? Тихо, безшумно се взривява и свлича цял един свят, родил Йордан-Иовковите "Ако можеха да говорят". Когато авторът на "Между първи и трети петли" само с няколко изречения разказва как е отгледана с биберон откраднатата кърмилница на старопланинеца, още достига до нас анимализмът на Елин Пелин, Йордан Йовков, Емилиан Станев. И изведнъж... Със сюжет, който трудно влиза (и там си остава) в полицейски констативни протоколи; сюжет мъчно продаваем и по тържищата на черната хроника, ненаситна на трупове, е постигнато повече, отколкото в нашумели екшъни и анализи на масовата престъпност.

Пише се много за разгула на зли сили, които разяждат и убиват човека, обществото, перспективата. Екшъни в живота и по екраните откачват все нови и нови кървави лавини и те се сгромолясват с неизмерима разрушителна мощ. Има проникновения на изкуствата, социологията, психологията, медицината; гениални писатели смело са надниквали в бездните на личността и социума. Там свлачищата стават все повече, затрупаните са неизброими.

Миналият век отвори още една кутия на Пандора - термоядрената верижна реакция. Хирошима, Нагасаки, Чернобил. Всеки ден от сутрин до вечер ни залива черната хроника за верижни пътнотранспортни произшествия. Все повече

беди и престъпления са верижни.

Един български бележник насочва търсещ лъч в най-тъмни теснини на жестоко настъпващия XXI век. Николай Тодоров хвърля светлина към самото ядро на масово (включително и самонасилствено) престъпване на съвест и закон, довчерашно битие, национална, родова, семейна традиция, попадането под общия знаменател на организираната и неорганизираната престъпност - глобална и глобализираща.

Как ограбеният става грабител?

Бездънен въпрос. А в необятните пространства на неорганизираната престъпност има и "издайнически" детайли. Те стават ясни с апаратура за нощно виждане с инфрачервени лъчи.

Наистина коренни промени могат да се наблюдават с въоръжено, а понякога и с просто око. Както в нощите, така и посред бял ден. Голямата част от наблюденията остава вътрани, в периферията, защото вниманието непрекъснато се съсредоточава върху организираната престъпност, шумни скандали, серийни убийства, иновации на мафиоти, педофили, наркотици, търгувачи с деца и женска плът и т.н.

Същевременно кръгът на неорганизираната, нерегистрираната и нерегистрируемата престъпност се разширява до необозримост. Губи се краят на изчезващата довчерашна порядъчност.

Разцепването на душевното ядро

след като е достигната критичната маса на взривната промяна, е непостижима за гадка. Нагизащите се вълни на насилието и самонасилването в общия им знаменател променят клетките на човека.

Генериращата рак в плътта и душата радиация прониква далеч извън проучваните радиуси на пораженията, не признава радиуси и диаметри. Докато освободената при разцепването на атомна енергия е възможно и да се "впряга", да бъде управляема, т.е. верижността работи със знак плюс (или поне в кръга на не докрай безнадеждния релативизъм), то разцепването на душевното ядро, безбройните тихи взривове на порядъчността, на всички производни от понятието ред, са несравними с нищо друго все-разрушителни сили.

Ако на магистралата спазвате правилата за движение, а някой не ги спазва, налага се властта на нарушителя. Той има невидима аура на свобода, неограничен от скучни правила, измислен морал, КАТ, закони. Така верижността увеличава катастрофите. Безумно смели камикадзета, наркотицирани от рис-

ка за собствения живот, събират всички войни в безпределна катастрофичност, пандемично убийство-самоубийство.

Николай Тодоров дълго наблюдава хората от Искърското дефиле. В гънките на старата планина като че ли има оазиси. Това са същите ония "държави", за които пише Иван Вазов. Най-устойчиво изглежда скромното балканджийско семейство, в което животните имат човешки имена, битът е непрекъснат, животно-човешко, животно-човешко.

Николай Тодоров дълго наблюдава хората от Искърското дефиле. В гънките на старата планина като че ли има оазиси. Това са същите ония "държави", за които пише Иван Вазов. Най-устойчиво изглежда скромното балканджийско семейство, в което животните имат човешки имена, битът е непрекъснат, животно-човешко, животно-човешко.

Трите книги на Николай Тодоров от началното десетилетие на XXI век не са съблазнени от някаква откривателска стилистика. Авторът е проявил зрелост, не се впуска да обгръща необятното - неорганизираната масова престъпност, за която полиция и съвест са все "врата у поле". Селянинът в "Между първи и трети петли" е изобразен в стила на класическия български разказ. Така естествено се засилва контрастът с модерността на верижната катастрофичност. Разказът някак "откъм тила" достига ядрото ѝ, ус-

пява там, където автори със съвременни супертехнологии само кръжат около своята цел.

Насилието, предишникът самонасилие

самопреобразяване "в духа на времето", е съсредоточено в първата решителна крачка към пропадта на престъпността. Тя винаги е имала демонична притегателна сила, но във времента на верижните реакции, катастрофи, войни на всички срещу всички настъпва апокалипсисът.

Първият престъпен акт не пада от небето. Критичната маса за него се събира тук, на земята. Кой може да каже колко дълго е натрупването преди взрива? Но когато той изпъли цялата тиха нощ между първи и трети петли, става безпощадно ясно, че светът на Белчо и Сивушка лети към небесата, а в пролома отвсякъде се стича кръв от касапски коридори, от нечувани и невиджани салхани.

Умножаването на престъпленията в разказа и книгата "Между първи и трети петли" откроява зло, недоосъзнавано като мащаби, масовост, скорост на разпространение. Организираната престъпност дезорганизира държавата, институциите, всичко извън себе си. Неорганизираната престъпност е още по-опасна деструктивна сила. За нея не е открит лек.

Извършените за първи път кражби, грабежи, убийства - организирани и неорганизирани, обясними и необясними, подготвени и върхлетели изневидалици - проломяват все повече проходи за злото. Пукнатините в човека и обществото стават проломи, проломите - разломи. Видимо и невидимо се тресе, събаря, сгромолясва. Проходът, дефилето е пролом - преломяват се души и съдби, смалява се отвсякъде материкът на човечността.

Трилогия за Искърския пролом

Трите книги на Николай Тодоров, за които става дума, образуват трилогия за Искърския пролом. В нея българският разказ, проникнал в трагизма на свирепото и подло време, по някакво чудо не пропада в мрачна безнадеждност. Откъде идва силата на автора да се усмихва, да намира понякога интонации на Чудомир сред ексовите, екшъните,

Николай Тодоров

свлачищата по двата бряга на Искър? Как "визията" на дядо Йоцо не чезне над зловонната теснина? Защо още просветва погледът на Алеко Константинов към Черепишкия манастир? Как така сред тъмнина на разломни земетръсни продължава да се чува нежният болезнен глас на Александър Вутимски, роден в същото дефиле, където сега препуска дива жестокост? Дали литературната традиция не притежава свойството да се материализира и енергизира в събонизовора на пролома-проход.

Загадка велика е как проходът минава през пролома. Ясен Антов, с бащини корени в дефилето, тръгна "накъдето ми видят очите" - съкровено откровение на свободната проходимост. Сега и авторът на "Човекът с черните кози минава", "Снеговете на забравата", "Между първи и трети петли" изостря слуха ни за самоизговора на пролома-проход.

Колкото по-замърсен е Искърът, толкова по-жадувана е Вазовата пътека срещу гара Бов. Възземате се по склона и достигате водопад под с. Заселе - еднакво очистителен и при пролетно пълноводие, и със сълзите си в суши и хидромелиорации. Нагазват самодивските поляни на Оградията, където кметът на с. Заселе се е усъмнил в самоличността на Вазов и на поета изобищо. Тъкмо оттук се открива гледка към Булата - царствена с неотемлима корона. Този най-женствен сред върховете удвоява всеки изглед с мраморната колонада на неръкомворен Акропол на вечно свободна държава, събрала всички небесни и земни красоти. А в понорите, неведоми поземия, се включват все по-мощни пречиствателни субстанции за матери и енергия. По Вазовата пътека всеки долавя сред жълтия равнец около водопад и пчелите на Оградията посттехнократичното жужене на новите пречиствателни сили дълбоко в недрата на старата планина. Тя идва при нас. Ние не я искаме, но тя идва.

И най-катастрофалният земетръс не е само разрушителна сила. Планини изчезват и се появяват. Проломи се затварят и отварят. Води се губят и бликват извори. Нима обществото ще избере чисто отрицателна енергия, не срещана в природата? Съсипваща е гледката как държава след държава се свлича в бездната, как душа след душа поема за тартара. Каквото и да става занаят пред ни свободното падане през неизброими криволинейни ади, срещу гара Бов ще започва Вазовата пътека и изгревът ще се удвоява от короната на Булата - ето какво ни нашенява планината и в жестоко настъпващия час на всеразрухата.

ПЕТРАНА КОЛЕВА е родена на 12 септември 1932 г. в Габрово. Завършва Априловската гимназия (1950) и български език и литература в Софийския университет (1954). От 1954-1959 г. е учителка, през 1959-1963 г. заместник-директорка, а от 1963-1967 г. - директорка на Априловската гимназия. По-късно (1967-1972) - учителка в Седма гимназия в София. През 1972-1988 г. последователно е редакторка, завеждащ отдел и заместник главна редакторка в Научноинформационния център "Българска енциклопедия" при БАН. Авторка и редакторка е на статии в националната енциклопедия "България" (т. I-VII), енциклопедия "Пирински край" (т. I-II) и "Кирило-Методиевска енциклопедия" (т. I-IV). Носителка е на орден "Кирил и Методий" - I степен (1972).

Интервю на БОРИС ДАНКОВ

- Как се роди идеята за написването на книгата?

- Още докато работех в Априловската гимназия (1954-1967), чувствах нужда от събрана по-широка и осъвременена библиография и информация за патрона на училището. Такова усещане имах и немалко колеги, особено учителите по литература и история. Динамиката на училищния живот обаче поглъщаше цялото ни време...

В Научноинформационния център "Българска енциклопедия" при БАН (от 1972) вниманието ми се съсредоточи върху информационно-справочната литература. Като пенсионерка (от 1989) вече имах свободни часове и дни. Постепенно се оформи замисълът - да направя енциклопедична книга по априловската проблематика.

- Колко години работихте върху нея?

- Започнах около 1991-1992 г. Само с нея се занимавах от 2003 г.

- Предполагам, че за този труд е била необходима огромна събирателска работа?

- Да, тя поглъща най-много време, но е най-приятна, безусловно необходима и полезна. Колкото и да се стреми да гледа обективно на фактите и събитията от миналото, човек неминуемо се "вживява" в съответната епоха, опитва се да я разбере, неволно прави съпоставки със съвременни страсти и амбиции. А в случая това е периодът на Българското възрождане - светло време, не толкова на материален, колкото на духовен подем, на чисти родолюбиви пориви, на безкористни "пожертвования" и "приношения" за обща полза. Думите на Априлов "Аз постоянно желая доброто на нашия беден народ, за благо на който, като верен син, съм задължен да съдействам със слово и дело" характеризират като че ли всички тогавашни будни и пробуждащи се българи. Човек се чувства уютно във възрожденската атмосфера, приятно му е да чете все повече. При натрупването на материала се оформят енциклопедичните термини, съставя се т.нар. словник - списък на заглавията, виждат се връзките между тях, очертава се цялото издание. На 20 март 1996 г. съм отбелязала, че се е получил словник от 475 заглавия. Но събирателската работа продължи и при писането на статиите. При последната редакция на книгата те се оказаха около 650.

- Вие сте дългогодишен преподавател по български език и литература, няколко години директор на Априловската гимназия. Това помогна ли ви за написването на книгата?

- Когато човек е роден в Габрово, априловската среда му влияе още от най-ранно детство - дори само с това, че постоянно вижда паметника на Априлов и сградата на гимназията и ги възприема като нещо внушително, голямо, значително. Като ученици вече целенасочено осмисляхме детските си представи. През учителските години интересът ми към историята на училището и към неговия създател стана, както се казва, "професионален". "Духът на мястото", дълбокият културен пласт, традициите в Априловската гимназия пораждат и стремеж да

Свята длъжност - да обичаме отечеството си!

Авторката на излезлия наскоро внушителен енциклопедичен труд „Априловски свод“ Петрана Колева за своето изследване и заветите на бележития възрожденец

изпълниш, доколкото можеш, и своя дълг.

- Защо озаглавихте книгата "Априловски свод", какво синтезира заглавието?

- Заглавието е предложено от редактора на книгата Петко Тотев. Думата "свод" в значението си на "съводи, сливане на води" (в метафоричен смисъл - "обобщаване, синтезиране") изразява една от основните й задачи. Искане в нея да се "вляят" много потоци. Преди всичко да се представи Васил Априлов в многообразието и мащабността на своята дейност - като теоретик и първоосроител на новобългарското училище ("народно училище" "по европейската метода" с преподаване на светско учение на бащин език, с обществена издръжка, безплатно и достъпно "и за сина на последния ковач"); като ранен идеолог (още през 40-те години на XIX век) на църковнонационалната борба, непримирим борец срещу гъркоманството и радетел за възрождането и укрепването на българското народностно съзнание; като начинател в много области на българската наука (фолклористика, етнография, археология, документалистика, краезнание, нумизматика и др.) с удивителна научна интуиция, компетентен филолог, застъпник на най-перспективното гледище в тогавашната езикова дискусия (че новобългарският книжовен език трябва да се изгражда въз основа на живата народна реч), като пръв български модерен писател - историограф, публицист, полемист.

Нужно беше да се открийт усилията на Априлов да обединява тогавашната българска интелигенция за работа върху най-важните задачи на Възраждането - откриване на взаимни училища, подготовка на учители и учебници, създаване на библиотеки, сътрудничество с чуждестранната култура (на първо място с руската), стремежът му да осигурява материално културното развитие, като убеждава и поощрява заможни българи да стават дарители, спомоществователи, благодетели на ученолюбиви младежи.

- В "Свода" навярно има сведения за връзките на Априлов с чуждестранни учени и дейци, а също и по други въпроси?

- Широко известни са взаимоотношенията Априлов-Венелин, но беше необходимо да се покажат и почти непознатите за по-широката аудитория контакти на Априлов с родоначалници на славистиката като А. Х. Востоков, И. И. Срезневски, О. М. Бодянски, С. П. Шевиринов, В. И. Григорович, П. И. Шафарик, В. Ханка, с професорите в Ришельовския лицей в Одеса и с други учени, чиито трудове му разкриват основополагащата роля на старобългарския език и старобългарската литература за изграждането на славянската култура и приноса й в европейския духовен напредък, стимулират стремежа му да подпомага чуждестранната българистика.

Книгата съдържа също сведения за Априловите съвременници, съидейници и съдейци в България и извън българските земи, които подкрепят, подемат и продължават неговото дело; за първите училища, създадени по образец на Габровското училище и със съучастие на неговия основател, за учителите, допринесли то да укрепне и да прерасне в класно училище и в първата в българските земи пълна гимназия (днес Национална Априловска гимназия), за бележити възпитаници на Габровското училище и Априловската гимназия с национално значима дейност, за изследователи на Априлов и априловски проблеми. Включени са и статии за основни обществени прояви и процеси по времето на Априлов, за същностни понятия в тогавашната училищна практика, за първите документи за организация на учебния процес, за Априлови и училищни юбилеи и пр. Темите са много, разнообразни, но са сведени към триединството Априлов-Габровско училище-Априловска гимназия.

- Хронологично какъв период от време обхваща "Сводът"?

- Главно времето от последните десетилетия на XVIII в. до наши дни, като акцентът е върху XIX в.

- Какви нови материали за личността и делото на Априлов са използвани в изданието?

- Включена е информация от проучвания на специалисти на Българското възрождане, издадени след излизането на книгите за Габровското училище и за Априлов от Петко Славейков (1866), Иван Шишманов (1916, 1926), Райчо Каролев (1926), д-р Петър Цончев (1934), Михаил Арнаудов (1935) - изследвания и публикации на Иван Снегаров, Жечо Атанасов, Найдено Чакъров, Минко Гечев, Петър Динеков, Илия Конев, А. Димитров, Цвета Унджиева, Румяна Радкова, Николай Жечев, Димитър Райков, Димитър Цанев, Надя Данова,

Вера Бойчева, Лиляна Минкова, Елена Налбантова и др., на българистите Георгий Гачев, Григорий К. Венедиктов и др., на венелиноведи като Татяна Байцура, на габровски краеведи и др.

- Представили сте събитията и дейците, свързани с Априловата личност. По какъв критерий е направено това?

- Априловският материал непрекъснато се увеличава; невъзможно е да се побере в един том. "Априловски свод" в никакъв случай не може да претендира за изчерпателност. Целта ми беше да се обхванат дейците и събитията с утвърдено обществено значение. Книгата е отворена за дописване, допълване, уточнения и корекции въз основа на следващи проучвания.

- Как оценявате личността на Априлов от разстоянието на времето?

- Към вече казаното бих добавила, че колкото повече време минава, толкова повече осъзнаваме, без да я идеализираме, величината на неговата личност. Априлов е от немногото общественици, у които намеренията, замислите се съчетават с дела. Той е основна фигура в началния етап от движението за духовно, културно самоопределение на българите, което по-късно прераста в движение за политическа независимост. Напълно основателно в края на живота си той може да каже: "Каквото можах, направих...", и да предаде шафетата на "можещите повече".

- Как мислите - не сме ли неговите дължници в една или друга степен?

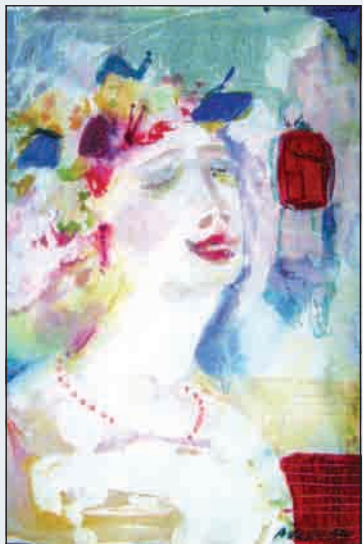
- Българската наука му дължи цялостно изследване на живота и дейността му, пълно академично издание на съчиненията и писмата му. Имаме моралното задължение да не забравяме заветите на Априлов и да следваме примера му.

- Коя неговa идея е най-актуална в условията на настъпващата глобализация?

- Навярно идеята му да се пази и обогатява националната самобитност, да се зачита по достойнство приносът на всеки народ в общочовешкия прогрес. "Всеки народ, колкото и малък да е той, трябва да обработва езика си" - пише Априлов, за когото езикът е носител на националните ценности.

- Кой завет на Априлов има непреходна стойност за днешния ден и за бъдещето на България?

- Днес е неоспоримо и научно доказано осъществяването на практика от Априлов негово убеждение, че най-ефективната инвестиция, както бихме казали сега, е инвестицията в образованието и възпитанието на младежта. На първо място от непреходните му завети вероятно трябва да поставим призива му: "Имайте за свята длъжност да обичате отечеството си..."

Незабравими мигове с Андреа

Самостоятелна изложба живопис на Андреа Константинова представя галерия "Tea" (Лозенец, ул. "Димитър Хаджикоцев" 10). Експозицията продължава до 7 октомври.

Андреа споделя, че през последните десет години се занимава много интензивно с теми и сцени от реалния свят. Преживяванията с чувствата и емоциите са изобразени върху кадастрона така че всяка картина живее сама по себе си, като ни напомня за кратък кадър от нашето все-

кидневие. Акцентът на картините в експозицията "Незабравими мигове" е поставен върху акварелни портрети. Централно място заемат образите с тяхното душевно състояние в момента и въздействието на излъчването им. Те са представени с много пастелни цветове и въздушна акварелна и смесена техника, отбелязват от галерията.

Уникалността и изключителната свобода при работата с акварела позволяват на Андреа Константинова да пресъздаде неповторимостта

на настроението, на чувството, изпитано и преживяно в кратък, незабравим миг.

Андреа Константинова е родена в София през 1980 г. Творческия си път започва в ранна възраст с участие в изложбата "Дете и семейство" в Националния дворец на културата, където печели първото място и награда - грамота от посолството на Ватикана и фондация "Св. св. Кирил и Методий". През 1996 г. е първата й самостоятелна изложба в читалище "Развитие", състояща се от 36 картини.

Авторката е завършила гимназията за изящни изкуства "Илия Петров" в София. Получава степен бакалавър по текстил в Академията за изящни изкуства във Виена, а през 2008-а става магистър живопис, текстил и анимация при известния проф. Кристиан Людвиг Атерсе. През годините Андреа участва в редица групови и самостоятелни изложби. Много от нейните картини са притежание на частни колекции в Австрия, Канада, Унгария, Швеция, Швейцария и други.

Енигматичният Димитър Лалев

Приятелите на един от най-самобитните наши художници си спомнят за него с ретроспективна изложба

Приятелите на Димитър Лалев (1953-2007) - един от най-енигматичните и самобитни български художници, си спомнят за него с ретроспективна изложба, организирана от Съюза на българските художници. "Неразгадаем лабиринт от страсти, иконографска сдържаност, живописни прозрения, естетизирана ана-

литичност и библейска мъдрост" - така специалистите характеризират творчеството на Димитър Лалев.

Неговите платна може да се видят до 6 октомври в изложбената зала на "Шипка" 6, IV етаж. Това са творби предимно от частни колекции и от художествените галерии в страната. Картини от различни творчески периоди - ранни произведения, портрети от 1985 г., от първата самостоятелна изложба на художника, както и късни творби, свързани с детството му, с библейските сюжети и т.н.

Димитър Лалев напусна този свят ненавременно и премина в други категории, но остави богатство в стойностите на изкуството си, които винаги ще ни карат да го преоткриваме. Стилът му е специфичен със собствена образност. Условността и схематизмът са съчетани с езическа, цветна експресия, с пастелни гами в библейските сюжети. Във всички негови произведения интересът му варира от сакралната езическа тематика до мотивите с християнски тайнства, отбелязва кураторът на изложбата Димитър Грозданов.

Димитър Лалев е роден в Карлово. Завършил е стенопис в Националната художествена академия при проф. Мито Гановски, Тома Върбанов и Димо Заимов. Работи в областта на живописа, стенописа и илюстрацията. От 1987 г. е член на СБХ и участва в организираните изложби. Печели първа награда за живопис на СБХ в ОХИ Плевен (1983). Втора награда за живопис на ОХИ СБХ София (1985).

През 2005-а става носител на приза "Сребърно Възраждане" на галерия "Възраждане", Пловдив. Димитър Лалев прави илюстрации на книги. Сред тях са "Божя майка" на Дора Габе; "Ромски приказки"; "Турски приказки", "Книжка - събдица" от Иван Цанев. Изписва и няколко черкви в Сопот, с. Бегунци и други.

Художествен разказ за любовта в 25 рисунки

Илюстратор, сценограф, графичен дизайнер Чавдар Гюзелев е от онези универсални артисти, които умело поддържат баланса между класическата традиционна култура и съвременната визия. Новата му серия от близо 25 рисунки с пастел е поредното доказателство за това.

Цикълът е наречен "Няма шанс за любовта" и може да се види в столичната галерия "Върхове/Zeniths" (ул. "Славянска" 2) до 15 октомври.

Самотни, отнесени персонажи обитават странен геометричен свят с безразборно разпилени правоъгълници, кълба и неземна растителност. Всички те изглеждат като загубени герои в разказ за любовта, чийто край невинаги е щастлив...

Унифицирани в големия формат и драматичния фон на черната хартия, върху която са направени, рисунките на Чавдар Гюзелев са като епизоди от нечия странна сюрреалистична биография, смятат от галерията.

Мисля си, че от всичко в изкуството Чавдар Гюзелев най-много се пази от автоклишетата. От риска да

превърне почерка си във впряг, с който да оре все същата нива. Неговата артистичност с лекота намира реализация къде ли не - от езиковите игри и неговите през приложната сфера и фотографията, чак до съсредоточена в себе си метафизическа живопис. Пастелите, с които се представя тук, са именно в тази най-далечна точка на художественото му посягане, където смисълът едновременно се съгъстява и чезне, пише Георги Лозанов. По думите му това е първото живописно неоромантично фентъзи в България.

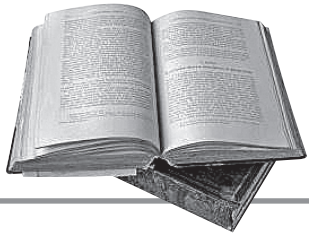
Чавдар Гюзелев е роден през 1961

г. в София. Той е син на известния оперен бас Никола Гюзелев. Завършил е Художествената академия, специалност "Илюстрация". Работи в област-

та на график дизайна. Сътрудничил е на списания като "Vogue", "Max".

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

ЛАВИЦА

“ГОЛЕМИТЕ СЪПКИ” от Хамънд Инис е класически, майсторски написан трилър, предизвикващ възхищение и ужас. Той е красив като филм за екзотична Африка, неосъществена любов, високи идеали и криминални престъпления. Но и жесток като филм за умиращи от глад африканци, беззащитни животни, подивели за печалби двуноги и смърт на невинни хора, прегазени от отчаяно стадо слонове... Това са проблемите за екологията и политическите злоупотреби с нея в една част от света, едновременно екзотична и опустошена. Отдавна е известно колко безчувствени са хората към природата и колко дълбоко спотаен във всеки от нас е инстинктът на първобитния ловец да убива. Но въпреки това не сме склонни да се променим. Един от вечните корифеи в развлекателното четиво е Хамънд Инис, който пише за пътешествия в далечни страни, за приключения и преживявания на хора, попаднали в необичайни и екстремни ситуации, подчертават издателите от “Сиела”.

“СТАЯТА С КУКЛИТЕ НА СЕНЬОР БЕАРН” от Лъоренс Вилялонга има странна съдба. Романът първоначално бил написан на испански през 1956 г., но не намерил очаквания отзвук в литературните среди и сред читателите. Едва след пренаписването му на каталонски и публикуването му през 60-те години на ХХ е оценен по достойнство. Той притежава изповедността на епистоларната проза, напомня за сагата, доколкото разказва за съдбата на няколко поколения от едно семейство. Езикът на Вилялонга е съвършен, а стилът му като разказвач се отличава с елегантност и изисканост. “Стаята с куклите на сеньор Беарн”, която излиза на български от “Унискорп”, е книга за загубения рай, за края на един век, разкриваща пред очите на читателя прехода от стари към нови времена и начина, по който това се отразява на индивида и обществото. По книгата е направен и филм със същото заглавие.

“ПОБЕДИТЕЛЯТ Е САМ” от Паулу Коелю е поредното издание на автора от издателство “Обсидиан” и носи всички елементи на трилъра, но всъщност е проникновен портрет на човечеството днес, тласкано от желанието за слава, признание и успех. Игор Малев е обсебен от една-единствена личност - своята бивша съпруга Ева. Той е красив, супербогат и харизматичен, но тя го е напуснала заради прочут моден дизайнер. Нейната постъпка му нанася рана, която никога няма да зарасне. Ето защо Игор заминава за прочутия кинофестивал в Кан, където ще се появят Ева и новият ѝ партньор. Там, сред блясъка и лукса на новата Суперкласа - истинските победители в хедонистичната игра на съвременния живот - той унищожава невинни хора, за да си отмъсти за изневяратата. Игор е готов на всичко, за да си върне любимата, включително да разрушава цели светове.

“ВСИЧКО НА МАСАТА” от Чарлз Буковски е много смешна и много тъжна книга (излиза на български от “ФАМА”). Във времена на конформизъм Буковски пише за онези хора, чието съществуване никой не желае - грозните, самотните, лудите. Които не са нито побъркани, нито сърдити, а са просто тъпи. “Ние сме тук, за да пием бира. Ние сме тук, за да убием войната. Ние сме тук, за да се смеем на гадостите и да живеем живота си тъй добре, че смъртта да трепери да ни отнесе.” Чарлз Буковски (1920-1984), знаменитият представител на бийт-поколението, антиконформист и бунтар, разследван от ФБР, е автор на над 45 творби - проза и поезия. С непоносима прямота, виртуозност на перото и страховит хумор той мощно пише за бруталност и секс, за лудост и отхвърленост, за поривите, провалите и отчаянието. Общият тираж на книгите му по света е близо 2 милиона.

Дириите водят към Близкия изток

Ян Гиу разкрива мръсните игри на световните шпионски служби

Прочутият автор на мегахитовата трилогия “Рицарят тамплиер” лежи 10 месеца в затвора по обвинение за шпионаж. Собствения си опит и журналистическите си разследвания той превръща в изобличаващ шпионски трилър от класата на Лъдълм и Форсайт - “Хамилтън: Кодово название Coq Rouge” (излиза у нас от ИК “Персей”). Убит е антитерорист номер 1 - един от шефовете на шведската служба за сигурност, оглавяващ отдела за борба с тероризма. Заплетената нишка на случая разплитат двама криминалисти ветерани и младият агент Карл Гюстав Гилбърт Хамилтън, преминал специално обучение в Сан Диего, в базата на военноморските сили на САЩ и ФБР. Дириите водят към Близкия изток, където е подготвена терористична акция под наименованието “план Далет”. В опасната международна игра са замесени спецслужбите на няколко държави.

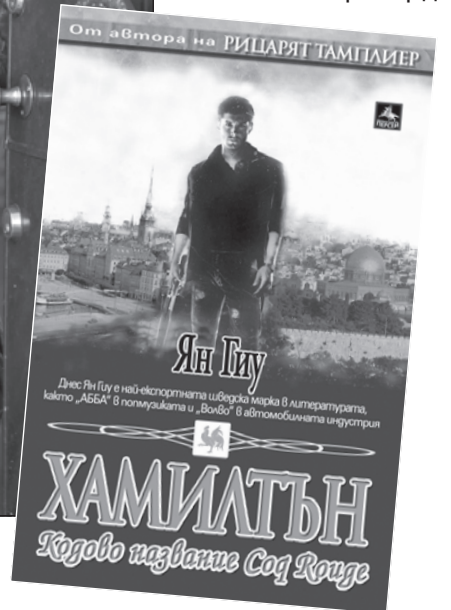
Критици и читатели сравняват поредицата шпионски трилъри с главен герой Хамилтън с романи-те за Борн от Робърт Лъдълм и за Джеймс Бонд от Ян Флеминг. Но Ян Гиу отново предлага нещо различно и оригинално - шпионските му романи ни най-малко не са копия на вече популярни чужди бестселъри, а въздействаща, спираща дъха проза, изпълнена с напрежение и сюжетни обрати. И най-вече - с реална, взета от живота първооснова. Познавач на историята и настоящето на Близкия изток, Ян Гиу отново поставя проблема за диалога между различните култури там. Част от действието на романа “Хамилтън: Кодово название Coq Rouge” се раз-

вива в съвременен Ерусалим, там, където преди векове се разгръща действието на трилогията “Рицарят тамплиер”. Това е първият роман от поредицата книги, всяка от които е със свой самостоятелен сюжет. Общото между тях е присъствието на главния герой Хамилтън. “Хамилтън” е една от най-успешните шпионски поредици в света. Продадена е в милиони екземпляри, като само в Швеция от нея са продадени над 5 млн. екземпляра.

Пет от романите от серията са екранизирани и превърнати в ка-

сови филми. Четири-ма актьори са изпълнявали ролята на Хамилтън. Сред тях са Питър Стормеър (“Армагедон”, “Джурасик парк”, “Специален доклад”, “Бягство от затвора”) и Стефан Скарсгард

(“Ангели и демони”, “Рицарят тамплиер”, “Мама mia”, “Догвил”). Най-успешен от филмите е “Хамилтън” с участието на Питър Стормеър, Лена Олин (“Четецът”, “Казанова”, “Деветата порта”) и Марк Хамил (Люк Скайуокър от “Star Wars”).

Ян Гиу днес е най-експортната шведска марка в литературата, както “АББА” в попмузиката и “Волво” в автомобилната индустрия.

САТИРА

Книга за онова, което би могло да бъде

Книгата не е за онова, което е, а за онова, което би могло да бъде... Така започва “Механично пиано” - първият роман на неадаминатия Кърт Вонегът, публикуван и със заглавие “Утопия 14”. Биографичните елементи в книгата отразяват работата на писателя в “Дженерал електрик” и са осмиващ отговор на намеренията всичко да бъде управлявано от машини.

Със солидна доза черен хумор и ирония Вонегът създава антиутопия за механизирания свят на бъдещето и разделението на обществото. На власт е малка група олигарси - инженери и мениджъри, а машините са достигнали своя триумф, измествайки напълно вече безполезна работници от нисшата класа.

Вонегът използва механичното пиано като метафора за едно общество, превърнало се в инструмент, свирещ безгрешно зададена мелодия, но без нужда от човешка намеса. Писателят става предвестник на това какво ще се случи само половин век по-късно - неговото бъдеще всъщност е нашето настояще...

“Механично пиано”, което излиза на български от издателство “Ера”, е роман за безнадеждността на революцията в свят, който отхвърля всички революции, и за безсмисления бунт на човека, който се опитва да го промени.

ДОКУМЕНТАЛИСТИКА

Спомени на българи от Беломорска Тракия

ПЕТЪР ПЕТРОВ

Книгоиздателска къща “Тангра ТанНакРа” предлага сборника “Македонската Голгота. Спомени и изповеди от Ениджевардарско”. Съставител е миналоведът Иван Бабев (роден през 1947 г.). Спомоществатели са община Несебър и Македонското културно-благотворително братство “Тодор Александров” в Несебър.

Както сочи в уводните си слова съставителят, в сегашната книга се дава гласност на спомените, разказите и изповедите на ениджевардарски бежанци от различни поколения. Те обхващат времето от завършека на XIX до завършека на XX столетие. Представят живо свидетелство за упоритите борби на децата ни за народово самосъхранение и освобождение.

Съставителят споделя, че е отделил много усилия и време, за да преработи спомените, разказани на ениджевардарски говор, на език, близък до книжовния, за да станат разбираеми за съвременния читател. Старал се е да съхрани поне в пряката реч

някои образци на “затихващия” вече ениджевардарски говор, за да се усети духът на време оно. За улеснение на читателството е приложено речниче с повече от 2000 особени слова от местния говор. Но обликът на песните (няколко десетки) от този южен край остава непроменен. Приложени са и повече от 60 снимки на лица, на места и на документи. Повечето песни и снимки се обнародват за първи път.

Спомените и изповедите се предлагат от три студии: “Кратък исторически обзор”, “Ениджевардарският край (природно-географска среда и стопански условия)” от Иван Бабев и “Диалектни особености в някои от спомените на ениджевардарските бежанци” от Екатерина Шклифова. В завършека на сборника е приложено изложение на английски език.

Фламенко кралицата Исабел Байон на наша сцена

Шоуто ѝ ще бъде
на 10 декември в
зала 1 на НДК

Звездата на фламенко танца Исабел Байон ще представи спектакъла си "Tap solo flamenco" на 10 декември в зала 1 на НДК, научи ДУМА от организаторите "Джазз+". Това е спектакъл, който отвежда в старите фламенко таверни в Севиля, където единствената сценография са столовете, на които седят артистите, а на този фон изпъкват Исабел Байон и пъстроцветните ѝ одежди, които блестят под изящната хореография на светлините.

Шоуто се състои от поредица различни фламенко песни, чрез което искаме да отдам почитта и страстта си към това изкуство. В него съм заобиколена от хора, които обичам и на които се възхищавам професионално, споделя известната танцьорка.

Исабел Байон започва да танцува

още 5-годишна в школата на прочутата фламенко танцьорка Матилде Корал. На шестнадесет години вече е завършила консерваториите в Кордова и Севиля, като през това време се занимава и с класически и съвременен танц, както и усвоява различни характерни традиционни техники на изпълнение.

В средата на 70-те Исабел Байон дебютира в представлението, посветено на Антонио Руис Солер, като е представена на сцената от самия танцьор. През 1986 г. Исабел бива избрана като приматанцьорка в спек-

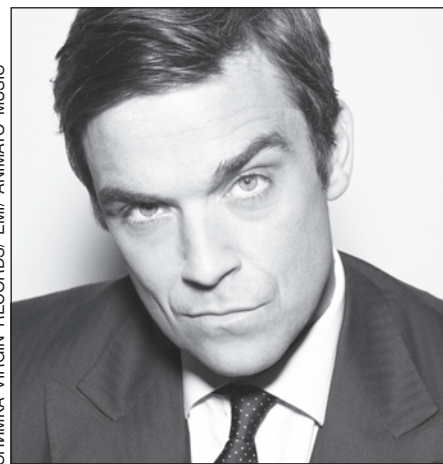
такъла "A Contratiempo" на Маноло Марин. През 1997 г. започва сътрудничество с певеца Мигел Поведа, година по-късно участва в спектакъла "El flamenco viene del Sur" на авангардния танцьор Израел Галван и подновява работата си с Марио Мая в постановката, посветена на Федерико Гарсия Лорка, направил толкова много за популяризацията на фламенкото през 20-те години на XX в. - "Los gitanos cantan y bailan a Lorca".

В началото на милениума Исабел участва като гост артист в спектаклите на Хосе Антонио Руис с "Компания андалуса де данса" - "Elegia Andaluza" и "Encuentro". По това време тя вече има своя труппа и поставя с нея "El mujer y el Pelele", "La Puerta Abierta", "Tortola Valencia" и др. Байон е също и добра преподавателка по фламенко танци и има собствена школа. Нейните представления се радват на неимоверен интерес в Испания и по света, като силното ѝ артистично присъствие, танцувални умения, страст и чар я превръщат във фламенко легенда.

Билети за шоуто ѝ в НДК може да намерите в мрежата на "Тикет плюс" (www.ticketplus.bg) в интернет и на касата на НДК, в "Дюкян меломан", супермаркети "Пикадили" и други.

Дългоочаквани албуми на Марая Кери, Роби Уилямс и хитова колекция на "Куин" излизат тази есен

Този сезон обещава да бъде много горещ на музикалния фронт. Големите имена в шоубизнеса вече са готови с новите си продукти. Първи на пазара се появява гениалният вокалист на бандата "Dire Straits" - Марк Нопфлър, който тези дни представи соловия си албум "Get lucky". Той е записан в легендарното собствено студио на Нопфлър в Лондон и копродуциран от дългогодишните му съмишленици Чък Ейнлей и Гай Флетчър.

Роби Уилямс
с нов сингъл
и албум

В същото време "Грами" носителката Нели Фуртадо, която покрай последния си албум "Loose" създаде истинска истерия, показва първия си изцяло испаноезичен албум "Mi plan", научи ДУМА от "Вирджиния рекърдс". Фуртадо предизвика бурна реакция от страна на световни медии с новината за издаването на испаноезичния си албум. Като продължение на звездната селекция, която певицата бе направила за успешния си албум "Loose", новата продукция включва някои от най-популярните латино изпълнители като колумбийският рокаджия Хуанес, мексиканските Алехандро Фернандес и Хулиета Венегас, испанската звезда Конча Буика.

Световният поп феномен Мика издава втория си албум "The boy who knew too much" на 21 септември. Дебютният му "Life in cartoon motion", който се продаде в близо 6 млн. копия по цял свят, стана 5 пъти платинен на Острова и му донесе престижните награди "BRIT" и "MTV".

След като завладя радио и тв ефира със сингъла си "Obsessed", Марая Кери постави финалните щрихи върху новия си албум "Memoirs of an imperfect angel", който очакваме на 28 септември. Дългоочакваният проект на певицата следва мултиплатинения "E=MC" (2008) и "Emancipation of mimi" (2005). Клипът към

"Obsessed" направи истинска сензация. В него Марая играе и женска, и мъжка роля. Видеоето е заснето в Ню Йорк под режисурата на Брет Ратнър.

Любимата рок група на британците - "Куин", също ще изненада своите почитатели, този път с "Absolute greatest", чиято премиера предстои. Според "Britain's official recording body" албумът им "Greatest hits I" е най-продаваният от създаването на тази класация преди 50 години досега. Фреди Меркюри, Брайън Мей, Джон Дийкън и Роджър Тейлър строшиха представите за рок и създадоха мюзикъл на сцената - "We will rock you", който след толкова години продължава да бъде популярен в Лондон, а съвсем скоро общата му све-

Шампионите
"Куин"

товна аудитория прескочи 10 милиона зрители. Хитовата колекция ще излезе на 16 ноември в четири различни CD и LP формата, стандартна и луксозна версия, илюстрирани с някои от най-колоритните снимки и видеоклипове на състава.

"Absolute greatest" припомня силата на музиката на шампионите и колко актуални и талантливи рок и попавтори са четиримата от "Куин". Новата компилация събира 20 от най-великите парчета на групата. Сред тях са "Who wants to live forever", "Bohemian rhapsody", "The show must go on", "Don't stop me now". В лимитираното издание ще има и книга с фотоархив на 52 страници с невиджани или редки кадри, както и текстове с почерците на всички от бандата. "Absolute greatest" ще достави на феновете ударна доза "Куин", за да може заедно да почетем тяхното монументално място в музикалната история, коментират от "Анимато мюзик/EMI", които разпространяват албума на нашия пазар.

Друга оригинална рок група - "Кис", обяви името на първия си албум от 11 години насам. "Sonic boom"

Марая Кери е
готова с
дългоочаквания
"Memoirs of an
imperfect angel"

ще излезе в Европа на 5 октомври от "Roadrunner records", а в България - от "Вирджиния рекърдс". Той е продуциран от самия Пол Стенли в Лос Анджелис и ще съдържа 11 чисто нови Кис химни. Това е може би най-добрият албум, който сме правили от "Destroyer" насам. Звучи като микс между "Rock and roll over и love gun!", казва Джийн Симънс.

Изумителният сингъл на Роби Уилямс "Bodies" излиза на 12 октомври. Той ще предшества премиерата на "Reality killed the video star", която е на 9 ноември. Албумът, който ще е у нас благодарение на "Анимато мюзик/EMI", е продуциран от Тревър Хорн и включва 12 нови парчета. Луксозната версия ще съдържа и DVD с документални кадри и моменти зад сцената. В ексклузивната, която ще бъде достъпна през iTunes, ще има и още едно ново парче - "Arizona".

Нели Фуртадо
представя първия
си изцяло
испаноезичен
проект

ПРЕМИЕРИ

Семейството на „Часовете“ живее в Столичния куклен театър

Актьорите Мира Калинкова, Мими Йорданова, Димитър Тодоров и Христо Димитров са се заели с увлекателната задача да научат децата да познават часовника. Затова, заедно с режисьорката Ивет Лазарова - Торосян, те създават необикновено семейство - семейството на „Часовете“. Авторският спектакъл на Ивет Лазарова - Торосян пренася малките зрители в света на приказни съновидения, където интернационалното семейство преживява приятни емоции, които ще забързат времето и

всичко ще трае миг, а може би и цяла вечност. Музиката на Владимир Джамбазов ще накара по-малките зрители да затанцуват, а съчетанието на пантомимични елементи и сцени, решени с палитри от цветни декори ще развихри детското въображение, заедно с куклите, направени по идеи на Теодора Лазарова и Владимир Славов. Костюмите са дело на Георги Сотиров. Представлението е начало на амбициозната програма „Образователен театър“ на Столичния куклен театър.

„Часовете“
оживяват
на сцената
на кукления
театър

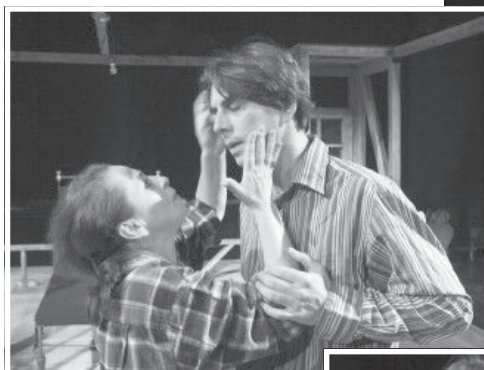

За живите от мъртвата махала

Моите пиеси са за едно и също нещо и то се нарича човек, казва драматургът Петър Анастасов

Пиесата на Петър Анастасов „Живите от мъртвата махала“, поставена от Николай Ламбрев-Михайловски, е първата среща на пловдивските зрители с театъра през този сезон. Винаги е много вълнуващо и интересно, когато един театър открива поредния си сезон с нова българска пиеса, първо, защото за съжаление това не е обичайно, и второ, защото мигът на първата среща на нова пиеса с публиката е раждане на нова вселена. Тази пиеса се роди сама, както се ражда мелодия, разказва Петър Анастасов, който от дълги години прекарва близо половин година в загиваща махала с 14 къщи, като само в четири от тях живеят хора. Именно тези хора са предизвикали размислите на автора за загиващите и обезлюдени места. Моите пиеси са за едно и също нещо и то се нарича човек. Мразя измислените хора и теми, казва Анастасов. И затова цялата история в „Живите от мъртвата махала“ е съчинена, но прилича на живота. А историята е за младо момче, което се завръща в родната си къща след седем години емиграция и срещата с близките става повод за преоценка на миналото и осмислянето на живота тук и сега.

Финалът е освобождаването на героя и излизане от бремето на случило-

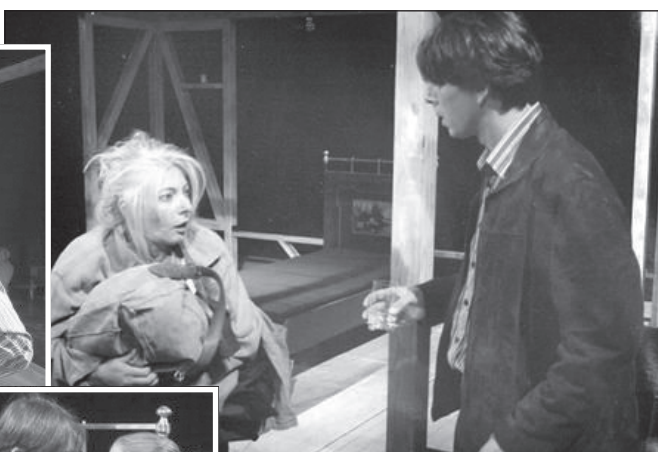
Мария Генчева и Ивайло Христов в сцена от постановката

то се. Човек винаги има шанс, стига да иска да се справи, и да има силен дух. Спектакълът не провокира песимизъм - в него има не само драма, но и много смях, романтична любов между героите. Моята цел е активизиране на самочувствието на българина, отбелязва режисьорът Николай Ламбрев-Михайловски. В спектакъла, с

Лидия Инджова и Ивайло Христов

Лидия Инджова, „Живите от мъртвата махала“ пресъздават истинските и драматични съдби на няколко души от мал-

Виктория Колева е краварката Мика в „Живите от мъртвата махала“ на Николай Ламбрев-Михайловски

който се открива новата камерна сцена на театъра, актьорите Виктория Колева, Ивайло Христов, Стефан Попов, Стоян Сърданов, Алексей Кожухаров, Мария Генчева и

теб. Болката обикновено е толкова силна, че те задушава. Но сега ти искаш да достигнеш до себе си. Да откриеш себе си. И затова поемаш пътя и тръгваш и в мрак дори. С тиха молитва дълбоко в сърцето. Откриеш ли другия, ще откриеш себе си. Да отхвърлиш страха, че си сам. Да срещнеш изгрева. Да тръгнеш. Да отвориш вратата. Да се завърнеш.

Театър 199 първи отваря врати в София

„Облогът на Паскал“ вече се е превърнал в един от театралните хитове на столичната сцена

След като по традиция игра най-дълго от всички столични театри, сега в началото на новия театрален сезон най-малкият театър, също по традиция, първи отваря врати за своите верни почитатели. Началото се поставя със стотното представление на спектакъла на Мариус Куркински „Рибарят и неговата душа“ по Ос-

кар Уайлд. Участват Владимир Карамазов, Радена Вълканова, Ана Пападопулу и Велислав Павлов. А веднага след това идва ред на най-новото представление от репертоарния афиш на театъра - великолепената притча-трилър на Хуан Майорга „Облогът на Паскал“. Това е дело на режисьора Атанас Атанасов,

на сценографа Петя Стойкова, на композитора Петър Радевски и актьорите Дарин Ангелов, Деян Ангелов, Свежен Младенов, Йордан Биков и Константин Иконов.

През този сезон в афиша на театъра са включени 22 заглавия за възрастни и 10 за деца. Сред тях забележителни със своето дълголетие са „Шинел“ по Н. Гогол с участието на Нина Димитрова и Васил Василев - Зуека, чиято премиера бе през 1992 г., моноспектакълът на Андрей Баташов „Секс, наркотици и рокендрол“ от Ерик Богожиян с премиера през 1993 г. и „Монолози за вагината“ от Ева Енслър с премиера през 2000 г.

А първата премиера за този сезон, планирана за самото начало на ноември, е по пиесата на Яна Борисова „Приятно страшно“. Работата по нея е събрала отново творческия екип на най-награждаваното представление през последните два сезона „Малка пиеса за детска стая“ - режисьор отново е Галин Стоев. Той от шест години работи в Белгия и Франция. Сценограф е Юлиан Табаков, който също работи основно в чужбина (Швеция и Литва), а сценичен живот на героите на Яна Борисова ще вдъхнат актьорите Радена Вълканова, Снежина Петрова, Стефан Вълдобрев, Вежен Велчовски и Владимир Пенев. От 1 октомври започват редовните представления за деца. Вече дванадесет години Театър 199 „Валентин Стойчев“ поддържа своя богат и стойностен афиш от детски представления с убеждението, че всеки театър трябва да отглежда своята бъдеща публика.

Страница на СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

Тайнственият живот и тайнствената смърт на един астролог

Ерик Ян Ханусен предсказва съдбата на Хитлер, а отгоре на всичко е и евреин, затова...

ИВАН БЕЛОВСКИ

В края на април 1933 г., когато в Германия се настаняват националсоциалистите, на около двадесетина километра от столицата Берлин, в гориста местност, фермерът Матиас Хумел намира човешки труп. Тялото е заровено в плитък гроб, но проливните дъждове отмиват голяма част от почвата и от ямата се показват голите стъпала на мъртвеца. Комисарят от криминалната полиция Мьолдерс действа светкавично и установява (с помощта на босненеца Джино Измет) самоличността на убития. Трупът е на обвързания с нацистката върхушка астролог, гадател, маг Ерик Ян Ханусен.

Много скоро следствието, образувано по повод смъртта на гадателя, е прекратено по нареждане на министъра на пропагандата и информацията на Третия райх Паул Йозеф Гьобелс.

Един от малкото свидетели разказва подробно как по време на Първата световна война на фронтовата линия между сраженията Ханусен показва на войниците различни трикове и фокуси, като глтане на запалени кибритени клечки например.

Всички го смятат за луд

до един мъчителен ден във Фландрия, когато се оказва, че войниците повече от 36 часа са без капка вода. Изненадващо Ерик Ян Ханусен посочва с върха на обувката си определено място на земята и категорично заявява, че отдолу има вода!

Отначало фронтовците му се изсмиват, но много скоро няколко войника, измъчвани от непосилната жажда, започват да копаят почвата на посоченото място. За тяхно огромно изум-

ление на около тридесетина сантиметра дълбочина пръстта вече е влажна и скоро бликва малко изворче с годна за пиене вода. От този ден нататък никой не посмива да се присмива на гадателя.

Истинската слава на чародея се появява след представянето му в една от музикалните зали на австрийската столица, където пред очите на омаяната публика, ясновидецът демонстрира повече от убедително способността си да открива изчезнали предмети и

дори да разгадава престъпления

Гадателят печели по хиляда марки на вечер плюс част от приходите от продажбата на билети. Парите отиват за модерни дрехи, скъпи бижута, луксозни автомобили и безброй жени. Според съвременниците на ясновидеца за сексуалните му похождения из нощна Виена се носят легенди...

Една вечер в антракта Ханусен сяда до млада жена с разкошна червеникава коса. Изненадата и презрението, които баронеса Правиц излъчва към него не го смущават и той с типичния си арогантен маниер ѝ съобщава, че до четири седмици тя ще стане негова любовница, след което той ще я зареже и ще разбие живота ѝ!

Около два месеца след случката в онзи антракт, на представление в Берлин Ханусен представя на изумената публика своята нова асистентка - красива, макар и малко непохватна и смутена млада жена. Много берлинчани вече знаят историята на някогашната баронеса Правиц, която внезапно зарязва мъжа си и тръгва след загадъчния маг. След още няколко месеца Ерик Ханусен безжало-

стно изоставя младата жена на произвола на съдбата и

наистина съсипва живота ѝ

точно както ѝ предсказва...

По това време в някакъв нощен локал астрологът се запознава с Джино Измет, босненец, разорен бивш военен. Ханусен го взема на работа при себе си, като му дава възможност да стане негов дясна ръка. Задачите на Джино включват слухтене, следене, събиране на информация, ако се наложи - шантаж и манипулация на "силните на деня", които посещават неговия шеф.

Никой не може да отрече свръхестествените способности на Ерик Ян Ханусен, който продължава да ги демонстрира успешно из цяла Германия.

Именно Джино Измет запознава своя шеф с граф Хелдорф - пропаднал аристократ, който в началото на 30-те години оглавявал SA, частната кафява армия на нацистите преди идването им на власт.

Дали благодарение на инстинкти и интелигентността си или на свръхестествената си дарба, Ерик Ханусен

предвижда идването на хитлеристите на власт

и го казва в прав текст първо на граф Хелдорф. Същевременно се поставя на услугите на нацистите, като изтъква пророческите и финансовите си възможности. Доскорошният атрактивен маг навлиза в кръговете на националсоциалистическата върхушка и официално става пророк на Сатаната...

В средата на ноември 1932 г. Ханусен се среща на четири очи с Адолф Хитлер. Смята се, че

Адолф Хитлер

Ясновидецът Ерик Ян Ханусен скрива от нацистите истинското си име Херман Щайншнајдер

Оказва се, че роденият на 2 юни 1889 г. във Виена бъдещ гадател скрива истинското си име Херман Щайншнајдер. Неговият баща е чешки евреин и служител в синагога.

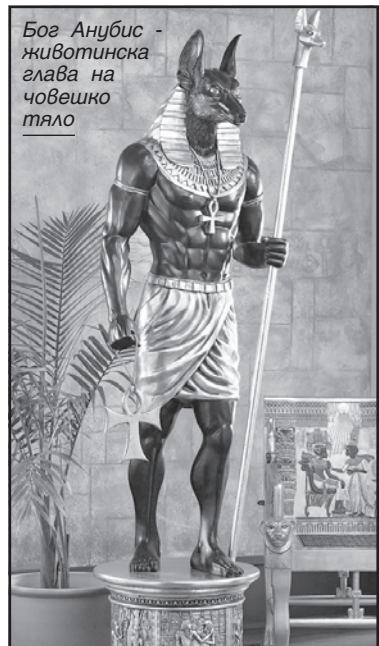
Какъвто и да е воденият от гадателя Ханусен личен живот, до ден днешен се коментира

неговото последно пророчество

Малко преди смъртта си астрологът се запознава с изключително красивата англичанка Грейс Камерън, която не се поддава на чара му. Пророкът предрича на красавицата, че тя ще умре от ръката на съпруга си...

Известно време след това, при скандал с шефа си, босненецът Джино Измет признава, че е влюбен в Грейс. Ерик Ханусен побеснява и му казва, че вижда бъдещето на двамата - неговият довереник ще убие възлюбената си и после ще се застреля. Джино му се присмива, двамата с Грейс сключват граждански брак.

През 1937-а, четири години след смъртта на мага Ханусен, Джино Измет застрелва жена си и единственото им дете, след което се самоубива...

Бог Анупис - животинска глава на човешко тяло

Страна на божества и магьосници

В древността Египет е смятан за страна на изключителни магьосници. Всички египтяни носят със себе си най-различни амулети, притежаващи чудодейна сила.

В религията на древен Египет има богове, датиращи от праисторически времена. Тогава Египет е съставен от царства, всяко от които е със свое божество. През вековете се появяват нови вярвания, но старите се запазват под други форми. Към местните богове, свързани с град или област - Птах, патрон на занаятчиите, "господар" на Мемфис; Хатор, богиня на любовта и радостта, повелителка на Дендера - се прибавят обожестве-

ни слънцето, небето, земята, морето. Слънцето и популярните божества са почитани изключително от простолудиято, очакващо намесата им във всекидневното: Хапи олицетворява прииждащия Нил, Непри е богът на зърното, Бес - безформен и жизнерадостно джудже с щръкнала брадичка, покровителства бременните жени. Първите божества са представяни от животни (кобра, сокол, бик), като някои запазват този свой облик (богът-крокодил Себек). Преди началото на Първата династия (към 3000 г. пр.Хр.) египтяните създават божества по свой образ и подобие - Изис и Озирис. А определени божества запазват животинска глава на човешко тяло: на чакал

за Анупис, на ибис за Тот, на сокол за Хорус, на котка за Бубастис и др.

В началото второстепенно божество на град Тива, Амон, припознаван като Слънцето под името Амон-Ра, станал главно божество на царството в началото на Новата империя (1560-1070 г. пр.Хр.), когато царете на Тива утвърждават властта си.

Той е почитан като Цар на боговете, създател на света. Амон е смятан за баща на фараона, името му се появява при някои фараони като Аменофис ("Амон е доволен") или Тутанкамон. Жреците на Амон придобиват значително влияние и богатства. Те се намесват в делата на държавата - царица Хатшепсут (1520-1484 г. пр.Хр.) дължи на

тях изкачването си на трона.

В ритуалите по призоваване на божествата древните египтяни използват много заклинателни техники и думи на силата. Запазени са стари текстове, в които за богинята Изид се споменава, че е със силен език и произнася слова на силата. Научила ги, според легендата, от Тот - бога на писмеността, Луната и магиите. Той владее всякакви заклинания, а като бог на Луната - и всички ритуали на лунната магия. Изобразяват го като човек с глава на ибис. Магиите на Изид се прилагат само от жени. Тя притежава невероятна сила. Според древните легенди нейните уникални знания и звездна мощ са донесени от боговете на Сириус.

Назад към примитивността

ПЕЙЧО КЪНЕВ

Седя до прозореца и в ръцете ми има разтворена книга. Навън септември се е разфучал и разбързал с онзи, негов си звук - фиууу - и вече го няма. Книгата, която чета, се казва "Разговори с Йосиф Бродски". Разговорите под формата на интервюта се провеждат в апартамента на Бродски през края на осемдесетте и началото на деветдесетте в Ню Йорк. Името на журналиста е Соломон Волков. Сега не смятам да обяснявам кой е Йосиф Бродски. Ти, като интелигентен читател, отрано

Културното равнище на обществото ни не е за описване

чина на тяхното определяне. Мисълта му се лее: "Винаги се получава така, че обществото определя един от поетите за главен, за началник. Особено в авторитарното общество и по силата на идиотския паралелизъм: поет-цар. А поезията е къде-къде повече, отколкото предлага владеещият умове. Когато избира едного, обществото се обрича на определен вариант самодържавие. Тоест от казва се от един демократичен по рода си принцип. И затова няма никакво право сетне да трупам всичко на царя или на първия секретар. То само си е виновно, че чете избирателно. Ако по-добре познавах Вяземски и Баратински, може би току-виж нямаше така да зациклят на Николай II." И тук Брод-

мие. Знаете много добре за какво става въпрос. Нещата, които всички вие виждате всеки един ден, докато се разхождате или шофирате по коя да е улица. Противно-вулгарният език, който се е превърнал в неделима част от българския хабитат. Може да се твърди, че всички велики империи в миналото, далечното и близкото, са завладявали не само посредством мечата си другите държави, а и с езика и собствените си културни ценности. Това е интелектуалната единица, която променя мисленето на общото съзнание. Без значение дали е бил натрапен или свободно избран поради някакви странични обстоятелства. Днес българският език разяжда съзнанието на българите, обръща цялата ни

между си. В сравнение с тяхната вулгарност на изказа, умотворенията на Христо Стоичков например са някаква протоархаична шегичка. Сещам се какъв бисер прочетох преди известно време от кандидат-студентска работа по история. "Първобитният човек е разполагал само с един примитивен инструмент, с който успява да убива животни и да съдира кожата им, да лови риба, да вдига палатки и да дялка камъни като пирамидите и да прави много деца!" Ако това е било казано от някой колос на мисълта, като Фройд например, щеше да ужасно смешно, защото всеки би приел, че Зигмунд явно е бил изпаднал в едно от прочутите си забавни настроения. Но не. Това е написано от български кандидат-студент. Не третокласник или петокласник, а кандидат-студент. Симптомите за

тоталната морална деградация

на младите българи са ужасно много.

Преди известно време на гости ми беше един американски поет и ние естествено се поразходихме из централните улици на София. След няколко часа той ме попита: "Приятелю, защо малките момиченца тук се обличат все едно са... нали се сещаш?" Много добре се сещах, но трябваше да обяснявам много дълго и в мен естествено се надигна чувството на национален срам пред този човек, затова процедих само едно: "Ами..." и вдигнах рамене неангажирано. Не усещате ли къде е гнилото? Примерите за това са толкова много и те са навсякъде около нас. Братът и червендалест шофьор на такси

псува най-хамалски две малки момиченца, които отиват на училище, защото, видите ли, как може те да пресичат уличното платно по пешеходната пътека, когато той бърза. Шофьори на автобуси обиждат просташки възрастни жени, които имат проблеми с изкачването на стъпалата на машината. Цигани по улиците се пердашат един друг по някакви си техни, цигански, причини. Интернет и кабелните телевизии позволяват на децата 24-часов свободен пропуск към порнографски материали. Неделя, парковете са пълни освен с кучета и собствениците им, и с тийнейджъри, които надигат двулитрови бутилки с бира в 9 сутринта, а около тях, из въздуха се носи сладко-стипчивият дъх на марихуана, примесен с уханията на мизерията наоколо. Вечер скъпите заведения са пълни с "новобогаташи" и футболисти, докато около тях звучи ориенталска помийна музика, втръбват се огромни количества кокаин, а от порите им се изливат безкрайни струи пот, примесена с новокан и чалга.

В училищата петокласници псуват учителите

и от време на време донасят в час пистолета на тати, ей така, за уважение и респект. След това, като се приберат вкъщи, ситуацията не е много по-различна. Малкият слуша как тати псува първо мама, после телевизора, после пак мама, себе си и накрая и него. Това изброяване може да бъде продължено от всеки един от вас със стотици подобни примери. Но за мен ролята на хирурга е била винаги много по-важна от тази на диагностика. Вече не е достатъчно да посочим какви са проблемите, защото те са толкова мно-

го, а и всеки здравомислещ човек може да го направи. Трябва да кажем какви биха били възможните методи или начини за справянето с тях.

Винаги съм вярвал, че всички тези първични белези за културната ситуация на обществото ни ще започнат да се променят с малките неща. Да, точно така! Към всяка голяма промяна се тръгва с малки крачки, миниатюрни, ако щете. Първият фас, който хвърлите не на улицата, а в кошчето за боклук, нищо че е препълнено, напук на всичката друга мръсотия по тротоара. Усмивката, която ще дадете сутринта на шофьора на автобуса или на таксито, без значение, че и двамата ви гледат, все едно сте убиец. Покупката на билет за вас и за любимия ви човек за съботно театрално, оперно или оперетно представление. Нека от ново се върнем към

изгубената си висока нравствена култура

Тези неща имат значение. Нека отново се замислим струва ли си да продължаваме да живеем така, по този начин и ако да, до какво би довело подобно съществуване.

Междувременно аз ще започна тази промяна от себе си, както може да направи всеки един от нас. В неделя ще изляза и ще се поразходя в парка. Ще седна на някоя пейка, с чаша портокалов сок в едната ръка и в другата със стиховете на У. Х. Оуън. Надявам се да успея да предам позитивните вълни на някого друг. Както казва големият Артър Конан Дойл: "Ако успея моят труд за час момчето полумъж да увлече, да увлече мъжа полумомче, целта си скромна съм постигнал аз."

Културата се препитава на улицата...

закърмен с руска литература, би трябвало да знаеш това име. Искам да призная, че никога преди това не бях чел неговите интервюта или част от прозата му като например прословутия му сборник с есета "Помалко от едно" или "За страданието и причините" и, така да се каже, нямах никаква представа за разказваческия талант на поета, който се оказва напълно сравним с гениалната му поетическа мисъл. Йосиф Бродски се оказва плашещо интелигентен. Събеседникът му Волков се опитва да не остава от мисълта на поета, но срещу толкова ерудиран събеседник той просто няма никакъв шанс.

Тогава прочитам нещо, което ме залепа за стола

Бродски говори за руските поети, за главните и "второстепенните" и на-

ски завършва с това: "За равнодушието си към културата обществото се разплаща най-напред с гражданските си свободи. Стесняването на културния кръгозор е майка на стесняването на политическия кръгозор. Нищо не проправя така пътя на тиранията, както културната самокастрация. Когато после почват да секат глави, то е даже логично."

Поетът го закова

Не би могло да се каже по-просто и толкова вярно. И макар че той говори за нещо съвсем друго, като разбирането на поетите от обществото и тяхната важна роля в същото това общество, думите му улучват в десетката съвременната българска действителност. Говоря за културното равнище на сегашното ни общество. Говоря за всички тези неща, които ви отблъскват и гнусят в нашето съвре-

държава наопаки. Говоря за чуждиците, англиците и всички далечни на славянската ни реч думи, които, разбира се, могат да се използват, но не и във всяко едно изречение, и то по няколко пъти.

Тогава се получава някаква грозно-гротескна амалгама

Също така говоря за лелеяното приобщаване към Европейския съюз и толкова желаната Америка. Днес българските деца в училищата се псуват едно друго на английски, мислят на английски, живеят на английски и в крайна сметка емигрират. (Но това е тема, която ще засегна някой друг път.) А какво ще кажете за нивото на интелигентност на нашите деца? Всеки от нас вижда всекидневно българските младежи и дочува какво говорят по-

... чалгата се качи на сцената

Недоучените висшисти

Образователните степени у нас продължават да нямат ясен облик и ясен смисъл

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Системата ни за израстване в науката била синодална - това каза неотдавна по време на форум за ефективността на науката един български докторант. И настоятелно поиска да се даде възможност на студентите да постъпват в докторантура направо след завършване на бакалавърска степен.

По принцип никъде по света не можеш да станеш доктор от бакалавър. Но хората са го измислили рационално - когато си магистър и те приемат за докторант, обучението преди писането на дисертация продължава обикновено 2 до 4 години, а ако си бакалавър, учиш 3 до 5 години, които включват първо магистърската, после докторантската подготовка, и тогава започваш да пишеш научния си труд. У нас според действащите закони човек може да стане докторант само след получена диплома за магистър. Проблем съществува, когато си бакалавър в една специалност, а магистър - в друга, но искаш да продължиш докторантура в бакалавърската си специалност. Всъщност нещата се решават елементарно - с дописването да речем на пет реда текст в закон, които да въведат споменатата международна практика.

Едва ли обаче студентите, които настояват за докторантура след бакалавър, имат предвид точно това. Във всеки случай младежът, неводолстващ от "синодалността", замлъкна смутено при споменаването на възможността докторантурата му да продължи 8 години след завършването на бакалавърска степен. Изглежда многото приказване за "тежката система на научните степени и звания" у нас внуши на младите хора, че трябва да се става доктор и едва ли не професор направо от студентската скамейка

лесно, бързо и без много труд

В същата посока работят "разхлабването" на приема и на дипломирането във висшите училища и това, че да завършиш магистратура стана

повече от елементарно (получаването дори на две-три магистърски дипломи "за нула време" е вече честа практика).

Образователните степени бакалавър и магистър бяха въведени у нас преди 14 години, когато в повечето от останалите държави в Европа едва започваха да говорят за тях. Цели четири години по-късно в ЕС бе приета Болонската декларация, която постави изискването за двустепенно висше образование. Естествено двете степени, за които нямашме никакъв опит, се оказаха у нас налични формално и се възприеха повече като срок на обучение - 4 години за бакалавър и 5 години за магистър. Днес вече всички държави в ЕС са въвели двете степени с цялата същностна разлика между тях, която е предвидена в замисъла им. Масовите дипломи в Европейския съюз са бакалавърските и далеч не всички студенти продължават в по-тясно специализираните магистърски програми. Докато у нас бакалавърът и сега се възприема като недоучен висшист, а на пазара на труда

между двете дипломи рядко се прави разлика

(впрочем, назначаването на работа в България е особена тема, в един интернет форум видях дори младежи да се хвалят, че ги взели на прекрасна работа без проблем с дипломи от фирма в Ямбол, която напълно незаконно се представяше за Киевски славистичен вуз). Магистърските курсове пък и сега служат главно за попълване на хорариумите на преподавателите и напоследък все повече се задръстват от екзотични "специалности", чиято единствена цел е вузовете някак да си набавят студенти, пък било то и с цената на циркаджилъци. Като добавим и това, че на коледжите бе разрешено да обучават бакалаври за три години, миксът на степени-те стана пълен.

Ако не си кривим душата, трябва да признаем, че целта на всичките упражнения със

Добре че самите студенти умеят да се смеят над себе си

степените е по-скоро задоволяване на интересите на самите висши училища и на техните преподаватели, а не повишаване на качеството на обучението и стремеж за конкурентоспособност в европейското образователно пространство. (Факт е, че в рейтинга на водещите 500 университета в Европа продължава да присъства единствено Софийският университет.)

Бурните

нескончаеми битки около научните степени

също са подчинени на институционалните интереси на вузовете. Но докторантурата, макар да се води и образователна степен, навлиза в много по-високото равнище на научната дейност. И е тотален мит, че в западните страни се става лесно доктор - напротив, ако въведем у нас коя да е система на докторантурите от западна страна, тук ще се надигне писък и вайкане до небето. Но неслучайно и у нас по закон право да обучават докторанти имат не всички висши училища, а само тези, които са получили при акредитацията си оценка "много добър". Оттук би трябвало да се подразбира, че такава оценка може да получи само вуз, в който се прави и наука. Ала от официалния списък в MOMH на акредитираните вузове виждаме, че тази най-висока оценка е дадена на 34 от 51 висши училища у нас! А в международните данни за признатата в света научна продукция може да се види, че едва 5 български университета имат прилична научна продукция и още 5-6 все пак може да се приемат за изкушени в науката. Толкова. Темата за това как Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) дава оценките, по-добре тук да не начеваме.

От данните на европейската статистическа служба Eurostat можем да извлечем информация, която би учудила мнозина - по брой на лицата с докторска степен сред хората на възраст 25-64 г. България съвсем не стои зле. Оказва се, че по този показател

изпреварваме поне 10-ина страни

сред които са Полша, Унгария, Австрия, Чехия. Според НСИ обаче в последните три години имаме спад на младите хора, постъпили за обучение в докторантура. Колкото до това какво се случва в процеса между постъпването, завършването на обучението и писането на дисертация - това е тера инкогнита, известна евентуално само на работещите във всеки конкретен вуз. Крайният резултат е по-ясен - той личи от дипло-

мите, утвърдени от ВАК. И показва, че у нас в срок защитава дисертацията си само един от 10 докторанти!

Обект на анекдоти у нас са прословутите вечни студенти, но е очевидно, че имаме и вечни докторанти. Тази тема обаче по-слабо занимава онези, които непрекъснато лансират идеи за децентрализиране на системата за присъждане на научни степени и звания. Науката в света вече се превърна в едно цяло и всеки учен се оценява според мястото му в световните изследвания, а тук искат

всяко вузче да щампова научни титли

по усмотрението на местния литературен кръжец. За званията е донякъде разбираемо, понеже те всъщност са длъжности и има някаква логика вузовете да искат сами да "произвеждат" своите професори и доценти. Тази логика обаче важи за нормалните страни, в които е напълно неразбираемо явление висши училища без преподаватели на щат, които съществуват благодарение на приходящи от други вузове преподаватели. Болната тема на родното ни висше образование.

Досадно е това, че споровете по темата започват от нулата при всеки нов екип на про-светното и научно министерство. И всеки път поборниците за децентрализация лансират тезата, че нямало разбирателство в самата научна гилдия. А научната гилдия вече няколко пъти се произнася ясно на общи форуми и с нарочни решения за запазване на централизираната система за присъждане на научните степени. Но всеки път малцинството, което е за "журита на място", вдига огромен шум, за да изглежда равнопоставено с мнението на гилдията. А иначе елементарната професионална логика изисква да се чува думата преди всичко на тези преподаватели и учени, които са защитили научно име сред световната изследователска общност.

Новият зам.-министър в MOMH доц. Сергей Игнатов, доскоро ректор на НБУ (оценка "добър" от акредитацията) е страстен защитник на "разкрепостяването на системата". Той обаче сам си противоречи, понеже в същото време категорично заявява, че трябва най-сетне да се прекрати съществуването на висши училища от пътуващи преподаватели. Работата е там, че при евентуално премахване на ВАК още в първия месец всяко от измислените вузчета ще си произведе колкото си иска професори и доценти, достатъчни да го легитимират пред НАОА и публикуващи научни статии само в

местния стенвестник. Да не говорим, че веднага ще се пръкнат още поне 10-ина нови частни висши училища (три дори вече имат одобрени от агенцията проекти за откриване при очевадна липса на свои преподаватели).

Наивно би било да се ослабне на вярата, че

куфарните вузове ще имат чувство за отговорност

след като всеки ден изобилства с примери за обратното. В мъчителната битка за набиране на студенти при намаляващи кандидати последният пример бе коледжът в Добрич, който си самообяви статут на специализирано висше училище и се похвали, че ще приема магистри (по закон има право да обучава само бакалаври). Факт е, че дипломите на нашите докторанти, защитили дисертация в България, засега се признават и се ценят по света и не е без значение, че качеството им се гарантира от държавата. Докато дипломите на бакалаври и магистри от много от нашите вузове вече изглеждат доста мъгляво в очите на света.

Не може да се говори за каквато и да било децентрализация в присъждането на докторски степени, пък и на научни звания, докато преди това не се сложи ред в мрежата от висши училища. Обратното ще означава бетониране на слободията и псевдообразование. Защо, ако човек работи в частна фирма, няма как да работи паралелно в конкурентната фирма, а ако работи в държавния вуз, може да се разхожда на частно на още пет места? И хазната да му плаща заплата в това време. Кой уважаващ себе си университет в коя държава позволява една трета от вузовете в страната да съществуват, благодарение на неговите преподаватели, какъвто е случаят със СУ у нас? (Не говорим, разбира се, за изнасянето на няколко поканени лекции, което се практикува в цял свят).

Обнадеждаващо е, че зам.-министър Игнатов вече няколко пъти заявява, че не трябва да се разрешава на един преподавател да се числи на два и повече щата. Трябва да се затвори пазарът за пътуващи преподаватели - човек трябва да работи в един научен институт или в едно висше училище, бе катеторичен той в изказването си на споменатия в началото форум. Е, когато това стане, тогава можем да обсъждаме темата как да се защитават дисертации и как да се присъждат научните степени. А дотогава е по-смислено да анализираме защо едва всеки десети докторант в България защитава дисертацията си в срок.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“
В 48 СТРАНИЦИ ЧЕТЕТЕ:

Из архивите на ДС и пожълтелите вестници. Любовният живот на Симеон Саксбургготски - царят в изгнание дава обява за женитба във вестник, хлътва по шведска принцеса, а с доня Маргарита го свързва обща съдба

Сватба по време на криза. Как омъжиха завърналата се от Испания Сесил за калпака и гегата на Тотю Палагунца от Търсигъзите в Габровския балкан, докато хората на бат Бойко го проверяваха за корупция

Дискусия: „За“ или „против“ „остарелия Вазов“?

Децата ни, прекрасните. Три простички неща за българското школо

Досиетата „Х“. Армията на „родените с ризи“

Готварски тефтер. Пълнени зеленчуци

Глуха линия

Какво спира въвеждането на уредбите за автоматично гласово известяване на спирките в столичния градски транспорт?

КАЛИНА ЙОТОВА

В град София, европейска столица, по едни съвсем необикновени улици, в едни съвсем необикновени трамваи, тролеи и автобуси се придвижват най-обикновени пътници. Пътуването с градския транспорт може да бъде истинско предизвикателство - нещо порядъчно трудно, но интересно и мобилизиращо. Не е много сигурно дали колата ще се появи в уреченото от разписанието или електронния индикатор време, дали наистина ще може да разрежеш с нож лепкавия от миризми безкислороден летен въздух, или ще се убедим в полезното действие на криотерапията през зимата. Дали ще качиш на един дъх стръмните стълби и после ще слушаш в унес музикалните предпочитания на водача, или ще потропваш нервно, заклещен на поредния светофар, проклиналики задръстването - най-омразния от всички богове на трафика.

Но това, разбира се, не е истина. На света има толкова много мръсни, стари и изпонадраскани тролеи, автобуси и трамваи, та не трябва ни най-малко да се съмняваме: това са най-обикновени коли на градския транспорт.

Райна Маджарова е на двадесет и две години и стои с по-голямо желание на лекциите в Университета за национално и световно стопанство, отколкото в бльсканицата по линия 280, особено когато успее да се класира за автобуса. Значи и тя е досущ като обикновените пътници. Освен ако пак някой тактичен човек не реши да я поощри с реплика от сорта на: "Ей, малката, къде с този помияр, то за нас няма място, тя с куче тръгнала". Всъщност незрящата Райна и нейното куче-водач Грима са заедно отблизо 1,5 година. Младото момиче цени самостоятелността, която е получило благодарение на четириногия си помощник, но не може да се изкаже толкова вълнуващо за достъпа до градска среда в родния си град. В случая не става въпрос за ругатните на нетолерантни пътници. История-

та касае приключение по маршрута на автобусна линия в София. Като всички незрящи хора и Райна се ориентира чрез броене на спирките, както и дупките, и завоите по пътя. Веднъж един по-разсеян шофьор пропуснал да спре на някоя от спирките и това объркване едва не изгубило Райна и Грима по пътя към дома им.

По съвсем различен начин щяха да се стекат обстоятелствата, ако в автобуса имаше уредба за автоматично гласово известяване на спирките, каквато функционира в новите моториси на трамвай номер пет и метрото, например. Райна е правила писмено запитване до Столична община за въвеждането на подобна звукова сигнализация. Оттам й отговарят, че старите коли по мрежата на масовия градски транспорт нямат техническа възможност за внедряване на оборудването. Все пак от сайта на Центъра за градска мобилност научаваме за такава практика в 150-а автобусна линия от квартал Обеля до Централна гара. Девет коли са оборудвани с уредба LE модел: LAD-4600R, благодарение на която чрез допълнителни хардуерни и софтуерни средств-

водител на направление "Експлоатация" към Центъра за градска мобилност - обаче посочи, че това е възможно само в по-новите и някои от реновираните транспортни средства, към които спадат и колите на "Юнион-Ивкони". Цената на апаратурата сама по себе си не е непосилна, но цифрата набъбва чувствително, ако говорим за окабеляване и инсталиране на модулите в над 1000 коли в градския транспорт, допълни инж. Деспотов.

Къде обаче остават онези транспортни средства, в които софиянци ясно помнят, че преди години е имало гласово известяване на спирките? Оказва се,

дателят на Съюза на слепите Васил Долапчиев. Той както и всички интервюирани в материала се съгласяват, че процедурата е много тромава. Единодушни са и по въпроса, че от подобна услуга, която е нещо съвсем естествено в повечето европейски градове, ще се възползват не само незрящите, но и гостите на града, разсеяните или хора, които не са запознати с маршрута на дадена линия.

Такова полезно действие вече показаха първите говорещи електронни табла, които съобщават кога ще дойде превозното средство. Те са монтирани на трамвайните спирки на площад "Славейков" и Халите за улеснение на слабовиждащи и незрящи граждани, но са полезни и за възрастните хора, които "недовиждат". Добрата новина е, че предстои да бъдат пуснати още четири такива табла на места, предложени от Съюза на слепите-регионален център София.

"Подобряването на градската среда помага не само на незрящите, но и майките с колички, възрастните хора, инвалидите", подчертава Васил Долапчиев. Според статистика на Брюксел осигуряването на достъпна градска среда води до интересни ефекти и сериозни икономии заради по-малкото коли по маршрутите, по-малкото вредни емисии и т.н. По отношение на екологичността среда Варна е град номер 1 в страната, посочва Долапчиев и без колебание го нарича "социален оазис". Той смята, че в София има чувствителна чуваемост по този въпрос, но все още сме много далеч.

"Голяма част от общините отделят средства, но липсва обществена нагласа (...) Все пак в Столична община набират скорост. Бавно и постепенно ще се стигне до разумен оптимум", смята Долапчиев.

Дотогава, изглежда оставаме в глуха линия!

Други текстове от същия автор може да прочетете в блога на ДУМА www.duma.bg

Райна Маджарова и Грима са заедно от почти година и половина

Първите говорещи електронни табла са монтирани на трамвайните спирки на площад "Славейков" и Халите

ва (подходящо модифициране на пулта на водача, генериране на софтуер за подходяща обработка на информацията от GPS-системата в гласова среда; дикторски запис на наименованията на спирките) става възможно известяването на текущата и следваща спирка.

Линията 150 е избрана за експериментален проект, а концесионерът "Юнион-Ивкони", който я обслужва, печели доверието като дългогодишен партньор на общината. Според господина Георги Ангелов, от фирмата превозвач, високоговорителите и окабеляването в колите позволяват въвеждането на гласовото известяване във всеки един автобус, стига да се добави и специален модул към GPS* апаратурата. Инженер Антон Деспотов - ръко-

че уредбите са откъртени от недобросъвестни граждани или амортизирани. По думите на инж. Деспотов за ремонтването им отговарят предприятията, които извършват превоза на пътници - в случая "Столичен автотранспорт ЕАД" и "Столичен електротранспорт ЕАД". Предвид процесите на раздържавяване, които са характерни за транспортната дейност, в близко бъдеще се предвижда подобни мерки за навременна информация за движението да залегнат като задължителни условия в конкурсните за отдаване на концесия.

"Част от проблема е чисто технически. От друга страна това отнема време и финансови ресурси, но в много от случаите опира до култура, виждане за проблема и начин на мислене", посочва предсе-

ТОЧКАТА НАД И-ТО

По-добре рошави мисли от вчесани

ИВО АТАНАСОВ

„Миналата събота отбелязах, че месец преди конгреса дискусиата в БСП не е започнала или, доколкото я има, се плъзга по емоциите, вместо да се порови във фактите. И че избягваме да анализираме споделеното, но не забравяме да замерим с етикети автора му. Само минутки след появата на текста в интернет във форума на ДУМА цъфна отзив, сякаш специално поръчан да илюстрира тезата ми. В него се посочваше какво рошаво момче съм бил и как БСП ме е шлифовала и отгледала в парламента, пък сега съм толкова дребнав и злобичък. Аз бях показал с числа, че при сегашното партийно ръководство имаме най-слабата победа и най-силната загуба за целия преход, а читателското мнение се занимаваше с... аларбоса ми.

Трудно е да се преброи колко пъти съм изразявал признателността си към партията и по-точно към редовите й членове, които не само години наред са ме подкрепяли, но го правят и сега. Благодарение на тях през 1991 г. стана възможно Кюстендил да наложи рошавото момче за водач на листата. Тогава и в следващите няколко години имаше демокрация в партията, нейните членове се съобразяваха с избирателите, а не с началството. Сега това няма как да се случи. Дори и когато сам отстъпиш позициите си, както го сторих преди две години, няма никакви гаранции, че ще ги вземе точният човек, който да постигне поне част от успехите, с които си се отблагодарил на партията. Сигурно е по-скоро, че ще стане точно обратното.

Тъкмо затова не е чудно, че опитите за анализ, базирани върху обективни показатели, се шамаросват с упреци и се подменят със заклинания. Внушава се, че авторите им са все мераклии да стоят на завет в парламента, а някои дори поглеждали към председателския пост. Квалификациите се подхвърлят от хора, които при толкова загуби една оставка не подадоха, а пазят столовете си като Панагюрското съкровище. Докато са така вкопчани в позициите си, най-малкото не е добър тон да укоряват другите в кариеризъм.

Подобно отношение към правото да изразяваш мнение не е чуждо и на най-отговорния в партията. Наскоро в интервю лидерът подреди онези, които му опонират, в няколко групи. Първите през целия мандат градили популярност на гръба на БСП. Други пръста не си мръднали за кампанията в очакване на избран провал и реванш. Трети се чувствали обидени и сега си казвали премълчаното. Имало и принципи разминавания за политиката на партията.

Както забелязваме, липсва група, която хем да е критична, хем да е читава. Двете качества сякаш са несъвместими. Ето защо държа председателят да каже в коя категория ме поставя. След като знае, че съм работил като за световно за всички избори, че не съм си формирал авторитета за сметка на БСП, че не съм мълчал, а съм казвал нещата едно към едно - и лично на него, и на пленумите, докато имаше смисъл да се говори на тях, че винаги съм гледал да се натоваря с отговорността, дори и когато не съм пряко виновен, както беше при оттеглянето ми от партийните позиции след местните избори. Че съм излязъл от политиката и нямам амбиции нито за постове, нито за топли местенца.

Като мен са мнозина. Като кажем нещо, което не се харесва на председателя, това не означава, че сме против партията. Не сме и срещу него. От нашата камбана фактите могат да се погледнат с оная безкористност, способна да направи достатъчно разумна преценката за това, което трябва да се предприеме. Изводите ни може да са рошави, но са точни, защото са освободени от личния интерес.

Ето, не опонирам на онези, които смятат, че управлението ни е било успешно - то наистина е белязано с много плюсове. Не влизам и в спора дали Станишев е провален като лидер или не. Уви, това вече не е важно. Големият въпрос е, че доверието към нас го няма. Издишало е, стопило се е, под санитарния минимум е паднало. Може всичко друго да ни е шест, нямаме ли доверие, няма да имаме и успехи. Някои се надяват, че докато сме в опозиция, ще го напомним. Ако погледнем назад обаче, ще видим, че който веднъж си е отишъл от премиерския пост, не е успял да си възвърне одобрението на обществото. Без значение дали е Филип Димитров или Жан Виденов, Иван Костов или Симеон Сакскобургготски. Кое е онова, което ще позволи Станишев да бъде първото изключение? Ако някой има аргументи в тази посока, нека ги сподели и ще гласувам с две ръце за нашия лидер. Но ако не успее да го стори, нека не анатемосваме рошавите мисли. Те може да са дразнещи, но са полезни, за разлика от вчесаните.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Жените пазят тайна най-много 47 часа

Близко половината дами са склонни да разнасят клюки, просто за да им олекне

Анкетата с 3000 представителки на нежния пол на възраст между 18 и 65 години показва, че 40% от тях просто не могат да не разпространят някоя новина, независимо колко е лична и поверителна. Оказало се, че след 1-2 чаши вино повече от половината дами са готови да разкрият тайна, която наскоро са научили. Британско изследване показва, че жените могат да пазят тайна максимум 47 часа и 15 минути, съобщи в „Дейли мейл“ и в „Дейли телеграф“. Дамите я споделят най-напред с гаджето, съпруга, най-близките си приятелки и майка си.

Изследването е било поръчано от директора на компанията „Чилийски вина“ Майкъл Кокс, който обобщил:

„Официалният извод е, че жените не могат да пазят тайна.“ Целта на проучването всъщност била да се уста-

нови броят на тайните, които се доверяват. Резултатите от анкетата показали, че една жена научава по три клюки

седмично и ги съобщава най-малко на един човек. Около 30% „имат подтик отвътре“ да разкрият чужда тайна, а близо половината дами са склонни да разнасят клюки, „просто за да им олекне“.

Две трети от жените признават, че после усещат вина. Около 75% от дамите твърдят, че могат да опазят нечия тайна, а 83 на сто отсичат, че може да им се има 100% доверие. Близо 27 на сто от дамите споделят, че на следващия ден не помнят тайната, която са чули. За 40% от жените съпругът им е най-големият довереник.

Сред най-ревниво пазените тайни на жените са въпросите, свързани с личния им живот, истинската цена на покупките и другите им разходи.

Двама гинеколози са в стриптийз бар. Единият мърмори:
- Скука...
Другият:
- Вярно, дай по-добре да ходим на работа...

19. 09. 2009

ДОЧО БОДЖАКОВ, кинорежисьор

ИВАН ЛЕЧЕВ, музикант

ПЕТЪР ДИКОВ, главен архитект на София

СТЕФАН ДЕДЕВ, генушам

20. 09. 2009

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ, вицепрезидент на КНСБ

ПЕТЪР ПЕТРОВ, актьор

СНЕЖАНА БОТВШАРОВА, съдия в Европейския съд за правата на човека

Елена Йончева бе задържана за просия

СНИМКА НОВА ТВ

Известната журналистка тази седмица бе новото лице на рубриката „Звезден репортер“ в Нова ТВ и подготвяше материал, посветен на хората, които изкарват парите си на улицата. Елена Йончева реши лично да се впусне в ролята на просякиня. Купи си „екипировка“ от магазин за втора употреба и зае бойна позиция сред автомобилите на кръстовище в центъра на столицата. След появата на полицаи, които не разпознаха журналистката под прикритие, Елена Йончева бе задържана. Ситуацията едва се размина с акт за просия.

Самата Елена Йончева, просейки, събра сумата от 7,96 лв. и 12 цента. И всичко това - само за 15 минути.

Парите намаляват физическата болка : Видео на Деси Тенекеджиева е на 8-о място в класацията на MTV

Както показват редица проучвания, публикувани в „Psychological Science“, парите могат да снижават физическата болка и да свеждат до нула необходимостта от популярност в обществото. Бяха направени 6 изследвания, които разглеждат връзките между материалното състояние, физическата болка и социалната изолация. Отхвърлянето и физическата болка повишават желанието на хората да спечелят повече пари, за да компенсират недостига на положителни емоции. „Очевидно, парите могат да заменят при-

знанието на обществото, защото предлагат възможност да получим различни блага, предлагани от това общество. Освен това проведените изследвания показват, че реакцията на физическата болка и социалния стрес имат един и същ механизъм“, заявява представител на екипа от учени, провели изследването. „Това показва как придобитата символична ценност на парите, която вероятно се асоциира с власт и контрол, може да влияе както на емоционалната, така и на физическата болка“, са изводите на специалистите.

Талантливата актриса и певица Деси Тенекеджиева проби в MTV с видеото, на което е и режисьор - „Нощта, в която... (I wonder)“ feat. Мага. Деси работи върху проекта близо година, съобщи от „Монте мюзик“. За пореден път тя

се довери на композитора Веселин Веселинов-Еко, а текстът е написан от самата певица и е на български и английски. Видеоето към „Нощта, в която...“ представлява миникинопродукция, в която Деси влиза в ролята на бул-

ката-беглец. Стилният и предизвикателен клип влиза в World Chart Express на 8-о място и ще бъде излъчен премиерно днес от 10 ч. и с повторения в неделя от 20 ч., както и следващия петък от 18 ч.

В момента певицата продължава записите в „Trinity Studio“ по дебютния си албум с работно заглавие „Chillout Project“. На многобройните си участия в едни от най-престижните клубове по Черноморието Деси представи новите аранжimenti и парчета, които ще влязат в тавата. Проектът се очаква да бъде готов до края на годината.

Лили Иванова подготвя нова песен „Ако спра да обичам“

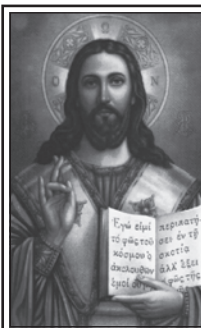
Мегазвездата на българската музика Лили Иванова приятно изненада с пристигането си гостите на официалното откриване на столичното заведение „Буда бар Приве“. Примата се присъедини към благотворителната инициатива на събитието - набирането на средства в полза на семействата на загиналите в Охридското езеро наши съграждани от с. Антон. Лили Иванова се забавлява в компанията на Мартин Карбовски и не пропусна да поздрави присъстващите, издавайки, че подгот-

вя нова песен със заглавие „Ако спра да обичам“. Ники Кънчев бе водещ на търга, на който се разигра бутилка „Moet&Chandon Mathusalem“, на която, по идея на собственика на заведението г-н Петър Лашов, положили подпис със златен маркер част от най-уважаваните българи. Търгът бе спечелен от собствениците на хотел „Флоримонт“, които я получиха в ожесточено наддаване срещу 5000 лв., а „Тринити софт“ дариха за каузата безвъзмездно 2000 лв.

СНИМКА НАДЕЖДА КОРЧЕВА

Ники Кънчев целуна ръка на примата на българската естрада

Църковен календар

19

Св. мчци. Трофим, Саватий и Доримедонт

20

+ Неделя след Въздвижение. Св. вмчк. Евстатий и дружината му

София Лорен иска Нобелова награда

Известната италианска актриса София Лорен на въпроса на журналисти „Какво признание би искала да получи?“ отговори: „Бих искала да получа Нобелова награда“. Прочутата кинодива даде пресконференция по повод нейния 75-и рожден ден, който ще отпразнува в неделя, на 20 септември. На питането „Коя е истинската София Лорен?“ тя отговори: „Ако разберете, кажете ми, защото това и на мен не ми е ясно“. Звездата също така подчерта, че избягва тържествата за рождени дни, особено за своя.

ЦСКА изпусна Фулъм

Виляреал бие с 1:0 Левски в Лига Европа

ЦСКА завърши 1:1 като домакин на Фулъм в среща от група "Е" на Лига Европа. Гол при дебюта си за "червените" вкара бразилският нападател Мишел Платини, но англичаните се добраха до равенството след грешка на вратаря Иван Караджов. В същото време Левски загуби с 0:1 като гост на Виляреал в група "G". Единственото попадение на ст. "Ел Мадригал" отбеляза Нилмар в 72-ата мин.

Двубоят на Националния стадион "Васил Левски" беше равеностен, въпреки че в състава на Фулъм отсъстваха голяма част от титулярите. Гостите играха предимно в защита и разчитаха на контраатаки. През първото полувреме чистите положения липсваха и логично не беше вкаран гол. 10 мин след почивката Любослав Пенев пусна Платини на мястото на Иван Стоянов и в 62-ата мин бразилецът се разписа от воле след асистенция на другата резерва - Маркинъос. Само 3 мин по-късно Диоманси Камара получи балонен извеждащ пас, Иван Караджов излезе неразчетено, но беше надбяган от нападателя, който вкара на празна врата за 1:1. При атака за гола имаше играч на ЦСКА, който лежеше на терена, но гостите така и не изкараха топката в тъч. В 77-ата мин Йордан Тодоров беше намерен от Маркинъос в пеналта, но ударът му от 10 м беше спасен акроба-

Ерик Невланд (вляво) се опитва да избие топката от краката на Кирил Котев при равенството 1:1 между ЦСКА и Фулъм в София

жов излезе неразчетено, но беше надбяган от нападателя, който вкара на празна врата за 1:1. При атака за гола имаше играч на ЦСКА, който лежеше на терена, но гостите така и не изкараха топката в тъч. В 77-ата мин Йордан Тодоров беше намерен от Маркинъос в пеналта, но ударът му от 10 м беше спасен акроба-

тично от Дейвид Стокдейл.

"Бяхме по-добрият отбор. Започваме с една точка, а можеше да са три. Благодаря на момчетата и на публиката. Стана хубав спектакъл", заяви старши треньорът на "армейските" Любослав Пенев и допълни, че не обвинява Караджов за равенството. "Факт е, че при изравнителния гол,

когато имаше паднал човек на терена, съперникът ни не спря играта. Англичаните отбори се славят с феърплей и коректност, но в този случай не го направиха", каза още той.

На ст. "Ел Мадригал" Виляреал наложи сериозен натиск над Левски в първите минути на мача, но пропуски направиха Робер Пирес, Кани и

Жонатан Перейра. Постепенно "сините" изравниха играта и в самия край на полувремето Лъчезар Балтанов получи шанс да са разпише, но ударът му беше париран от бранител. След почивката Веселин Минев изби от голлинията шут на Перейра, който впоследствие беше заменен от Джузепе Роси. В 72-ата мин италианецът проби на скорост отляво и подаде към Нилмар, който вкара за 1:0. До края "жълтата подводница" можеше да постигне и по-убедителен резултат, но мерникът на Роси му изневери.

"Доволен съм от отбора, защото показаме характер. Балтанов и Генов ми направиха много добро впечатление. Ще играем на 100% в оставащите мачове в Лига Европа и България. Срещу ЦСКА е най-важният ни мач, но футболистите трябва да разберат коя фланелка носят на гърба си", коментира наставникът на Левски Ратко Достанич.

На 1 октомври "червените" гостуват на Рома в Рим, а "сините" посрещат Лацио в София.

Рома и Лацио се издъниха

Римските грандове Рома и Лацио стартираха със загуби участието си в груповата фаза на Лига Европа. "Вълците" отстъпиха с 0:2 като гости на Базел (Швейц) в група "Е", а "орлите" бяха обхванати с 1:2 на ст. "Олимпийко" от Ред Бул Залцбург (Ав) в група "G".

Карлтоус откри за Базел още в 11-ата мин., възполз-

вайки се от грешка при изнясянето на топката. В 17-ата мин. Франческо Тотти нацели напречната греда от фаул. След почивката римляните тръгнаха в атака и това отвори пространство за контраатаки на швейцарците. В 73-ата мин. Марко Щрелер удари греда след странична ножница, а в 87-ата мин. Феде-

рико Алмерарес надбяга защитата на Рома, излъгва вратаря и оформи крайното 2:0.

Лидер в група "Е" е Базел с 3 т., пред ЦСКА и Фулъм с по 1 т. и Рома 0 т.

На ст. "Олимпийко" Лацио поведе с гол на резервата Паскуале Фоджа, който шут от 25 м намери неподготвен вратаря Еди Густафсон. След

попадението домакините се отпуснаха и в 82-ата мин. Франц Шиймер изравни от воле. Марк Янко донесе успеха за австрийския отбор с удар от близка дистанция в добавеното време на мача.

В група "G" водят Ред Бул и Виляреал с по 3 т., пред Лацио и Левски без спечелена точка.

„А“ ГРУПА, VI КРЪГ

Локо (Сф) - Монтана 0:0; ДНЕС Славия - Сливен, Берое - Спортист, Черноморец - Пирин; УТРЕ Черно море - Миньор, Литекс - Ботев, ЦСКА - Левски; В ПОНЕДЕЛНИК Локо (Пд) - Локо (Мз)

КЛАСИРАНЕ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. ЦСКА	5	4	1	0	14:0	13										
2. ЧЕРНОМОРЕЦ	5	4	1	0	13:3	13										
3. ЛОКО (СФ)	6	4	1	1	9:6	13										
4. МИНЬОР	5	3	1	1	8:4	10										
5. ЛЕВСКИ	4	3	0	1	11:3	9										
6. ЛИТЕКС	4	3	0	1	10:2	9										
7. МОНТАНА	6	2	3	1	5:5	9										
8. БЕРОЕ	5	2	2	1	6:6	8										
9. ЧЕРНО МОРЕ	5	2	1	2	8:3	7										
10. ПИРИН	5	2	1	2	2:2	7										
11. СЛИВЕН	5	1	1	3	6:10	4										
12. СЛАВИЯ	5	1	1	3	3:7	4										
13. СПОРТИСТ	5	1	1	3	5:10	4										
14. ЛОКО (ПД)	5	1	0	4	4:12	3										
15. БОТЕВ	5	0	0	5	2:17	0										
16. ЛОКО (МЗ)	5	0	0	5	1:17	0										

Капитанът на Панатинайкос Георгиос Карагунис (вляво) в единоборство с Елано при загубата на "детелините" с 1:3 срещу Галатасарай в група "F" на Лига Европа. В друга среща от групата Динамо Букурещ се наложи с 1:0 като гост на Щурм Грац

ГЛЕДАЙТЕ

ДНЕС от 16.45 ч. по **Про БГ**
Славия - Сливен
От 19.00 ч. по **Ринг БГ**
Черноморец - Пирин

УТРЕ от 15.30 ч. по **Ринг БГ**
Черно море - Миньор
От 15.30 ч. по **Диема**
Манчестър Юнайтед - Манчестър Сити
От 20.00 ч. по **Про БГ**
ЦСКА - Левски

ЛИГА ЕВРОПА - РЕЗУЛТАТИ

Група „А“
Аякс (Хол) - Тимишоара (Рум) 0:0
Динамо Загреб (Хър) - Андерлехт (Бел) 0:2

Група „В“
Лил (Фр) - Валенсия (Исп) 1:1
Дженоа (Ит) - Славия Прага (Чех) 2:0

Група „С“
Рapid (Ав) - Хамбургер (Гер) 3:0
Апоел ТА (Изра) - Селтик (Шот) 2:1

Група „D“
Хееренвее (Хол) - Спортинг (Порт) 2:3
Херта (Гер) - Вентспилс (Лат) 1:1

Група „Е“
Базел (Швейц) - Рома (Ит) 2:0
ЦСКА (Бълг) - Фулъм (Анг) 1:1

Група „F“
Щурм (Ав) - Динамо Букурещ (Рум) 0:1
Панатинайкос (Гър) - Галатасарай (Тур) 1:3

Група „G“
Лацио (Ит) - Ред Бул Залцбург (Ав) 1:2
Виляреал (Исп) - Левски (Бълг) 1:0

Група „H“
Фенербахче (Тур) - Твенте (Хол) 1:2
Стяуа (Рум) - Шериф (Молд) 0:0

Група „I“
Бенфика (Порт) - БАТЕ Борисов (Блрс) 2:0
Евертън (Анг) - АЕК (Гър) 4:0

Група „J“
Брюж (Бел) - Шахтър (Укр) 1:4
Партизан (Сър) - Тулуза (Фр) 2:3

Група „K“
Клуж (Рум) - ФК Копенхаген (Дан) 2:0
Спарта Прага (Чех) - ПСВ (Хол) 2:2

Група „L“
Атлетик Билбао (Исп) - Аустрия (Ав) 3:0
Насионал (Порт) - Вердер (Гер) 2:3

1300 ПОЛИЦАИ ЩЕ ОХРАНЯВАТ ВЕЧНОТО ДЕРБИ

1300 полицаи ще бъдат ангажирани с охраната на вечното дерби между ЦСКА и Левски, което ще се играе утре от 20.00 ч. на Националния стадион "Васил Левски". Органите на реда ще са разположени из цяла София и предупреждават, че ще бъдат безкомпромисни с вандалите. Три часа преди началото на мача движението по "Евлоги Георгиев", "Гурко" и "Драган Цанков" ще бъде спряно.

АДВОКААТ ПОЕМА БЕЛГИЯ ОТ 1 ОКТОМВРИ

Три месеца по-рано от предвиденото ще започне работата си като национален селекционер на Белгия Дик Адвокаат. Холандецът трябваше да поеме отбора от 1 януари, но след поредицата от ужасяващи резултати белгийците го помолиха да започне на 1 октомври. Спецът ще води "червените дяволи" в оставащите две световни квалификации срещу Турция и Естония.

ДУМА се извинява на читателите си за информацията, че двубоят Славия - Сливен се играе вчерта от 16.00 ч.. Срещата е насрочена за днес от 16.45 ч. и ще бъде излъчена по Про БГ. Промяната беше направена от СТК на БФС и е прокутувана от участието на Левски и ЦСКА в Лига Европа и исканията на притежателите на телевизионните права.

ДУМА

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail: duma@duma.bg

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панчикян - 218; Веселна Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; Янко Долахчиев - 251; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Вилана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Алия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пеас: Борис Данков - 250; НЕДЕЛНИК: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арсиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаса Венева; Снежана Христова; Светла Асенова-Костова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; РЕКЛАМА: Габриела Найденова - 233; Петрана Солева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg; Експонат: 91975 8. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Милослав Александров, Иба Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Дая Йорданова - 207; Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управлятел Павел Бебров

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Главен редактор
Ивelin Николов

Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гуздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан Прогеv

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

Цветана Пиронкова връща топката от ретур при загубата с 1:2 от Татяна Гарбин в 1/4 финалите на „Алианц Къп“

Първата ракетка на България Цветана Пиронкова и състезавачката се за Казахстан Сесил Каратанчева отпаднаха в 1/4 финалите на тенис турнира „Алианц Къп“ (\$100 000) в София. Пловдивчанката отстъпи

със 7:5, 3:6, 1:6 на поставената под №1 Татяна Гарбин (Ит), а софиянката загуби с 6:7, 5:7 от Петра Мартич (Хър).

Цвети спечели първия сет след пробив в 12-ия гейм. Точно в този момент заваля дъжд и

Цвети и Сесил аут от „Алианц Къп“

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

двубоят беше прекратен за 45 мин. След завръщането на състезателките на корта обаче Гарбин изглеждаше преобразена и не остави никакви шансове на българката, която е финалистка от 2008 г. За място на финала италианката ще играе с Андреа Хлавачкова (Чех).

Мачът между Каратанчева и Мартич беше много оспорван, като и двата сета изобилстваха от пробиви. Важните точки обаче бяха спечелени от хърватката, която записа осмата си поредна победа, след като преди седмица триумфира на турнира в Биела (Ит). Следващата ѝ съперничка ще бъде третата в схемата Александра Дюлгеру (Рум).

СНИМКА БГНЕС

Кристина Антоничук (Укр) беше определена за „Мис Алианц Къп“. Тя достигна до II кръг и на сингъл, и на двойки. В момента тя е 264-а в класацията на WTA

Преизбраха Стефка за председател на БОК

Боян Радев беше награден с орден „Пиер дьо Кубертен“

Стефка Костадинова беше преизбрана за председател на Българския олимпийски комитет за нов четиригодишен мандат на вчерашното отчетно-изборно общо събрание на организацията. Световната рекордьорка в скока на височина получи 52 гласа, с 23 повече от единствената ѝ конкурентка Светла Оцетова. Преди 4 г. двете пак се кандидатираха за поста, като тогава Стефка спечели с 42:38.

„Благодаря на хората, че ми дадоха шанс за втори мандат. Явно хората виждат, че върша работа и отново ми гласуваха доверие“, заяви Костадинова. Според нея бъдещ приоритет пред БОК ще бъдат Зимните олимпийски игри във Ванкувър през 2010

г., като другата седмица тя ще има среща със спортния министър Свилен Нейков относно бюджета на комитета. „Не мога да си обясня факта, че за този пост кандидатите бяхме само двама. Смешното е, че Светла ми беше заместник. И ако наистина човек милее за спорта и иска да помага на младите, трябва да подава рамо. Винаги е можела да ми каже какво не харесва в моята работа, а не да си говорим чрез медиите“, каза още тя и допълни, че все още е рано да се говори за приемането ѝ

за член на МОК. След като научи резултатите, Светла

Оцетова не пожела да влезе в новия Изпълнителен комитет на БОК.

Тя беше предложена от Пламен Дочевски, но си направи отвод. В бъдеще тя ще насочи усилията си в БФРГБ. „Не съм обидена от

избора, аз го очаквах. Повече обаче не искам да се ангажирам с посериозни дела в БОК“, призна златната медалистка на двойка скул от Монреал 1976.

Преди началото на форума двукратният олимпийски шампион по класическа борба Боян Радев беше награден с орден „Пиер дьо Кубертен“ за изключителните му заслуги към олимпийското движение. Отличие то му беше връчено лично от заместник-председателя на МОК Ламбис Николау, който беше специален гост на събранието. Радев получи поздравителен адрес от премиера Бойко Борисов и обяви, че дарява ордена на Националния исторически музей заедно с няколко негови портрета.

Двукратният олимпийски шампион по класическа борба Боян Радев позира с ордена „Пиер дьо Кубертен“ преди началото на Общото събрание на БОК

Трима български гребци на полуфинал в Брест

Двукратният световен шампион в скифа при юношите Александър Александров и двойката скул лека категория Златко Караиванов и Васил Витанов се класираха за полуфиналите на Евро 2009 по гребане в Брест (Блрс). Александров завърши трети в своята серия, а след това повто-

ри класирането си на репешажите с време 7:18.22 мин. Първи е Ралф Крейбич (Ав) със 7:12.95 мин. Полуфиналните гонки са днес от 11.00 ч. Караиванов и Витанов бяха четвърти в серията си, но на репешажите спечелиха с време 6:38.47 мин. и днес ще гребат от 11.18 ч.

СНИМКА БГНЕС

Центърът Пау Гасол (вляво) заби за гласа на Никола Батум при победата на световния шампион Испания с 86:66 срещу Франция в 1/4 финалите на Евро 2009 в Полша. В друга среща Сърбия се наложи със 79:68 над Русия

ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в
ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве

Соколов дебютира с 13 т. за Тренто

В олейболният национал Цветан Соколов отбеляза 13 т. при дебюта си за европейския клубен шампион Итас Диатек Тренто (Ит). 19-годишният състезател влезе като резерва в началото на третия гейм при победата с 3:2 (25:23, 25:11, 26:28, 24:26, 15:11) над Аква Парадизо Габекка в контрола, играна пред 1400 зрители в зала „Пала Тренто“. Диагоналът направи 3 аса и беше вторият най-резултатен играч за домакините след кубинеца Османи Хуанторена, който завърши с 21 т. Другият българин - Матей Казийски, беше на полето през първите два гейма и вкара 12 т. Последната контрола на Тренто преди началото на сезона в Серия А1 е днес от 20.30 ч. срещу турския Зираатбанк.

Всяка седмица

ДВА ПЪТИ

ще излиза

талон за
безплатна
обява!

ТЪРСЕТЕ ГО!